

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Veřejné zadávání v České republice je v současnosti upraveno zákonem č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, který byl ve Sbírce zákonů publikován dne 5. února 2004 a nabyl účinnosti dne 1. května 2004 spolu se vstupem České republiky do Evropské unie. Předcházející právní úprava veřejných zakázek, tedy zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, byla založena na tzv. modelovém zákoně UNCITRAL a nebylo možné dosáhnout její plné slučitelnosti s právem ES. Přijetím zákona č. 40/2004 Sb. došlo k transpozici všech tehdy platných směrnic upravujících zadávání veřejných zakázek do právního řádu České republiky. Jednalo se o směrnice 71/304/EHS, 89/665/EHS, 92/13/EHS, 92/50/EHS, 93/36/EHS, 93/37/EHS, 93/38/EHS, 97/52/ES, 98/4/ES a 2001/78/ES.

Zákon č. 40/2004 Sb. představoval poměrně zásadní změnu a zavedl zcela nový systém zadávání veřejných zakázek. Zákon mimo jiné nově definoval veřejné zakázky a zadavatele, rozdělil veřejné zakázky na nadlimitní a podlimitní, zavedl nové druhy zadávacích řízení či nový způsob uveřejňování informací o zadávacích řízeních.

Dosud byl zákon novelizován osmkrát:

- zákonem č. 436/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zaměstnanosti – novela se dotkla znění § 87, kterým se upravuje přístup dodavatelů zaměstnávající osoby se zdravotním postižením k veřejným zakázkám;
- zákonem č. 437/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění zákona č. 521/2002 Sb., a zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách – touto novelou byla aplikace zákona rozšířena (v souladu s právem ES) i na veřejné zakázky financované z fondů EU;
- zákonem č. 60/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 440/2003 Sb., o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů, a zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů – novelou byla vložena část upravující udělování koncesí na stavební práce a na služby;
- zákonem č. 124/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů;
- zákonem č. 179/2005 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zrušení Fondu národního majetku České republiky;
- zákonem č. 253/2005 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o inspekci práce;

- zákonem č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dozoru nad bankami, spořitelními a úvěrními družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovny a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů (zákon o finančních konglomerátech)
- zákonem č. 413/2005 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo k zákonu č. 40/2004 Sb. dva prováděcí právní předpisy:

- vyhlášku č. 239/2004 Sb., kterou se stanoví podrobný obsah a rozsah zadávací dokumentace stavby – tato vyhláška byla vydána k provedení ustanovení § 50 a stanoví specifické náležitosti zadávací dokumentace stavby včetně požadavků a podmínek pro zpracování nabídek, náležitostí projektové dokumentace a výkazu výměr;
- vyhlášku č. 240/2004 Sb., o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti – tato vyhláška upravuje především formu a způsoby uveřejňování informací o veřejných zakázkách v informačním systému o zadávání veřejných zakázek (dále jen „IS ZVZ“) a na centrální adrese. Přílohou vyhlášky jsou formuláře sloužící k předávání informací o veřejných zakázkách do IS ZVZ a na centrální adresu. Součástí vyhlášky jsou i ustanovení popisující bodovou metodu, která je povinná pro určení ekonomické výhodnosti nabídek. Vyhláška byla v souvislosti s přijetím zákona č. 60/2005 Sb. novelizována vyhláškou č. 137/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 240/2004 Sb., o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti.

Při aplikaci zákona v praxi se přes poměrně krátkou dobu, po kterou je zákon účinný, projevílo několik problematických oblastí, přičemž otázky z nich vyplývající většinou nelze překlenout výkladem. Většina podnětů týkajících se problematických částí zákona byla získána na základě dotazů opakovaně vznášených zadavateli i dodavateli, při provádění školení k zákonu a na základě konzultací, mimo jiné s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.

Kromě komplikované systematiky a problematické návaznosti jednotlivých částí zákona lze jako příklad nejednoznačných oblastí uvést tyto nejvýznamnější okruhy:

- definice, zejména definice zadavatelů (například zadavatelů podle § 2 odst. 1 písm. a) bodu 4 zákona č. 40/2004 Sb. a otázky souběhu, kdy jeden subjekt naplňuje definici více kategorií zadavatelů),
- úprava postupu v jednotlivých druzích zadávacího řízení, zejména v jednacích řízeních,
- přílišná rigidita zadávacích řízení v případě podlimitních veřejných zakázek,
- mezery v právní úpravě námitek a návaznosti lhůt,
- nejasnosti při prokazování kvalifikace (osvědčení o splnění kritérií národního kvalifikačního a klasifikačního systému stavebních dodavatelů),
- doručování.

Dále lze jako příklad uvést několik konkrétních problémů:

- nemožnost zadávat zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění v případě havárií a živelných katastrof bez vyhlášení krizového stavu,
- nejasné omezování počtu zájemců v užším řízení,
- nutnost nakupovat nemovitosti v zadávacím řízení bez stanovení specifických pravidel,
- otázka složení a ustanovování hodnotících komisí.

Určitá část problémů vyplývá z nedokonalé transpozice výše uvedených směrnic ES, a to zejména v případech, kdy samotné směrnice jsou nejasné nebo jejich příslušná ustanovení nejsou příliš konsistentní s českým právním řádem. Zákon prošel také poměrně komplikovaným legislativním procesem. V průběhu meziresortního připomínkového řízení k němu bylo vzneseno okolo 200 zásadních připomínek. K vládnímu návrhu zákona č. 40/2004 Sb. bylo dále v průběhu projednávání návrhu v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky vzneseno 275 pozměňovacích návrhů, z nichž 136 pozměňovacích návrhů bylo schváleno. V neposlední řadě sehrál negativní roli časový faktor. Zákon byl přijímán pod velkým časovým tlakem, neboť v případě jeho nepřijetí by se Česká republika vystavovala hrozbě nemožnosti čerpat od okamžiku vstupu do EU finanční prostředky ze strukturálních a dalších fondů Evropské unie.

Uspokojivé řešení výše uvedených problematických oblastí je vhodné provést návrhem nového zákona. Přestože se totiž v některých případech nejedná o zásadní věcnou změnu, navrhované zásahy se ve velké míře dotknou většiny ustanovení současného zákona.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Hlavní principy navrhované právní úpravy vycházejí ze Smlouvy o založení Evropského společenství a z evropských zadávacích směrnic. Jedná se zejména o princip transparentnosti, zákazu diskriminace, rovného zacházení, vzájemného uznávání a proporcionality. Cílem zákona je zejména zajištění hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti nakládání s veřejnými prostředky. Tohoto cíle je dosahováno především vytvářením podmínek pro to, aby smlouvy hrazené z veřejných prostředků byly zadavateli uzavírány při zajištění hospodářské soutěže a konkurenčního prostředí mezi dodavateli.

Účelem nového zákona o veřejných zakázkách je komplexně upravit oblast veřejného zadávání v České republice, a to zejména v návaznosti na nové předpisy práva ES v této oblasti. V souladu s novými evropskými zadávacími směrnicemi je veden snahou o vytvoření modernějšího, flexibilnějšího a jednoduššího právního rámce pro veřejné zakázky.

Hlavním důvodem přípravy nového zákona je zajištění transpozice směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES do českého právního řádu. Nové směrnice přinášejí mnoho nových a moderních institutů, které by bylo z hlediska systematiky problematické zapracovat do stávajícího zákona. Kromě toho většina současných ustanovení převzatých z původních směrnic byla určitým způsobem upravena nebo doplněna. Správná transpozice směrnic je proto poměrně komplikovaným legislativním úkolem, překračujícím rámec pouhé novelizace zákona.

Evropské zadávací směrnice podrobně upravují postupy při zadávání nadlimitních veřejných zakázek; u podlimitních zakázek se však omezují na zakotvení principu transparentnosti a nediskriminace při jejich zadávání. Navrhovaná úprava oproti směrnicím podrobně rozpracovává postupy při zadávání podlimitních zakázek; přitom však zachovává rovnováhu mezi principem transparentnosti a proporcionality (u podlimitních zakázek je navrhována možnost výrazného zkrácení lhůt a menší administrativní náročnost).

K dalším zásadním úpravám v navrhovaném zákoně a k základním principům navrhovaného zákona patří:

- celkové zjednodušení a zpřehlednění zákona,
- odstranění problémů a zohlednění praktických zkušeností s aplikací zákona č. 40/2004 Sb.,
- vyjasnění základních pojmů,
- podrobnější specifikace jednotlivých zadávacích postupů, jejich zjednodušení, nastolení rovnováhy mezi transparentností a proporcionalitou,
- mezi sektorové zadavatele budou zařazeny subjekty poskytující poštovní služby,
- zavedení možnosti zadávání pomocí společných nákupních subjektů – tento institut může vést k úsporám v případě vybraných komodit, nakupovaných ve velkých množstvích, případně může být užitečný například pro menší zadavatele (typicky menší obce), kteří pokud se vzájemně domluví, nebudou muset zadávat všechny své zakázky sami,
- ke stávajícím zadávacím řízením přibude soutěžní dialog – řízení určené pro zvláště složité zakázky, umožňující zadavateli získat inovativní řešení daného projektu v situaci, kdy sám není z objektivních důvodů schopen přesně specifikovat způsob provedení veřejné zakázky,
- nově bude zavedeno zvláštní zjednodušené řízení pro zadávání podlimitních veřejných zakázek (v případě podlimitních veřejných zakázek na stavební práce však pouze tehdy, pokud předpokládaná hodnota těchto veřejných zakázek nepřesáhne částku 20 mil. Kč bez DPH), tzv. zjednodušené podlimitní řízení – tímto způsobem bude veřejnému zadavateli umožněno zadávat podlimitní veřejné zakázky jednodušším způsobem formou vyzvání nejméně pěti dodavatelů k podání nabídky, aniž by musel toto zadávací řízení uveřejňovat v informačním systému o veřejných zakázkách,
- princip flexibility zadávání: možnost použití rámcových smluv bude rozšířena i na ostatní zadavatele (dosud jen pro sektorové zadavatele),
- princip elektronizace procesu zadávání. V souladu s trendem elektronizace veřejné správy bude umožněno provádět postup v zadávacím řízení plně elektronicky – konečným cílem této úpravy je umožnit plně elektronický průběh veřejného zadávání (takto pojatý cíl ovšem závisí na celkové úrovni elektronizace veřejné správy). Výraznými novými prvky v rámci elektronizace zadávání budou:
  1. elektronické aukce – interaktivní řízení, při kterých po prvním úplném zhodnocení mohou být nabídky prostřednictvím elektronického zařízení v rámci vymezeného časového období či stanoveného počtu aukčních fází nadále vylepšovány, a
  2. dynamické nákupní systémy – plně elektronické řízení pro běžné nákupy, přičemž řízení je časově omezeno a otevřeno všem dodavatelům, kteří splní kvalifikační kritéria a předloží první nabídku v souladu se zadávací dokumentací;

Nový zákon by měl kromě novinek z nových směrnic ES přinést větší přehlednost úpravy, jasnější vymezení některých institutů, a přispět tak k větší právní jistotě.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Navrhované věcné řešení předpokládá poměrně výrazný zásah do systematiky i věcného obsahu stávající právní úpravy. Navrhovaná právní úprava je proto předkládána ve formě nového zákona, nikoli jako zásadní novelizace zákona č. 40/2004 Sb., protože navrhované změny by se dotkly vedle systematiky současného zákona i většiny jeho ustanovení.

Dne **30. dubna 2004** byly v Úředním věstníku EU publikovány dvě nové směrnice o zadávání veřejných zakázek, čímž byla završena čtyřletá zákonodárná činnost Evropské komise, Evropského parlamentu a Rady na tzv. legislativním balíčku EU. Jedná se o:

- **směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb,**
- **směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.**

Tyto dvě nové směrnice nahrazují původní zadávací směrnice (92/50/EHS, 93/36/EHS, 93/37/EHS, 93/38/EHS, 97/52/ES, 98/4/ES). Členské státy Evropské unie jsou nyní povinny transponovat tato nová pravidla pro zadávání veřejných zakázek do své vnitrostátní legislativy, a to během jedenadvaceti měsíců, tj. nejpozději do 31. ledna 2006.

Z pohledu nových směrnic je třeba konstatovat, že současný zákon neobsahuje řadu institutů, jejichž zavedení tyto směrnice umožňují či předpokládají. Jedná se například o nový druh zadávacího řízení (soutěžní dialog), nebo o systematický příklon k elektronizaci celého systému zadávání.

Zároveň je třeba reagovat na zkušenosti s aplikací zákona č. 40/2004 Sb. Zákon č. 40/2004 Sb. prošel, jak bylo uvedeno výše, komplikovaným legislativním procesem a obsahuje řadu ustanovení problematických z hlediska výkladu. Přes poměrně krátkou dobu jeho účinnosti lze konstatovat, že zadavatelé si na něj zvykají pomalu a v praxi jim jeho aplikace činí řadu problémů.

Potřebné změny, jejichž provedení je nezbytné k usnadnění zadávání v České republice, se týkají systematiky (zpřehlednění zákona) i jednotlivých ustanovení zákona. Vzhledem k tomu, že novelizační zásah do stávajícího zákona by byl mimořádně velký (úpravy by se týkaly většiny jeho ustanovení), dospělo Ministerstvo pro místní rozvoj k závěru, že přes krátkou dobu účinnosti zákona č. 40/2004 Sb. je jediným legislativně správným řešením připravit návrh zcela nového zákona o veřejných zakázkách. Přestože obsahové úpravy práva veřejného zadávání v ČR nebudou v mnoha případech zásadní, zásahy se ve velké míře dotýkají většiny ustanovení zákona č. 40/2004 Sb. Úprava pouhou novelou zákona by tak byla mimořádně rozsáhlá a nepřehledná.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Promítnutí nových směrnic ES, jejichž obsahem je mimo jiné stanovení práv a povinností zadavatelů i dodavatelů při zadávání veřejných zakázek, do právního řádu České republiky je možné provést pouze formou zákona.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhované věcné řešení předpokládá poměrně výrazný zásah do systematiky i věcného obsahu stávající právní úpravy. Proto se jako vhodnější forma jeví přijetí nového zákona, než pouhá novelizace zákona č. 40/2004 Sb.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána.

Předmětné problematiky se týká **Dohoda WTO o veřejných zakázkách** (Government Procurement Agreement, GPA, dále jen „Dohoda“). Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995. Jedná se o vícestrannou mezinárodní smlouvu uzavřenou mezi některými členskými státy (případně jejich uskupeními – Evropská společenství) Světové obchodní organizace (WTO). Evropská společenství jsou jednou z 13 smluvních stran GPA.

Dohoda zavazuje smluvní strany, aby při zadávání veřejných zakázek zajistily stejné zacházení dodavatelům z ostatních smluvních stran Dohody, jako poskytují dodavatelům domácím, a aby nečinily rozdíly mezi dodavateli z jednotlivých smluvních stran GPA. Vedle principu nediskriminace klade dále Dohoda důraz na zakotvení principu transparentnosti v národní legislativě upravující oblast veřejných zakázek.

Přestože ČR není signatářem Dohody (jedná se výlučnou pravomoc ES), jsou závazky z této Dohody pro ČR závazné z titulu členství v EU. Závazky vyplývající z Dohody jsou v rámci právních aktů ES promítnuty do směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES. Promítnutím citovaných směrnic do navrhované vnitrostátní právní úpravy je zajištěno splnění smluvních závazků vyplývajících z Dohody.

Další mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na tuto oblast nevztahují.

6. Zhodnocení slučitelnosti s akty práva ES/EU

Oblast upravená v předkládaném návrhu je právem ES/EU poměrně podrobně regulována. Na danou oblast se vztahují tyto akty práva ES/EU:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby,
- směrnice Komise 2001/78/ES ze dne 13. září 2001, kterou se mění příloha IV směrnice Rady 96/36/EHS, přílohy IV, V a VI směrnice Rady 93/37/EHS, přílohy III a IV směrnice Rady 92/50/EHS ve znění směrnice 97/52/ES, a přílohy XII až XV, XVII a XVIII směrnice Rady 93/38/EHS ve znění směrnice 98/4/ES,
- směrnice 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumných řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a veřejných zakázek na stavební práce,
- směrnice 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se použití předpisů Společenství o postupech při zadávání veřejných zakázek v oblasti vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací,
- nařízení Komise č. 2083/2005 ze dne 19. prosince 2006, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES ohledně prahových hodnot používaných při postupech zadávání veřejných zakázek,

- rozhodnutí Komise 2005/15/ES ze dne 7. ledna 2005 o prováděcích pravidlech k postupu stanovenému v článku 30 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/75/ES ze dne 16. listopadu 2005, kterou se opravuje směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby,
- směrnice Komise 2005/51/ES ze dne 7. září 2005, kterou se mění příloha XX směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a příloha VIII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES o veřejných zakázkách.

Vnitrostátní právní úprava musí obecně respektovat základní zásady vyplývající ze Smlouvy o založení Evropského společenství, zejména zásadu transparentnosti, nediskriminace, rovného zacházení a vzájemného uznávání, a to i pro ty vztahy, které nejsou právními akty ES přímo upraveny (například podlimitní zakázky).

V návrhu zákona jsou plně promítnuty výše uvedené směrnice a další právní akty ES (s výjimkou koncesí, které budou upraveny samostatným zákonem). Oblasti veřejných zakázek se rovněž týká velké množství rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství, která byla při přípravě návrhu zákona vzata v úvahu.

Navrhovaná právní úprava je proto plně v souladu s právem ES/EU.

Lhůta, v níž je ČR povinna promítnout tyto směrnice do svého právního řádu, činí 21 měsíců a uplyne 31. ledna 2006. Do této doby je nezbytné, aby předkládaný návrh zákona o veřejných zakázkách nabyl účinnosti.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na rozpočty a podnikatele, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Cílem nové právní úpravy je zjednodušení a větší flexibilita postupů veřejného zadávání. Dosažení tohoto cíle s sebou přinese mimo jiné snížení administrativní a následně finanční zátěže zadavatelů. Navrhovaná právní úprava v tomto smyslu povede k úspoře veřejných prostředků zejména v souvislosti se zjednodušeným zadáváním podlimitních veřejných zakázek a v souvislosti s elektronizací procesu zadávání veřejných zakázek.

Navrhovaná právní úprava zachovává stávající institucionální strukturu veřejného zadávání v České republice. Přijetím zákona proto nedojde ke zvýšení nákladů hrazených z veřejných zdrojů oproti stávajícímu stavu.

Zvláštní pozornost je třeba věnovat nově zaváděným možnostem elektronického zadávání. Z pilotních projektů realizovaných v členských státech EU, které mají s těmito postupy zkušenosti a jsou v procesu elektronizace dále než Česká republika (například Německo), vyplývají úspory při aplikování nových metod zadávání za předpokladu, že by byly plně využity všechny prvky elektronického zadávání ve spojení se společným zadáváním a rámcovými dohodami (dále jen „eProcurement“). Vytvoření a následná realizace koncepce eProcurementu však podle zahraničních zkušeností bude vyžadovat investice, jež je možné odhadnout řádově na stovky milionů Kč. Způsob financování bude záležet na zvoleném řešení zavedení eProcurementu. Může se jednat o realizaci prováděnou státem nebo realizaci, která bude ponechána na aktivitě soukromých subjektů (obdobně jako například u elektronických

tržišť). Ze zákona nevyplývá České republice žádná povinnost eProcurement zavádět. Zákon zde pouze otevírá prostor pro budoucí vývoj.

Jedním z hlavních cílů směrnic upravujících zadávání veřejných zakázek je dosáhnout stavu, kdy bude uzavírání smluv veřejnými i odvětvovými zadavateli probíhat v konkurenčním prostředí. Souvisejícím cílem nových směrnic je dále dosáhnout větší transparentnosti při veřejném zadávání a tím výrazně přispět k boji proti korupci. Z těchto důvodů lze zákon považovat za jednoznačně pozitivní příspěvek ke kultivaci podnikatelského prostředí v České republice. Vzhledem k charakteru připravované právní úpravy se neočekávají žádné negativní dopady na podnikatelské subjekty v České republice. Naopak při širokém zavedení elektronických postupů v zadávání a přiblížení zadávacích postupů zvyklostem v jiných členských zemích EU lze očekávat širší přístup nejrůznějších podnikatelských subjektů k zakázkám v ČR, jakož i v rámci celé EU.

Přijetí zákona nebude mít přímé sociální dopady, ani přímé dopady na životní prostředí. Nové směrnice však v návaznosti na rozhodovací praxi Soudního dvora Evropských společenství umožňují v mnohem větší míře než dosud zohlednit sociální a environmentální aspekty při zadávání veřejných zakázek. Proto lze předpokládat, že nová právní úprava bude mít alespoň nepřímý pozitivní vliv v těchto oblastech.

I. Zvláštní část

K § 1

Toto ustanovení vymezuje předmět a působnost zákona, které jsou vymezeny zejména v souvislosti s rozsahem působnosti evropských zadávacích směrnic s další nezbytnou právní regulací. Předmětem zákonné úpravy nejsou koncese, které budou vymezeny zvláštním právním předpisem.

K § 2

Zákon vymezuje tři kategorie zadavatelů, a to zadavatele veřejného, dotovaného a sektorového.

Zákon při vymezení zadavatele, resp. jednotlivých dílčích kategorií, uvádí vždy pojem obecnější (nadřazený), který v sobě zahrnuje i organizační složky (útvary), které pod takový obecnější pojem samozřejmě spadají; tzn. např. u státu se tak již neuvádí, že veřejným zadavatelem jsou i jednotlivé organizační složky státu, stejně jako u obcí již není třeba zmiňovat, že veřejným zadavatelem dle písm. c) jsou rovněž městské části a městské obvody.

Pokud jde o kategorii veřejného zadavatele, je obecně přípustné, aby za veřejného zadavatele se všemi zákonnými právy a povinnostmi byly považovány nejen osoby explicitně definované v zákoně, ale v případě České republiky i její organizační složky nebo v případě územně samosprávných celků, hlavního města Prahy či statutárních měst například jednotlivé městské obvody či městské části (jelikož tato možnost vyplývá z příslušných právních předpisů). Výslovně je pak za veřejného zadavatele považována příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek.

K terminologickému a věcnému posunu dochází u veřejného zadavatele – tzv. jiné právnické osoby. Aby tato jiná právnická osoba byla považována za veřejného zadavatele, je nezbytné, aby při naplnění dalších zákonných podmínek uspokojovala potřeby veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu. Jakkoliv textace zákona u těchto jiných osob vychází z přesného překladu evropských zadávacích směrnic, je třeba při výkladu tohoto ustanovení přihlížet i k relevantní judikatuře Evropského soudního dvora (například Agorà Srl

and Excelsior Snc di Pedrotti Bruna & C. v Ente Autonomo Fiera Internazionale di Milano and Ciftat Soc. coop. arl., C-223/99, Gemeente Arnhem and Gemeente Rheden v BFI Holding BV., C-360/96, nebo Evropská komise vs. Španělsko, C-283/2000). Podle této judikatury není rozhodující, zda příslušná osoba je osobou veřejného či soukromého práva. Stejně tak není rozhodující, zda část činnosti této osoby je uskutečňována za účelem výkonu jiných činností, které nesměřují k uspokojování potřeb veřejného zájmu. I v tomto případě je třeba považovat takovou osobu za veřejného zadavatele bez ohledu na objem činnosti, která je uskutečňována za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu a která nikoliv. V neposlední řadě je třeba přihlídnout v souladu s relevantní judikaturou ke skutečnosti, že uspokojování potřeb veřejného zájmu se nevztahuje (navzdory dikci evropské zadávací směrnice a českého zákona) pouze na ty činnosti, za jejichž účelem byla příslušná osoba zřízena či založena. Je třeba posuzovat rovněž aktuální pozici příslušné osoby, zda aktuálně uspokojuje v rámci některé ze svých činností potřeby veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, či nikoliv.

Má-li příslušná potřeba průmyslovou či obchodní povahu je třeba zkoumat zejména z pohledu, zda osoba působí v hospodářské soutěži za standardních tržních podmínek; pokud tomu tak není, jedná se zpravidla o potřebu, která nemá průmyslovou či obchodní povahu. Za potřeby veřejného zájmu, které nemají průmyslovou či obchodní povahu je dále nutno považovat ty potřeby, které z důvodů spojených s obecným zájmem se rozhodne stát uspokojovat sám nebo si nad jejich uspokojováním hodlá ponechat rozhodující vliv.

Při posuzování existence předpokladu, že veřejný zadavatel (stát či jiná osoba naplňující definici veřejného zadavatele dle odstavce 2, popř. více takových osob) jmenuje či volí v takové osobě více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu, je třeba vždy vycházet z faktické možnosti veřejného zadavatele takové jmenování či volbu ovlivnit (například při zcizení majetkového podílu v takové osobě veřejný zadavatel fakticky ztrácí tuto možnost, bez ohledu na fakt, že veřejným zadavatelem původně jmenování či zvolení členové příslušných orgánů dle neomezené vůle nového vlastníka podílu zůstávají ve svých pozicích).

Jako příklad veřejného zadavatele – tzv. jiné právnické osoby – je možné uvést Českou konsolidační agenturu, Českou národní banku, Český rozhlas, Českou televizi či Pozemkový fond České republiky; i v těchto případech je však vždy nutné přihlídnout k tomu, zda jsou naplněny všechny zákonné podmínky.

Zákon nově zavádí pojem dotovaného zadavatele. Pojetí dotovaného zadavatele je však podstatně odlišné od jeho pojetí v zákoně č. 40/2004 Sb. Za dotovaného zadavatele je nově považována osoba při naplnění následujících podmínek: pokud zadává nadlimitní veřejnou zakázku, hrazenou z více než 50 % veřejným zadavatelem, a dále za předpokladu, že se jedná o zákonem definované veřejné zakázky na služby nebo veřejné zakázky na stavební práce. Do postavení dotovaného zadavatele se tak nemůže dostat osoba, která zadává veřejnou zakázku na dodávky. Rovněž vymezení stavebních prací a služeb, při jejichž zadávání se určitá osoba může dostat do postavení dotovaného zadavatele, je užší než dle § 9 a 10; v případě služeb se pak jedná pouze o ty, které souvisejí se stavebními pracemi vymezenými v dotčeném odstavci.

Pojmu dotovaného zadavatele nelze podříditi vztahy mezi dodavatelem, kterému byla veřejným zadavatelem zadána veřejná zakázka na stavební práce, a jeho subdodavatelem, vyjma případu, kdy je tímto dodavatelem osoba naplňující definici veřejného zadavatele (dodavatel je současně veřejným zadavatelem); takový dodavatel musí zadat subdodávku postupem dle tohoto zákona, jsou-li samozřejmě naplněny u této subdodávky předpoklady veřejné zakázky.

K tomu, aby šlo o dotovaného zadavatele, musí obdržet dotaci či jinou formu nenávratných finančních prostředků od veřejného zadavatele; dotovaným zadavatelem tedy není osoba, která obdrží na určitou veřejnou zakázku půjčku či úvěr, byť by byl poskytnut veřejným zadavatelem.

Dotovaný zadavatel postupuje při zadávání veřejné zakázky podle ustanovení platných pro veřejného zadavatele, a to i v případě, že by jinak naplnil definici jiné kategorie zadavatelů. Je-li tedy sektorovému zadavateli poskytnuta dotace na veřejnou zakázku (v příslušné zákonné výši podle odstavce 3), postupuje při zadávání této veřejné zakázky podle ustanovení zákona platných pro dotovaného zadavatele.

Sektorovým zadavatelem je osoba, která vykonává některou z relevantních činností definovaných v § 4 a která tuto činnost vykonává na základě zvláštního či výhradního práva (§ 17), nebo pokud veřejný zadavatel uplatňuje nad touto osobou dominantní vliv (toto ustanovení směřuje mimo jiné i na státní podniky). Zákon stanoví dvě nevyvratitelné právní domněnky uplatňování dominantního vlivu, a to disponování většinou hlasovacích práv veřejným zadavatelem nad takovou osobou nebo jmenování či volbu více než poloviny členů v zákonem vymezených orgánech osoby veřejným zadavatelem. Za uplatňování dominantního vlivu se tak budou považovat situace, pokud bude určitá osoba veřejným zadavatelem ovládána ve smyslu § 66a obchodního zákoníku.

Zákon nově stanoví pravidla pro řešení situace, kdy veřejný zadavatel naplňuje současně při zadávání určitých veřejných zakázek také definici zadavatele sektorového. Za předpokladu, že je veřejná zakázka zadávána veřejným zadavatelem v souvislosti s výkonem relevantní činnosti, postupuje veřejný zadavatel v takovém případě podle ustanovení platných pro sektorového zadavatele (jde-li tedy například o podlimitní veřejnou zakázku, není ji v tomto případě veřejný zadavatel povinen zadávat v zadávacím řízení podle zákona).

Zákon připouští možnost sdružování zadavatelů za účelem zadávání veřejné zakázky, a to bez ohledu na kategorii zadavatele.

Před zahájením zadávacího řízení je však třeba vždy určit, která osoba bude jednat jménem účastníků tohoto sdružení; toto určení je třeba provést ve smlouvě, kterou mezi sebou účastníci sdružení uzavřou. V případě, že jsou účastníky sdružení výhradně veřejní zadavatelé, postupují v zadávacím řízení dle ustanovení zákona platných pro veřejné zadavatele. V případě, že jsou účastníky sdružení výhradně sektoroví zadavatelé, postupují dle ustanovení zákona platných pro sektorové zadavatele. Jsou-li účastníky sdružení jak veřejní zadavatelé, tak i sektoroví zadavatelé, postupují dle ustanovení zákona platných pro veřejné zadavatele. Výjimkou je případ, kdy se sdruží sektorový zadavatel s veřejným zadavatelem, který zadává veřejnou zakázku v souvislosti s výkonem relevantní činnosti; v takovém případě se postupuje v zadávacím řízení dle ustanovení zákona platných pro sektorového zadavatele.

Sdružení zadavatelů dle tohoto ustanovení je možné i v případě veřejné zakázky malého rozsahu.

Zatímco v odstavci 8 je upraveno sdružení bez právní subjektivity (§ 829 ObčZ), odstavec 9 upravuje určitá pravidla pro sdružení jak bez právní subjektivity, tak s právní subjektivitou (§ 20f ObčZ). Zatímco odstavec 8 podchycuje případ, kdy se sdruží pouze zadavatelé, smyslem odstavce 9 je úprava případů, kdy se spojí (ať již do sdružení s právní subjektivitou, tak bez této subjektivity) alespoň jeden zadavatel s osobami odlišnými, nespádající pod pojem zadavatele. S ohledem na účast zadavatele ve sdružení, které by jinak režimu zákona nepodléhalo, postupuje sdružení při pořizování zboží, služeb či stavebních prací dle

ustanovení zákona. Je-li alespoň jedním z účastníků či členů sdružení veřejný zadavatel, postupuje se dle ustanovení zákona platných pro veřejného zadavatele.

Sdružení se považuje za jednoho zadavatele (pro stanovení, zda se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku, podlimitní veřejnou zakázku či veřejnou zakázku malého rozsahu je tedy nutné sčítat předpokládané hodnoty jednotlivých dodávek, služeb či stavebních prací určených pro všechny sdružené zadavatele).

K § 3

Zákon zavádí nový institut centrálního zadavatele, který umožňuje zadavatelům pořizovat zboží, služby či stavební práce prostřednictvím centrálního zadavatele, aniž by sami museli podstupovat zadávací řízení. Centrálního zadavatele je třeba odlišovat od možnosti společného zadávání dle § 2 odst. 8 či 9.

Centrálním zadavatelem může být výhradně veřejný zadavatel, přičemž zákon dále neomezuje, která osoba centrálním zadavatelem bude; centrálním zadavatelem může být při naplnění zákonných podmínek jakákoliv osoba spadající pod zákonnou definici veřejného zadavatele. Centralizované zadávání se může uskutečňovat na všech úrovních veřejné správy – tedy od ústředních správních orgánů až po samosprávné celky (kraje, obce či městské části apod.).

Zákon vymezuje dva základní druhy centralizovaného zadávání. V prvním případě pořizuje centrální zadavatel dodávky či služby, které následně „přeprodává“ bez navýšení ceny zadavatelům. Tento postup není možné aplikovat u veřejných zakázek na stavební práce.

Ve druhém případě podstupuje centrální zadavatel zadávací řízení na účet zadavatelů. To znamená, že zadavatelé centrálního zadavatele zmocní či jiným způsobem pověří k realizaci zadávacího řízení. V tomto případě je přípustné, aby centrální zadavatel pořizoval pro zadavatele zboží, služby i stavební práce.

Zadavatelé, kteří pořizují zboží, služby či stavební práce prostřednictvím centrálního zadavatele sami nepodstupují zadávací řízení, ale toto zadávací řízení podstupuje centrální zadavatel místo nich. Odpovědnost za řádný průběh celého zadávacího řízení nese tedy centrální zadavatel.

Zadavatelé uzavírají s centrálním zadavatelem před zahájením centralizovaného zadávání smlouvu, ve které upraví podmínky související s centralizovaným zadáváním.

K § 4

Relevantní činnost je vymezená v souladu s příslušnými ustanoveními evropské zadávací směrnice (2004/17/ES).

V oblasti energetického hospodářství vychází zákonná úprava v plném rozsahu z evropské zadávací směrnice, nicméně je definována s ohledem na příslušné platné české právní předpisy. Je třeba zdůraznit, že za relevantní činnost se v sektorových oblastech považuje taková činnost, která slouží k uspokojování potřeb veřejnosti. Pokud je tedy relevantní činnost uskutečňována pouze ve vztahu ke koncernovým či jinak propojeným osobám (například v rámci tzv. integrovaného podnikatele dle zákona č. 458/2000 Sb., energetického zákona, ve znění pozdějších předpisů), popřípadě pro vlastní využití (neexistuje vztah dodavatel – odběratel), není možno tuto činnost považovat za relevantní činnost.

Za relevantní činnost se v odvětví plynárenství, teplárenství, elektroenergetiky a vodárenství považuje nejen provozování příslušné soustavy (sítě), ale rovněž její poskytování, tedy

zejména vlastnictví příslušné sítě. Vlastník sítě, který obecně neprovozuje příslušnou soustavu, bude zadávat v režimu zákona pouze takové nadlimitní veřejné zakázky, v rámci kterých vynakládá finanční prostředky v souvislosti s touto sítí (například při její rekonstrukci). Za relevantní činnost v oblasti plynárenství je považováno rovněž provozování či poskytování podzemního zásobníku plynu, ačkoliv se v tomto případě nejedná o poskytování sítě; je však třeba vyjít z účelu úpravy ve směrnici.

V oblasti vodárenství nutno vyjít ze zákona č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů, které definují vodovod a kanalizaci sloužící veřejné potřebě. Odvádění odpadních vod kanalizací sloužící veřejné potřebě se považuje za relevantní činnost pouze v případě, že příslušná osoba rovněž poskytuje či provozuje vodovod sloužící veřejné potřebě; totéž platí i pro čištění odpadních vod. Úprava vychází z faktického stavu, kdy některé vodovody sloužící veřejné potřebě jsou provozovány jejich vlastníkem, kdežto jiné nikoliv.

V oblasti provozování veřejné autobusové dopravy se nadále nepovažuje za relevantní činnost taková činnost, která je na trhu plně vystavena konkurenci. V drážní dopravě se zákon týká pouze činností, které jsou poskytovány veřejnosti (uspokojování veřejného zájmu); zákonná ustanovení se vztahují jak na vlastníka dráhy, tak i na provozovatele drážní dopravy.

Pod režim zákona spadá nově rovněž poskytování poštovních služeb, a to jak poskytování vyhrazených poštovních služeb, tak i poskytování poštovních služeb, které nemohou být vyhrazeny podle příslušných předpisů práva Evropských společenství; spadají sem i jiné taxativně vyjmenované činnosti související s poskytováním poštovních služeb.

K § 5

Zákon ustanovením o souběhu činností vymezuje postup pro řešení situace, kdy není obecně zřejmé, zda se příslušná veřejná zakázka týká relevantní činnosti veřejného či sektorového zadavatele; v případě pochybností se vždy uplatní přísnější zákonný režim. Jakkoliv posouzení možného souběhu provádí před zahájením zadávacího řízení zadavatel, je třeba toto posouzení učinit na základě objektivních skutečností.

K § 6

Základní zásady zadávacího řízení uvedené v tomto ustanovení vychází ze zásad vyplývajících z práva Evropských společenství. Tyto zásady je proto třeba interpretovat tak, jak jsou vykládány v evropském právu, mimo jiné ve smyslu příslušných rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství. Zákon však neobsahuje taxativní výčet zásad; je třeba vždy přihlídnout i k jiným zásadám práva Evropských společenství, které jsou stanoveny zejména Smlouvou o založení Evropského společenství.

Zásady jsou stanoveny s ohledem na působnost zákona. Je proto nutno je vztahovat nejen na zadávání veřejných zakázek, ale rovněž na soutěž o návrh.

Veřejný a dotovaný zadavatel jsou povinni dodržovat zásady v plném rozsahu, bez ohledu na to, zda zadávají veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní či veřejné zakázky malého rozsahu. Sektorový zadavatel je povinen se řídit zásadami pouze tehdy, zadává-li nadlimitní veřejné zakázky či aplikuje-li jiná zákonná ustanovení týkající se nadlimitních veřejných zakázek. Výjimkou v tomto ohledu je veřejný zadavatel, který vykonává rovněž některou z relevantních činností uvedenou v § 4. Pro tohoto zadavatele platí zásady v obdobném rozsahu jako pro veřejného či dotovaného zadavatele.

K § 7

Veřejná zakázka je, obdobně jako ve stávajícím zákoně, definována jako zakázka, která se uskutečňuje mezi zadavatelem a dodavatelem či dodavateli za účelem poskytnutí dodávek či služeb nebo provedení stavebních prací. Veřejná zakázka je realizována na základě úplatné písemné smlouvy uzavřené mezi zadavatelem a dodavatelem či dodavateli. Zákon tak stanovuje obligatorně pro tyto smlouvy písemnou formu, i když tato povinnost z obecných právních předpisů jinak nevyplývá. Obvykle se jedná o smlouvu na peněžitě plnění, není však vyloučeno i plnění nepeněžitě (například směnná smlouva).

O veřejnou zakázku nejde v případech, kdy sice zadavatel vydává peněžní prostředky, nicméně tyto peněžní prostředky nejsou vynakládány za určité protiplnění druhé smluvní strany. Těmito případy může být například poskytování dotací či darování bez protiplnění druhé strany.

Zákon se nevztahuje na výběr projektů v rámci grantových schémat, přestože zákon neobsahuje žádnou výjimku v tomto směru, neboť v tomto případě není splněna definice veřejné zakázky uvedená v § 7 odst. 1 zákona. V případě grantových schémat sice například státní orgán (potencionální zadavatel) poskytuje příjemci (potencionálnímu dodavateli) finanční prostředky, avšak tento příjemce neposkytuje reciproční plnění státnímu orgánu, který mu peníze poskytl, nýbrž využívá tyto prostředky k plnění určitých funkcí ve veřejném zájmu, jejichž adresátem jsou třetí osoby. Je však třeba upozornit, že zatímco v případě stavebních prací a dodávek pravděpodobně nevznikají pochybnosti o tom, kdo je příjemcem plnění, je třeba v případě služeb pečlivě posoudit, zda je skutečně služba, pro kterou byly finanční prostředky použity, poskytována jiné osobě než zadavateli a tudíž se skutečně jedná o grantové schéma a nikoliv veřejnou zakázku.

Je rovněž třeba, aby se nabývání zboží (věcí) uskutečnilo na základě smlouvy, tedy smluvním převodem či poskytnutím práva. Pokud by k nabytí mělo dojít přechodem či na základě jiného právního titulu (právní skutečnosti), nejde pojmově o veřejnou zakázku; z tohoto důvodu například nabytí věci v rámci veřejné dražby, kdy dochází k přechodu vlastnického práva, a nikoliv k převodu, nespadá pojmově pod veřejnou zakázku a tedy ani pod režim tohoto zákona.

K tomu, aby mohlo jít o veřejnou zakázku musí být zadavatel tou stranou smlouvy, která vynakládá peněžitě prostředky za poskytnuté dodávky, služby či stavební práce. Tímto je vyjádřen prvek úplatnosti v rámci písemné smlouvy mezi zúčastněnými smluvními stranami.

Veřejné zakázky se obecně dělí na veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní a nově rovněž na veřejné zakázky malého rozsahu. Veřejný či dotovaný zadavatel zadávají nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky vždy v zadávacím řízení; úprava veřejných zakázek malého rozsahu je však ze zákona vyňata a jejich zadávání podléhá pouze základním zásadám uvedeným v § 6. Sektorový zadavatel zadává v režimu zákona (v zadávacím řízení) výhradně nadlimitní veřejné zakázky (a to i v případě používání jednacího řízení bez uveřejnění nebo zadávání veřejných zakázek v rámci dynamického nákupního systému nebo na základě rámcové smlouvy).

Podle svého předmětu se veřejné zakázky dělí na tři druhy – veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na stavební práce a veřejné zakázky na služby. Zatímco veřejné zakázky na dodávky a stavební práce jsou definovány pozitivním výčtem, není tento přístup možný u veřejných zakázek na služby, které představují velmi rozsáhlou a rychle se rozvíjející oblast. Za veřejnou zakázku na služby je tak považována jakákoliv veřejná zakázka, kterou není možné podřadit pod definici veřejné zakázky na dodávky ani stavební práce. Tímto způsobem

je zajištěno, že uvedené tři druhy veřejných zakázek pokrývají veškerá v úvahu přicházející plnění. Za službu tak může být pro účely zákona považováno i plnění, které by obecně za službu považováno nebylo.

K § 8

Z hlediska rozdělení veřejných zakázek dle jejich druhu je vedle evropského práva nutné přihlídnout rovněž k definici předmětu občanskoprávních vztahů, upravených v občanském zákoníku.

Dodávkou podle zákona je pořízení věci v právním slova smyslu.

Za věci se považují věci movité, věci nemovité a dle obecné právní teorie rovněž ovladatelné přírodní síly, které slouží potřebám lidí – tedy energie; v posledním případě vychází právní teorie z definice věci upravené v dnes již zrušeném zákoně č. 101/1963 Sb., o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku. Všechny tyto věci jsou považovány za dodávky ve smyslu zákona (byť pro zadávání veřejných zakázek na nabytí či nájem nemovitostí platí zákonná výjimka stanovená v § 18).

Věci lze z právního hlediska rozlišovat podle různých kritérií; jedním z možných dělení je rozdělení na věci individuálně určené a hromadné. Za věc hromadnou se považuje soubor individuálně určených věcí nebo taková věc, o níž tak stanoví zákon (například podnik dle obchodního zákoníku). I když je podnik věcí, jeho nabývání či nájem v režimu zákona by až na výjimečné případy byly z hlediska aplikace zákona nevhodné a často i sporné. Z tohoto důvodu bylo nabývání či nájem podniku vyjmuto z působnosti zákona (§ 18 odst. 1), kdy toto vyjmutí je v souladu s evropskými zadávacími směrnici; nutnost stanovení explicitní výjimky vyplývá z určitých odlišností definic dodávek v evropském právu a českém právu, jelikož nelze bez dalšího převzít přesné znění evropské zadávací směrnice, aniž by toto znění způsobovalo výkladové problémy.

K § 9

Definici veřejné zakázky na stavební práce je možno rozčlenit do dvou dílčích podskupin. První podskupinu veřejných zakázek na stavební práce tvoří veškeré stavební práce týkající se činností, které jsou výslovně specifikovány v příloze zákona, přičemž za veřejnou zakázku na stavební práce se bude považovat jak samostatné provedení takových stavebních prací, tak i projektová činnost, která je spjata s provedením těchto stavebních prací.

V případě, že by tato projektová činnost byla od příslušných stavebních činností oddělena, nebylo by možné takovou činnost považovat za zakázku na stavební práce, ale jednalo by se o veřejnou zakázku na služby. Zadavatel je oprávněn na základě vlastního uvážení rozhodnout o tom, zda zadá projekt samostatně nebo společně s následnou realizací stavebních činností, přičemž by měl zohlednit zejména ekonomické aspekty jednotlivých způsobů zadávání. Na druhou stranu však zadavatel musí v zadávacích podmínkách vymezit určité standardy, resp. požadavky na výkon nebo funkci tak, aby v případě, že je předmětem zadávacího řízení jak zpracování projektové dokumentace (tedy projektová činnost), tak i realizace stavebních prací na ni navazujících, byly podány porovnatelné nabídky.

Za veřejnou zakázku na stavební práce se považuje i taková zakázka, kdy předmětem smlouvy uzavřené mezi zadavatelem a dodavatelem bude soubor závazků, které budou obsahovat stavební, popřípadě též stavebně inženýrské činnosti (nemusí jít tedy pouze o činnosti výslovně citované v příloze zákona), směřujících ke zhotovení stavby. Je však nezbytné, aby stavba byla schopna plnit jako celek samostatnou technickou či ekonomickou funkci.

Provedení stavební činnosti je nutno považovat za komplexní plnění poskytované zadavateli ze strany dodavatele. Vzhledem ke komplexnosti a případné složitosti předmětu plnění veřejných zakázek na stavební práce je nezbytné podřadit pod tyto zakázky též nezbytné dodávky a služby, které jsou spjaty s provedením stavebních prací.

Za veřejnou zakázku na stavební práce je nutno považovat též takové zakázky, kdy zadavatel svěří veškerou činnost související s realizací stavební zakázky třetí osobě. Tato osoba obstarává pro zadavatele veškeré činnosti související s provedením stavebních prací. Tento způsob zadávání veřejných zakázek je tudíž nutno považovat též za veřejnou zakázku na stavební práce, nikoliv za veřejnou zakázku na služby.

K § 10

Veřejná zakázka na služby je v pojetí zákona vymezena negativně – veškeré veřejné zakázky, které nenaplní definici veřejných zakázek na dodávky či stavební práce, jsou považovány za veřejné zakázky na služby.

Zákon upravuje tzv. princip těžiště, kdy za veřejné zakázky na služby jsou považovány též veřejné zakázky obsahující dodávky, avšak kdy předpokládaná hodnota poskytovaných služeb je vyšší než předpokládaná hodnota příslušné dodávky.

Pokud jsou určité stavební práce poskytovány v souvislosti s konkrétními službami, bude se jednat o veřejnou zakázku na služby, pokud tyto stavební práce nejsou základním účelem veřejné zakázky, pro který je veřejná zakázka zadávána, ale jejich provedení je nezbytné ke splnění veřejné zakázky na služby.

S ohledem na rozdílné povinnosti vyplývající z evropských zadávacích směrnic jsou jednotlivé služby vymezeny v příloze zákona. V příloze č. 1 jsou uvedeny tzv. prioritní služby, jejichž uveřejnění a plnění jiných povinností je nezbytné na komunitární úrovni, zatímco služby uvedené v příloze č. 2 se oznamují pouze v rámci České republiky bez ohledu na jejich předpokládanou hodnotu. V případě, že určitá veřejná zakázka je kombinací služeb uvedených v obou přílohách, stanoví se kategorie služeb podle předpokládané hodnoty jednotlivých služeb, jejichž výše převládá.

V souladu s pojetím evropského práva je třeba za veřejnou zakázku na služby považovat i veřejnou zakázku zadávanou za účelem nabytí licenčního oprávnění.

K § 11

Zákon o veřejných zakázkách definuje pojem rámcových smluv. Pro zjednodušení zákonné úpravy byla přijata zásada v tom smyslu, že používá-li zákon pojem veřejná zakázka, vztahuje se příslušné ustanovení i na rámcovou smlouvu, pokud není výslovně uvedeno jinak. K uzavření rámcových smluv jsou oprávněni všichni zadavatelé (všechny 3 kategorie zadavatelů) vymezení zákonem. Rámcovou smlouvou se přitom rozumí úplatná smlouva uzavřená mezi jedním či více zadavateli (sdružení) a na druhé straně jedním či více dodavateli, přičemž doba trvání takovéto smlouvy musí být omezena na dobu určitou. V případě veřejného zadavatele nesmí doba trvání rámcové smlouvy v zásadě přesahovat čtyři roky (§ 89 odst. 5). Předmětem rámcové smlouvy je úprava více či méně konkretizovaných podmínek týkajících se následného zadávání budoucích jednotlivých veřejných zakázek za dobu trvání rámcové smlouvy. Rámcová smlouva by tak měla vymezovat vždy určitý druh a kategorii zboží, služeb či stavebních prací, které budou v průběhu příslušného časového období v jejím rámci zadávány.

Zákon za rámcovou smlouvu rovněž považuje smlouvu, která byla uzavřena v souladu s evropskými zadávacími směrnici ve prospěch sektorového zadavatele dle § 2 odst. 6 osobou, která je k sektorovému zadavateli přidružena (§ 17 písm. h), pokud je tato přidružená osoba dle národního právního řádu v zemi, v níž se nachází její sídlo či místo podnikání, rovněž sektorovým zadavatelem.

K § 12

Pro určení, zda se jedná v konkrétním případě o nadlimitní či podlimitní veřejnou zakázku nebo veřejnou zakázku malého rozsahu, je zadavatel povinen stanovit předpokládanou hodnotu veřejné zakázky s ohledem na finanční limity uvedené v tomto ustanovení.

Finanční limity pro rozlišení nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek odpovídají finančním limitům (a jejich přepočtům na národní měny členských států, které nejsou členy eurozóny) stanoveným v právních předpisech Evropských společenství (po zaokrouhlení dolů na tisíce). V nových evropských zadávacích směrnicih již nejsou uváděny finanční limity ve zvláštních právech čerpání (měnové jednotce Mezinárodního měnového fondu), které odpovídají finančním limitům, k jejichž dodržování se Evropské společenství zavázalo v rámci svých mezinárodně právních závazků, nýbrž v jejich přepočtu na eura. V důsledku této skutečnosti je však nutné finanční limity vyjádřené v eurech přizpůsobovat v závislosti na změnách směnného kurzu eura a zvláštních práv čerpání. Článek 78 směrnice 2004/18/ES (a článek 69 směrnice 2004/17/ES) stanoví, že Evropská komise ověří finanční limity každé dva roky po nabytí účinnosti směrnice a v případě potřeby je upraví. Takto upravené finanční limity budou uveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie vždy na počátku měsíce listopadu, který bezprostředně předchází 1. lednu roku, od kterého budou nové finanční limity platit.

V návaznosti na tuto změnu na úrovni Evropské unie budou muset být nové finanční částky vždy promítnuty novelou do zákona. Odkaz na předpisy Evropského společenství není vzhledem k jejich legislativně-technickému pojetí v zásadě možný. Nové finanční limity jsou sice stanoveny nařízením Evropské komise, to je však pojata jako novela ustanovení směrnice a nemá tedy charakter přímo použitelného předpisu.

Zákon opouští koncepci předchozího zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách a považuje za veřejnou zakázku jakékoliv úplatné zakázky bez ohledu na výši jejich předpokládané hodnoty. Veřejné zakázky na dodávky nebo služby, jejichž předpokládaná hodnota nedosahuje 2 mil. Kč, a veřejné zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota nedosahuje 6 mil. Kč, se označují jako veřejné zakázky malého rozsahu.

Přestože se evropské zadávací směrnice vztahují jen na nadlimitní veřejné zakázky, musí být na základě rozhodovací praxe Soudního dvora Evropských společenství rovněž v případě veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota nedosahuje limitů stanovených směrnici, zachovány minimálně základní zásady vyplývající ze Smlouvy o založení ES, které jsou vyjádřeny v § 6 zákona (viz rovněž bod 2 preambule směrnice 2004/18/ES). Je na uvážení členských států, jak dodržování těchto zásad zajistí. Z důvodů právní jistoty a rovněž z důvodu poměrně vysoké hodnoty finančních limitů stanovených směrnici, jsou i pro zadávání podlimitních zakázek nad národní limit 2 mil. Kč (pro dodávky a služby), resp. 6 mil. Kč (pro stavební práce) stanoveny obdobné postupy, a to ve zjednodušeném rozsahu. Obdobnou úpravu obsahují příslušné právní předpisy většiny „starých“ i „nových“ členských států EU (jedná se například o Rakousko, Německo, Švédsko, Francii, Španělsko, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Slovinsko nebo Litvu). Pro veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou pod 2 mil. Kč (pro dodávky a služby), resp. 6 mil. Kč (pro stavební práce) pak zákonem

nejsou stanoveny žádné závazné postupy; zákon zde pro veřejného zadavatele pouze odkazuje na dodržení obecných zásad uvedených v § 6.

K § 13 až § 16

Každý zadavatel je povinen před pořizováním zboží, služeb či stavebních prací stanovit předpokládanou hodnotu tohoto zboží, služeb či stavebních prací. Tuto předpokládanou hodnotu je povinen stanovit v souladu s ustanovením § 13 až § 16 zákona. § 13 obsahuje obecná ustanovení o stanovení předpokládané hodnoty a je generálním ustanovením pro § 14 až § 16.

Na základě stanovené předpokládané hodnoty zakázky postupuje zadavatel dle ustanovení platných pro zadávání nadlimitních či podlimitních veřejných zakázek, popřípadě mimo režim zákona (viz výjimky dle § 18 a § 19). Předpokládanou hodnotu je zadavatel povinen určit na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného charakteru. Pokud není tato informace k dispozici, stanoví se předpokládaná hodnota na základě průzkumu trhu a v případě, že ani tento způsob neumožňuje předpokládanou hodnotu stanovit, je zadavatel povinen stanovit předpokládanou hodnotu jiným vhodným způsobem.

Při stanovení předpokládané hodnoty se zásadně vychází z předpokládané výše peněžitého závazku bez daně z přidané hodnoty.

Při určování předpokládané hodnoty veřejné zakázky je zadavatel povinen vždy sám stanovit, co je předmětem veřejné zakázky. Tato úvaha je nezbytná zejména s ohledem na vymezení, zda se jedná v určitých případech o jedinou veřejnou zakázku či několik samostatných veřejných zakázek; k tomu je stanoveno pravidlo sčítání předpokládaných hodnot veřejných zakázek na stejné a spolu související dodávky či služby, které je založeno na prvku předvídatelnosti zadavatele o budoucím pořízení zboží či služeb. Při sčítání předpokládaných hodnot veřejných zakázek na dodávky je též třeba přihlídnout k zásadám, na nichž je zákon založen, a to zejména k zásadě účelného, hospodárného a efektivního vynakládání peněžních prostředků; s ohledem na tuto skutečnost bylo do zákona vloženo ustanovení, které vyjímá z povinnosti sčítání některé specifické komodity (dodávky), u nichž je neúčelné a neekonomické je pořizovat zejména ve větším množství a bez ohledu na aktuální potřebu zadavatele (prokázání těchto skutečností bude vždy na zadavateli). Vždy je třeba zvažovat věcnou a časovou souvislost pořizování zboží (pod uvedené ustanovení je možné podřadit například nákup potravin, léků, letenek, pohonných hmot apod.).

Má-li být uzavřena smlouva na poskytnutí dodávek či služeb na dobu určitou, stanoví se předpokládaná hodnota veřejné zakázky na dodávky, služby či stavební práce s ohledem na peněžitý závazek, který vznikne zadavateli za celou dobu trvání této smlouvy. V případě smlouvy na poskytnutí dodávek či služeb na dobu neurčitou či na dobu, jejíž trvání nelze přesně vymezit, je obecně stanoveno pravidlo určení předpokládané hodnoty za dobu čtyř let. K výše uvedeným základním způsobům jsou rovněž přiřazeny zvláštní alternativní způsoby určení předpokládané hodnoty, pokud se jedná o veřejnou zakázku s trvajícím či opakujícím se plněním (na základě tohoto ustanovení se spočítá nejprve základ pro výpočet předpokládané hodnoty, která je následně stanovena (násobena) s ohledem na předpokládanou dobu trvání smlouvy).

Specifické ustanovení se týká stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce. Do předpokládané hodnoty se v tomto případě započítává i předpokládaná hodnota dodávek, které jsou nezbytné (nikoliv jakékoliv) k realizaci předmětu veřejné zakázky na stavební práce. U sektorového zadavatele se do předpokládané hodnoty veřejné zakázky na stavební práce započítává rovněž předpokládaná hodnota služeb, které jsou nezbytné (nikoliv

tedy jakékoliv) k realizaci předmětu veřejné zakázky na stavební práce. Jinak platí, že se předpokládána hodnota veřejné zakázky na stavební práce stanoví podle pravidel uvedených v § 13.

K § 17

Pro zjednodušení a přehlednost zákona jsou definovány některé základní pojmy, které se v zákoně opakovaně vyskytují. Tyto pojmy je třeba v dalších ustanoveních zákona třeba vždy vykládat v souvislosti s ustanovením tohoto paragrafu.

Definované pojmy vycházejí jak z platné úpravy evropských zadávacích směrnic, tak i z nutnosti upravit tyto pojmy v zákoně pro vyšší přehlednost.

Definice přidružené osoby je koncipována na základě ovládacích vztahů podle § 66a obchodního zákoníku. Za přidružené se tak považují veškeré osoby, které jsou ve vztahu k zadavateli ovládající či ovládanou osobou, případně jsou společně se zadavatelem jinou osobou ovládaný. Tato koncepce odpovídá požadavkům směrnice č. 2004/17/ES, která poměr přidružení definuje s odkazem na směrnici 83/349/ES, o konsolidovaném účetnictví, nebo odkazem na dominantní vliv pro subjekty této směrnici nepodléhající. V obou případech může poměr mezi přidruženými osobami vyplývat zejména z vlastnických vztahů, finanční účasti či jiných pravidel existujících mezi těmito osobami na smluvním základě. Evropské směrnice stanoví rovněž shodné vyvratitelné domněnky pro existenci vztahu přidružení jako obchodní zákoník – tj. většina na základním kapitálu, případně většina hlasovacích práv na základě dohody s jinou osobou nebo schopnost prosadit personální změny ve statutárním či dozorčím orgánu.

Definice subdodavatele je pro další výklad ustanovení zákona stěžejní zejména ve vztahu k ustanovením týkajícím se kvalifikace dodavatele. Za subdodavatele je považována nejen osoba, která fakticky provádí určitou činnost (poskytuje část plnění místo dodavatele), ale rovněž osoba, která poskytuje dodavateli pro plnění veřejné zakázky určité věci (například výrobní zdroje) či práva (například licenční oprávnění).

Zákon rovněž rozlišuje mezi pojmy zadávání veřejné zakázky a zadání veřejné zakázky. Zadávání vyjadřuje proces – jde o postup zadavatele v zadávacím řízení upravený zákonem. Zadáním se rozumí ukončení zadávání, jež spočívá ve výběru nejvhodnější nabídky a následném uzavření smlouvy. Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky není akceptací návrhu na uzavření, ale pouze specifickým úkonem v kontraktačním procesu, kterým zadavatel rozhoduje o tom, s kterým z uchazečů uzavře smlouvu. Akceptací návrhu je až vlastní uzavření smlouvy.

V definici zvláštního či výhradního práva je rovněž třeba přihlížet k judikatuře Soudního dvora Evropských společenství (například *The Queen v Secretary of State for Trade and Industry, ex parte British Telecommunications plc.*, C-302/94), ze kterého vychází ustanovení evropské zadávací směrnice, které bylo transponováno do českého právního prostředí. Za zvláštní či výhradní právo již nadále může být považováno pouze takové právo, které při splnění dalších podmínek podstatným způsobem ovlivňuje možnost jiných osob vykonávat příslušnou relevantní činnost (§ 4), přičemž je třeba vzít v úvahu jak právní tak i faktické faktory výkonu příslušné činnosti.

K § 18

Zákon přináší oproti stávající zákonné úpravě některá zpřesnění ustanovení týkající se výjimek z povinnosti aplikace zákona, které jsou (až na výjimky vyplývající z podstaty) společné pro všechny kategorie zadavatelů. Některá ustanovení jsou shodná se stávající zákonnou úpravou, popřípadě došlo k jejich terminologickému upřesnění.

V oblasti výroby a nákupu zbraní je zřejmé, že tuto zákonnou výjimku je možno vztáhnout pouze na zadavatele z vojenské oblasti, nikoliv na policejní složky. Z důvodu zajištění právní jistoty zadavatelů při aplikaci této výjimky je Ministerstvo obrany zmocněno stanovit seznam vojenského materiálu, na který se tato výjimka vztahuje, vyhláškou. Tento seznam musí vycházet z vymezení vojenského materiálu v právu Evropských společenství.

Pod režim zákona dále nespádají jakékoliv operace zadavatele související s vydáváním či převodem cenných papírů či jiných finančních nástrojů (derivátů atp.), stejně jako jiné operace prováděné za účelem získání peněžních prostředků či kapitálu; nejde však o veškeré operace související se získáváním peněžních prostředků či kapitálu – na získávání úvěru či půjček s úroky se ustanovení zákona vztahují.

V případě České národní banky nespádají pod režim zákona pouze takové služby, které jsou poskytovány Českou národní bankou při výkonu její působnosti dle příslušných právních předpisů.

Jelikož se v praxi jevilo značně nevhodné podřizovat režimu zákona nabývání nebo nájem nemovitostí, bytů či nebytových prostor je v tomto ohledu v souladu s evropskými zadávacími směrnici učiněna výjimka. Výjimka se vztahuje rovněž na finanční služby související s nabytím nebo nájmem nemovitosti, bytů či nebytových prostor; to však neznamená, že by režim zákona nebylo podřízeno například uzavírání úvěrových či leasingových smluv zadavatelem, pokud souvisejí s nabytím či nájmem nemovitostí, bytů či nebytových prostor.

Režimu zákona nejsou podřízeny ani veřejné zakázky směřující k nabytí, přípravě nebo výrobě programového obsahu pro rozhlasové nebo televizní společnosti. Pojem rozhlasové a televizní společnosti je širší, než pojem provozovatele s licenci nebo provozovatele ze zákona v zákoně o rozhlasovém a televizním vysílání.

Do výjimek z působnosti zákona bylo rovněž transponováno rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství ve věci Teckal Srl. v. Comune di Viano a Azienda Gas Acqua Consorziale AGAC) di Reggio Emilia, C-107/98, stejně jako i na něj navazující rozhodnutí Soudního dvora Evropských společenství ve věci Stadt Halle a RPL Lochau v. TREA Leuna, C-26/03. Výjimka umožňuje uzavírat smlouvy mimo režim zákona, pokud jsou příslušné dodávky, služby či stavební práce poskytovány veřejnému zadavateli osobou, která vykonává převážnou část své činnosti ve prospěch veřejného zadavatele (obecně se v evropském pojetí považuje za převážnou činnost dosahující kolem 80 % obratu osoby), ve které má veřejný zadavatel tzv. výlučná majetková práva; zákon vymezuje legální definici výlučných majetkových práv. Tato výjimka bude nejčastěji dopadat na zadavatele, kteří zřídili či založili k poskytování určitých činností příspěvkové organizace, státní podniky či obchodní společnosti.

Jelikož pojem podnik je oproti obecnému pojetí evropského práva definován v českém právním prostředí jako věc hromadná a spadal by jinak pod veřejnou zakázku na dodávku, bylo nutno učinit zákonnou výjimku i pro nabytí či nájem podniku zadavatelem.

Zákon stanoví rovněž některé výjimky z povinnosti zadávat podlimitní veřejné zakázky, které jsou definovány z hlediska věcného či z hlediska osobního.

Jako specifickou výjimku lze charakterizovat vyloučení veřejných zakázek malého rozsahu z působnosti zákona. V tomto případě, byť se jedná o veřejné zakázky, nejsou tyto veřejné

zakázky zadávány v režimu zákona; zákon zde pouze ukládá veřejnému zadavateli povinnost dodržení základních zásad uvedených v § 6.

K § 19

Na sektorového zadavatele se vztahují pouze ustanovení zákona týkající se nadlimitních veřejných zakázek.

Výjimka z povinnosti zadávat některé nadlimitní veřejné zakázky dle tohoto ustanovení se týká pouze sektorového zadavatele. Sektorový zadavatel zejména nepostupuje podle zákona v případě, že je veřejná zakázka zadávána za jiným účelem, než je výkon tzv. relevantní činnosti definované v § 4; pro určení, za jakým účelem je zakázka zadávána, je třeba u „smíšených“ veřejných zakázek vycházet rovněž z § 5 zákona.

Sektorový zadavatel rovněž nepostupuje podle zákona v případě, že pořizuje zboží nebo jej najímá za účelem dalšího prodeje či nájmu za předpokladu, že k tomuto nájmu či prodeji jsou oprávněny za stejných podmínek i jiné osoby. Ostatní výjimky platné pro sektorové zadavatele jsou shodné s výjimkami upravenými ve stávajícím zákoně.

Sektorový zadavatel není povinen postupovat podle zákona rovněž v případě, zadává-li veřejné zakázky výhradně přidružené osobě. Totéž platí v případech, kdy veřejnou zakázku zadává více sektorových zadavatelů společně sdružených pro účely zadávání veřejné zakázky, je-li veřejná zakázka zadávána osobě přidružené alespoň k jednomu z těchto sektorových zadavatelů. Tento postup je však dále podmíněn skutečností, že alespoň 80 % průměrného obratu přidružené osoby za poslední 3 roky je dosaženo poskytováním plnění tímto způsobem. Pro formulaci této výjimky není nezbytné do zákona zavádět pojem společný podnik uvedený v evropských zadávacích směrniciích z důvodu, že tomuto uskupení odpovídá dle českého právního řádu pouze sdružení sektorových zadavatelů za účelem zadávání veřejné zakázky (sdružení sektoroví zadavatelé).

Obdobně jsou z působnosti zákona vyloučeny zakázky zadávané sdruženými sektorovými zadavateli některému z těchto sektorových zadavatelů nebo jedním ze sdružených sektorových zadavatelům takto sdruženým sektorovým zadavatelům – v tomto druhém případě však musí být sektoroví zadavatelé prokazatelně sdružení po dobu minimálně tří let. Sektoroví zadavatelé využívající této zákonné výjimky mohou být Evropskou komisí vyzváni ke sdělení zejména relevantních informací týkajících se identifikace přidružených osob či ostatních sdružených sektorových zadavatelů a identifikace zakázek.

K § 20

Evropská zadávací směrnice 2004/17/ES deklaruje, že právní úprava veřejných zakázek se nemá vztahovat na činnosti, které jsou vystaveny plné konkurenci na trzích, na které není přístup omezen. Zda tato konkurence je či není zajištěna, posuzuje Evropská komise na základě žádosti dotčeného sektorového zadavatele či věcně příslušného ministerstva podané prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj dle kritérií, která jsou v souladu s ustanoveními Smlouvy o založení ES týkajících se hospodářské soutěže; jde zejména o vlastnosti příslušného zboží nebo služeb, existenci alternativního zboží nebo služeb, cen a stávající či budoucí možnosti volby dodavatelů příslušného zboží či služeb. Podnět k podání takové žádosti věcně příslušným ministerstvem může dát kterýkoliv sektorový zadavatel, pokud žádost nepodává přímo dotčený sektorový zadavatel. Evropská komise postupuje při rozhodování, zda je příslušná relevantní činnost vystavena plné konkurenci na trhu či nikoliv, dle článku 30 směrnice 2004/17/ES a Rozhodnutí Evropské komise 2005/15/ES ze dne 7. 1. 2005 o prováděcích pravidlech k postupu stanovenému článkem 30 směrnice ES.

Na posouzení žádosti má Evropská komise obecně tříměsíční lhůtu, která může být v odůvodněných případech prodloužena až na 6 měsíců. Pokud Evropská komise nerozhodne ve lhůtě 6 měsíců, platí, že příslušná relevantní činnost již nadále není podřízena zákonu o veřejných zakázkách. Od okamžiku účinnosti rozhodnutí Evropské komise o tom, že je příslušná relevantní činnost plně vystavena konkurenci na trzích, nepostupuje sektorový zadavatel při zadávání veřejných zakázek v souvislosti s výkonem této činnosti dle zákona.

K § 21

Veřejnou zakázku zadavatel zpravidla zadává v zadávacím řízení. Zadavatel nezadává v zadávacím řízení veřejné zakázky, jež jsou vyjmuty z působnosti zákona.

Zákon rozlišuje šest druhů zadávacích řízení. K již známým zadávacím řízením – otevřenému řízení, užšímu řízení, jednacímu řízení s uveřejněním a jednacímu řízení bez uveřejnění, přibývají nové druhy zadávacího řízení – soutěžní dialog, jehož může využít pouze veřejný zadavatel, a zjednodušené podlimitní řízení, jehož může využít pouze veřejný zadavatel, pokud zadává podlimitní veřejnou zakázku. Veřejnou zakázku lze tedy zadat v

- a) otevřeném řízení, ve kterém na základě oznámení otevřeného řízení vyzývá zadavatel neomezený počet dodavatelů k podání nabídek a prokázání splnění požadované kvalifikace,
- b) užším řízení, ve kterém na základě oznámení užšího řízení či jiné informace o zahájení užšího řízení vyzývá zadavatel neomezený počet dodavatelů k podání žádostí o účast v tomto řízení a k prokázání splnění požadované kvalifikace a ve kterém po posouzení kvalifikace dodavatelů a případném omezení jejich počtu vyzývá kvalifikované zájemce k podání nabídek,
- c) jednacím řízení s uveřejněním, ve kterém na základě oznámení jednacího řízení s uveřejněním či jiné informace o zahájení zadávacího řízení vyzývá zadavatel neomezený počet dodavatelů k podání žádostí o účast v tomto řízení a k prokázání splnění požadované kvalifikace a ve kterém po posouzení kvalifikace dodavatelů a případném omezení jejich počtu vyzývá zadavatel kvalifikované zájemce k podání nabídek, o nichž po jejich podání, posouzení a předběžném hodnocení jedná s uchazeči; pro sektorové zadavatele je navíc stanovena v § 33 možnost jednat i před podáním nabídek, jsou-li splněny podmínky stanovené v tomto paragrafu,
- d) jednacím řízení bez uveřejnění, ve kterém zadavatel vyzývá jednoho či více dodavatelů k jednání, případně i k prokázání splnění kvalifikace, pokud je zadavatelem požadována v souladu s tímto zákonem, a k podání nabídek,
- e) soutěžním dialogu, ve kterém na základě oznámení soutěžního dialogu vyzývá veřejný zadavatel neomezený počet dodavatelů k podání žádostí o účast v tomto řízení a k prokázání splnění požadované kvalifikace a ve kterém po posouzení kvalifikace dodavatelů a případném omezení jejich počtu vyzývá veřejný zadavatel kvalifikované zájemce k účasti v soutěžním dialogu za účelem nalezení jednoho či více vhodných řešení plnění veřejné zakázky; po nalezení jednoho či více vhodných řešení vyzývá veřejný zadavatel všechny původně vyzvané zájemce k podání nabídek,
- f) ve zjednodušeném podlimitním řízení, ve kterém veřejný zadavatel vyzývá nejméně pět zájemců k podání nabídky na plnění podlimitní veřejné zakázky a prokázání splnění požadované kvalifikace.

Zákon rovněž upravuje dva zvláštní druhy řízení, a to dynamický nákupní systém a řízení, které podstupuje veřejný zadavatel, zadává-li veřejnou zakázku na základě rámcové smlouvy. Tato řízení jsou svou povahou řízeními sui generis.

Bez naplnění dalších specifických podmínek je každý zadavatel oprávněn pro zadávání veřejné zakázky použít otevřené řízení a užší řízení. Ostatní druhy zadávacích řízení je možné použít jen při splnění zákonem specifikovaných podmínek. Soutěžní dialog a zjednodušené podlimitní řízení je oprávněn použít pouze veřejný zadavatel.

K § 22

Sektorový zadavatel a veřejný zadavatel v případě zadávání služeb uvedených v příloze č. 2 zákona jsou oprávněni použít rovněž jednací řízení s uveřejněním, a to bez naplnění jakýchkoliv dalších podmínek.

Veřejný zadavatel je oprávněn zadat veřejnou zakázku v jednacím řízení s uveřejněním pouze za předpokladu splnění podmínek vymezených v tomto paragrafu. Výčet předpokladů pro použití jednacího řízení s uveřejněním je taxativní.

Za nabídky, které nesplnily podmínky stanovené zákonem či zadavatelem, je třeba považovat jak nepřijatelné, tak i neúplné nabídky. Za nepřijatelné je možné považovat nabídky, které sice obsahují všechny dokumenty stanovené zákonem a veřejným zadavatelem (nabídka je úplná), ale z hlediska obsahu těchto dokumentů požadavky zákona či veřejného zadavatele splněny nejsou, popř. i nabídky, které jsou neúplné ve vztahu k požadovaným kvalifikačním dokladům či informacím. Podmnožinou nepřijatelných nabídek jsou nabídky nevhodné, které nerespektují požadavky zadavatele na předmět plnění veřejné zakázky (např. zadavatel požadoval dodávku více osobních automobilů a místo toho mu byl dodán jeden mikrobuse); v takovém případě je zadavatel oprávněn zadat veřejnou zakázku i v jednacím řízení bez uveřejnění. Neúplnými nabídkami jsou nabídky, které neobsahují určitý dokument požadovaný zákonem či veřejným zadavatelem (uchazeč by měl být vyloučen v rámci kontroly úplnosti při otevírání obálek s nabídkami, popř. nejpozději při posuzování nabídek).

Zákaz možnosti podstatně měnit zadávací podmínky je třeba vždy posuzovat s ohledem na podmínky poskytovaného plnění a hodnotící kritéria.

Zákon stanoví i zvláštní postup pro případ, že byly podány pouze nepřijatelné nabídky, které ale byly podány ve lhůtě pro podání nabídek. V takovém případě není třeba jednací řízení s uveřejněním uveřejňovat a je možné postupovat dle ustanovení odst. 2 (v takovém případě se doplňuje na základě výzvy zadavatele k jednání již podaná nabídka).

K § 23

Podmínky pro použití jednacího řízení bez uveřejnění jsou vymezeny taxativně. Jednací řízení bez uveřejnění by mělo být využíváno zadavateli jen ve zcela výjimečných případech jako krajní prostředek zadání veřejné zakázky.

Zákon vymezuje jednak obecné podmínky použití jednacího řízení bez uveřejnění, jednak zvláštní podmínky použití jednacího řízení bez uveřejnění, které jsou stanoveny s ohledem na jednotlivé druhy veřejných zakázek.

Podmínky pro použití jednacího řízení bez uveřejnění jsou dány obecně jak pro veřejné zadavatele, tak i pro sektorové zadavatele s tím, že pro sektorové zadavatele existují určité odchylky.

Oproti stávající právní úpravě byla přijata možnost použití jednacího řízení bez uveřejnění v případě, že ze zákonných důvodů je oprávněn poskytnout určité plnění výhradně jediný dodavatel. Při postupu dle uvedeného odstavce není přípustné, aby veřejná zakázka byla zadána více než jednomu dodavateli.

Rovněž možnost zadání veřejné zakázky v tzv. krajně naléhavém případě není již omezena na vyhlášení krizového stavu dle zvláštního právního předpisu. Veřejné zakázky zadávané v souvislosti s přípravou a řešením krizových situací a mimořádných událostí – tedy v souvislosti s kvalifikovanějším stupněm zásahů vnějších vlivů, než je krajně naléhavý případ dle tohoto ustanovení – jsou dle § 18 odst. 1 vyjmuty z věcné působnosti zákona a nemohou tedy spadat pod tento důvod použití jednacího řízení bez uveřejnění. Praktického naplnění může tento důvod nalézt v případě havárií či jiných mimořádných situací, které nedosahují stupně mimořádných událostí či krizových situací dle zvláštních právních předpisů. Naléhavý případ, jako podmínka zadání veřejné zakázky v tomto zadávacím řízení, nemusí být tedy dána výlučně ve vztahu ke konkrétnímu zadavateli, ale obecně s tím, že zadavatel potřebuje z tohoto důvodu pořídit určité dodávky, služby či stavební práce.

V případě dodatečných dodávek pořizovaných v jednacím řízení bez uveřejnění je nově jednoznačně vymezeno, že doba tří let pro možnost poskytnutí dodatečných dodávek počíná běžet dnem uzavření původní smlouvy.

V případě dodávek pořizovaných za zvláště výhodných podmínek je třeba terminologii odvozovat od zvláštních právních předpisů, které nejsou terminologicky jednotné (například zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, užívá pojem správce, zákon č. 328/1991, Sb. o konkursu a vyrovnání pojem správce podstaty či vyrovnací správce, kdežto zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, pojem nucený správce).

Ustanovení týkající se zadání nových stavebních prací či nových služeb je třeba vykládat zejména v souladu s ustanovením zákona, které se týká opčního práva.

V zákoně je již odstraněn výkladový problém zákona č. 40/2004 Sb. a je jednoznačně stanoveno, že sektorový zadavatel zadává v jednacím řízení bez uveřejnění pouze nadlimitní veřejné zakázky. Ostatní veřejné zakázky jsou realizovány sektorovým zadavatelem mimo režim zákona.

K § 24

Zákon zavádí nový druh zadávacího řízení – soutěžní dialog. Tento druh zadávacího řízení jsou oprávněni využít pouze veřejný a dotovaný zadavatel. Účelem zavedení nového zadávacího řízení v podobě soutěžního dialogu je poskytnout těmto zadavatelům prostředky k zadávání veřejných zakázek se složitým předmětem plnění, kdy zadavatelé nejsou schopni před zahájením zadávacího řízení dostatečně specifikovat předmět veřejné zakázky tak, aby byly naplněny veškeré podmínky pro použití jiných druhů zadávacího řízení. Pro naplnění podmínek použití soutěžního dialogu je nezbytné, aby předmět plnění veřejné zakázky byl zvláště složitý z objektivního hlediska. Není tedy možné využít toto zadávací řízení s ohledem na subjektivní dojem veřejného zadavatele o nemožnosti specifikovat předmět veřejné zakázky.

Za veřejnou zakázku se zvláště složitým předmětem plnění je považována taková veřejná zakázka, kdy zadavatel nebude schopen přesně specifikovat technické podmínky veškerého plnění nezbytného pro realizaci předmětu veřejné zakázky, nebo nebude-li veřejný zadavatel schopen blíže vymezit právní, případně finanční rámec veřejné zakázky.

K § 25

Zákon zavádí oproti stávající právní úpravě zjednodušený postup pro zadávání podlimitních veřejných zakázek veřejným zadavatelem, a to ve zjednodušeném podlimitním řízení. Zjednodušené podlimitní řízení může použít výhradně veřejný zadavatel a výhradně pro zadávání podlimitních veřejných zakázek. V případě podlimitních veřejných zakázek na stavební práce nesmí předpokládaná hodnota stavebních prací navíc přesáhnout částku 20 mil. Kč. Postup v tomto druhu zadávacího řízení upravuje § 38.

K § 26

Ustanovení části druhé hlavy II zákona upravují obecné způsoby zahájení a průběh zadávacího řízení.

Zadávací řízení lze zahájit výhradně jedním ze způsobů uvedených v tomto paragrafu. Pro terminologické zjednodušení jsou pro všechny formy zahájení zadávacího řízení zavedeny legislativní zkratky „oznámení o zahájení zadávacího řízení“ či „výzva o zahájení zadávacího řízení“. Legislativní zkratka „oznámení o zahájení zadávacího řízení“ zahrnuje i zjednodušené oznámení, jímž se zahajuje zadávání veřejné zakázky v dynamickém nákupním systému, ačkoliv dynamický nákupní systém není zadávacím řízením v pravém slova smyslu a je pod pojmem zadávacího řízení zařazen pouze pro zjednodušení právní úpravy.

S výjimkou jednacích řízení bez uveřejnění, zjednodušeného podlimitního řízení či řízení na základě rámcové smlouvy zahajuje veřejný zadavatel všechna zadávací řízení prostřednictvím oznámení.

Sektorový zadavatel může zahájit zadávací řízení více způsoby. Sektorový zadavatel zahajuje užší řízení či jednací řízení s uveřejněním:

- a) oznámením zadávacího řízení, nebo
- b) pravidelným předběžným oznámením.

Otevřené řízení zahajuje i sektorový zadavatel výhradně formou oznámení.

Pro oznámení o zahájení zadávacího řízení na nadlimitní veřejnou zakázku je zadavatel povinen použít jednotný formulář pro uveřejňování oznámení a vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie. Pro podlimitní veřejné zakázky používá veřejný zadavatel na národní úrovni obdobný formulář.

Veřejnému zadavateli je obecně umožněno použít pro zadávání veřejné zakázky, pro kterou může použít jednodušší režim zákona, i striktnější režim zákona. Zahájí-li však veřejný zadavatel zadávání veřejné zakázky ve striktnějším režimu zákona, je povinen až do ukončení zadávacího řízení postupovat v takto zvoleném zadávacím řízení a plnit všechny zákonné povinnosti kladené na tento přísnější zákonný režim.

K § 27

Oznámením otevřeného řízení vyzývá zadavatel dodavatele k podání nabídek a prokázání splnění kvalifikace. V otevřeném řízení zahájeném sektorovým zadavatelem se splnění kvalifikace prokazuje pouze pokud sektorový zadavatel její prokázání požaduje (§ 63).

K § 28

Užší řízení se skládá ze tří základních částí.

V první části podávají zájemci na základě uveřejněného oznámení užšího řízení zadavateli žádost o účast v tomto řízení a současně prokazují splnění kvalifikace; zadavatel získává v této fázi představu o tom, kolik nabídek na plnění veřejné zakázky může očekávat. První část zahrnuje posouzení kvalifikace zájemců a případné omezení jejich počtu. Toto omezení může být provedeno stanovením minimálního, popř. i maximálního počtu, přičemž v případě minimálního počtu nesmí být tento počet nižší než pět, jde-li o veřejného zadavatele, či nižší než tři, jde-li o sektorového zadavatele. V případě, že po posouzení kvalifikace (popřípadě i před jejím posouzením, pokud nebyl podán dostatečný počet žádostí o účast) nemůže zadavatel vyzvat k podání nabídky alespoň minimální zákonný počet zájemců, je oprávněn vyzvat k podání nabídky pouze všechny kvalifikované zájemce (veřejný zadavatel však nemůže vyzvat k podání nabídky např. jen tři dodavatele, ačkoliv splnění kvalifikace prokázali čtyři). V takovém případě je zadavatel rovněž oprávněn zrušit zadávací řízení.

Ve druhé části jsou zájemci, popřípadě jejich omezený počet, vyzváni k podání nabídek, které podávají ve stanovené lhůtě.

Ve finální části, která je společná s určitými modifikacemi všem druhům zadávacího řízení, je prováděno otevírání obálek s nabídkami, jejich posouzení a hodnocení (není již posuzována kvalifikace dodavatelů, jelikož ta již byla posuzována po podání žádostí o účast), následně je zadána veřejná zakázka a uzavřena smlouva, popřípadě zadávací řízení zrušeno z důvodů uvedených v § 84.

K § 29

Oproti stávající právní úpravě je výrazně zpřesněna úprava jednacího řízení s uveřejněním. Především je výslovně stanoveno, že jednání s uchazeči probíhá až po podání nabídek (s výjimkou u sektorového zadavatele dle § 33). Tento model odpovídá evropským zadávacím směrnicím, jakož i některým zahraničním právním úpravám (například německé). Dále je podrobně rozpracována úprava týkající se jednání o nabídkách s uchazeči.

Jednací řízení s uveřejněním probíhá v základních fázích definovaných výše u užšího řízení. Dílčí odlišnost spočívá v tom, že veřejný zadavatel může omezit počet zájemců, které vyzve k podání nabídek, na nejméně tři zájemce. V ostatních ohledech je právní úprava obdobná jako u užšího řízení s odchylkou související s tím, že nabídky uchazečů jsou hodnoceny pouze předběžně pro účely stanovení předběžného pořadí nabídek uchazečů a následně probíhá jednání o nabídkách. Podmínky týkající se jednání o nabídkách obsahuje výzva k podání nabídek. Tyto podmínky je možné rozdělit do několika skupin:

1. obecné podmínky o způsobu jednání s uchazeči (například zda bude jednáno se všemi uchazeči společně či s každým odděleně, zda budou jednání probíhat v několika fázích či nikoliv, počet účastníků jednání za každého uchazeče atp.);
2. stanovení počtu uchazečů, s nimiž zadavatel zahájí jednání o nabídkách; zadavatel je oprávněn stanovit, že zahájí jednání o nabídkách nikoliv se všemi uchazeči, jejichž nabídky byly předběžně hodnoceny (které tedy splnily všechny požadavky stanovené zákona či zadavatelem), ale pouze s omezeným počtem (například bude hodnoceno pět nabídek a zadavatel ve výzvě k podání nabídek stanoví, že zahájí jednání o nabídkách pouze s těmi, kteří se umístili po tomto předběžném hodnocení na prvních třech místech). Není-li naplněn počet uchazečů, který si zadavatel stanovil, má právo zadávací řízení zrušit;
3. podmínky pro postupné omezování počtu uchazečů pro jednotlivé fáze jednání o nabídkách, pokud zadavatel hodlá postupně omezovat počet uchazečů, s nimiž bude o nabídkách jednat (vyhradil-li si toto právo v oznámení o zahájení jednacího řízení

s uveřejněním), a zejména objektivní a transparentní kritéria uplatňovaná při tomto omezování (není rozhodné, zda například z každé fáze jednání postoupí do další fáze nejlepší čtyři uchazeči či jen tři, popřípadě zda do další fáze jednání nepostoupí vždy poslední uchazeč v pořadí či poslední dva uchazeči v pořadí – tyto otázky jsou ponechány plně na rozhodnutí zadavatele, které musí být promítnuto do výzvy k podání nabídek); při omezování počtu uchazečů, s nimiž bude jednáno v dalších fázích jednání o nabídkách, musí zadavatel vycházet z pořadí stanoveného vždy na základě všech hodnotících kritérií uvedených v oznámení o zahájení užšího řízení či výzvě k podání nabídek.

K § 30

Po podání nabídek v jednacím řízení s uveřejněním jsou nejdříve obálky s nabídkami otevřeny, nabídky posouzeny a předběžně vyhodnoceny dle stanovených hodnotících kritérií. Na základě tohoto předběžného hodnocení stanoví zadavatel předběžné pořadí uchazečů. Pokud zadavatel ve výzvě k podání nabídky neomezil počet uchazečů, s nimiž bude o nabídkách jednat, je povinen zahájit jednání o těchto nabídkách se všemi uchazeči. Zadavatel je povinen písemně pozvat tyto uchazeče k jednání, přičemž v písemné výzvě musí být uvedena doba, místo a jazyk jednání.

Zadavatel je oprávněn jednat s uchazeči o jakýchkoliv podmínkách obsažených v jejich nabídkách (nelze však jednat o kvalifikaci uchazeče, která již v této fázi musí být posouzena). Zejména by však mělo být jednáno o těch skutečnostech, které jsou předmětem hodnocení, jelikož na základě hodnotících kritérií se stanoví pořadí uchazečů po každém uskutečněném jednání. Je nerozhodné, zda jednání povede sám zadavatel, či zda k tomuto zmocní či pověří jakoukoliv jinou osobu, popř. i hodnotící komisi. Přestože zákon zakazuje zadavateli v průběhu jednání změnit zadávací podmínky (z důvodu právní jistoty uchazečů), nutno upozornit, že v určitých případech může být tento zákaz omezen pouze na určitou část zadávacích podmínek. V případě jednacím řízení s uveřejněním dle § 22 odst. 3 písm. b) totiž není zadavatel schopen předem přesně určit předmět veřejné zakázky. S poukazem na § 17 písm. l) pojem „zadávací podmínky“ obsahuje nejen předmět veřejné zakázky, ale i další požadavky zadavatele. V daném případě jednacím řízení tedy zadavatel vymeze v zadávacích podmínkách ostatní požadavky (nebude schopen vymezit vlastní předmět), které s poukazem na sledovaný zákaz změny zadávacích podmínek (zde omezeno pouze na to, co bylo obsahem původních zadávacích podmínek) nemůže v jednacím řízení dále měnit.

K § 31

O každém jednání se vyhotovuje protokol, ve kterém je zejména uvedeno, co bylo dohodnuto na jednání s uchazečem, a to především s ohledem na skutečnosti, které byly obsaženy v původní nabídce uchazeče. Po ukončení každé fáze jednání s uchazeči vyhotoví zadavatel protokol o konečném výsledku hodnocení a doručí jej uchazečům, se kterými bylo v rámci příslušné fáze jednáno. Pokud v rámci jednání o nabídkách v další fázi dojde k jakékoliv změně již dohodnutých podmínek, znamená to, že podmínky dojednané v předchozí fázi již nadále neplatí a jsou nahrazeny podmínkami nově dohodnutými. Po skončení každé fáze jednání je zadavatel povinen stanovit pořadí uchazečů výhradně dle všech hodnotících kritérií, ačkoliv u určitého dílčího hodnotícího kritéria nenastala žádná změna či podmínky, ke kterým se vztahuje takové dílčí kritérium, vůbec nebyly v příslušné fázi předmětem jednání. Zadavatel má zákonné právo stanovit před jakoukoliv fází jednání (popřípadě se tak může dohodnout přímo s uchazeči), že tato fáze jednání je poslední.

K § 32

Po ukončení všech jednání je zadavatel povinen stanovit pořadí uchazečů na základě hodnotících kritérií, zaslat uchazeči, který se umístil první v pořadí, protokol o konečném výsledku hodnocení a rovněž kopie všech protokolů z jednání o nabídce tohoto uchazeče (aby bylo nepochybné, jak má být návrh smlouvy uchazečem upraven). Do 7 dnů po doručení dokumentů dle předchozí věty je uchazeč povinen doručit zadavateli upravený návrh smlouvy ve smyslu toho, co bylo dohodnuto v rámci jednání. Platí, že upravený návrh smlouvy nahrazuje původní návrh smlouvy obsažený v nabídce. Po doručení upraveného návrhu smlouvy rozhodne zadavatel o výběru nejvhodnější nabídky. Následně se postupuje dle ustanovení platných pro výběr nejvhodnější nabídky a uzavření smlouvy.

Pokud není upravený návrh smlouvy předložen ve stanovené lhůtě, může zadavatel vyzvat k předložení upraveného návrhu smlouvy uchazeče, který se umístil jako druhý v pořadí. V případě, že sice byl předložen upravený návrh smlouvy, nicméně tento neodpovídá výsledku jednání, je zadavatel povinen vyzvat vybraného uchazeče k nezbytné úpravě návrhu smlouvy a stanovit mu k tomuto přiměřenou lhůtu. Pokud nesplní uchazeč řádně svou povinnost ani v této přiměřené lhůtě, může zadavatel vyzvat k předložení upraveného návrhu smlouvy uchazeče druhého v pořadí.

Jiný režim se aplikuje u rámcových smluv, kdy návrh smlouvy upravuje zadavatel.

K § 33

Vzhledem k tomu, že evropská právní úprava neumožňuje sektorovému zadavateli použití soutěžního dialogu, bylo nutno vymezit minimální zákonné podmínky pro případ, že veřejná zakázka se zvláště složitým předmětem plnění má být zadávána sektorovým zadavatelem (například v oblasti složitých IT projektů). V těchto ojedinělých případech je v rámci jednacího řízení s uveřejněním přípustné, aby přesný předmět plnění byl vymezen až na základě jednání sektorového zadavatele se zájemci, a to po posouzení kvalifikace zájemců na základě podaných žádostí o účast a případném omezení jejich počtu.

K § 34

Ačkoliv jsou velmi striktně stanoveny podmínky pro možnost použití jednacího řízení bez uveřejnění, nejsou již stanoveny striktní podmínky pro průběh tohoto řízení.

V rámci jednání mohou být dohodnuty jakékoliv podmínky plnění, vždy však musí být respektováno pravidlo, že na základě dohody o těchto podmínkách nesmí dojít k tomu, aby změna podmínek vedla k možnosti použití jiného zadávacího řízení. Tím by byl popřen smysl jednacího řízení bez uveřejnění jako mimořádné formy zadávacího řízení, použitelné jen v ojedinělých a řádně odůvodněných případech.

I v jednacím řízení bez uveřejnění se podává nabídka; lhůta pro podání nabídek je stanovena buď přímo v písemné výzvě zadavatele, popřípadě může být dohodnuta i v rámci jednání.

Jednací řízení bez uveřejnění může být zrušeno kdykoliv do doby uzavření smlouvy. Oznámení o uzavření smlouvy v jednacím řízení bez uveřejnění podléhá povinnosti uveřejnění.

K § 35

Obdobně jako u všech jiných druhů zadávacích řízení je veřejný zadavatel povinen uveřejnit oznámení soutěžního dialogu na příslušném jednotném formuláři. K vymezení potřeb

a požadavků zadavatele je oprávněn využít kromě oznámení zadávacího řízení též dokumentaci soutěžního dialogu, což je specifický druh dokumentace související se zadávacím řízením, který v tuto chvíli supluje zadávací dokumentaci. Zadávací dokumentace totiž v okamžiku odeslání oznámení soutěžního dialogu ještě nemůže být zpracována vzhledem k tomu, že veřejný zadavatel není schopen specifikovat předmět veřejné zakázky. Veřejný zadavatel je schopen sdělit dodavatelům pouze informace o svých představách a požadavcích týkajících se budoucího plnění.

Vzhledem k tomu, že oznámení je výzvou k podání žádostí o účast v soutěžním dialogu a dokumentace soutěžního dialogu nemusí být v tuto chvíli veřejným zadavatelem poskytována, může veřejný zadavatel uvést své požadavky na prokázání splnění kvalifikace dodavateli též v kvalifikační dokumentaci. Dokumentaci soutěžního dialogu je veřejný zadavatel povinen poskytnout nejpozději až těm dodavatelům, kteří prokázali splnění kvalifikace, případně byli vybráni při omezení počtu zájemců a tuto dokumentaci jim poskytnou v souvislosti s výzvou k účasti v soutěžním dialogu.

Veřejný zadavatel je oprávněn, obdobně jako v užším řízení a jednacím řízení s uveřejněním, stanovit omezený počet zájemců, kteří budou vyzváni k účasti v soutěžním dialogu, přičemž takové omezení počtu musí být provedeno v souladu s § 61.

Veřejný zadavatel je povinen nejpozději ve výzvě k účasti v soutěžním dialogu specifikovat kritéria pro výběr jednotlivých řešení v rámci soutěžního dialogu.

Veřejný zadavatel může v oznámení soutěžního dialogu též informovat dodavatele o tom, že jim budou poskytnuty soutěžní ceny, a to v závislosti na skutečnosti, zda jimi předložené řešení bylo veřejným zadavatelem vybráno jako nejvhodnější. V takovém případě obdrží předem stanovenou cenu ten zájemce, jehož řešení si veřejný zadavatel zvolil a uvedl ve výzvě k podání nabídek. Veřejní zadavatelé jsou však rovněž oprávněni stanovit jiné platby (paušální náhradu nákladů za účast v soutěžním dialogu), které jsou spojeny s účastí dodavatelů v soutěžním dialogu. Tyto platby nemusí (a většinou ani nebudou) plně korespondovat s náklady na účast v soutěžním dialogu a mohou pokrývat pouze určitou část nákladů zájemce na účast v soutěžním dialogu.

K § 36

Cílem soutěžního dialogu je nalézt na podkladě jednání s vyzvanými zájemci, kteří veřejnému zadavateli předložili návrh svých řešení, jedno nebo více řešení, které naplňují požadavky a potřeby veřejného zadavatele. V rámci soutěžního dialogu je veřejný zadavatel oprávněn s dodavatelem diskutovat veškeré aspekty nabízených řešení s tím, že nesmí být narušena důvěrnost informací sdělených dodavatelem v rámci předložených řešení. Veřejný zadavatel je povinen po celou dobu průběhu soutěžního dialogu dodržovat základní zásady zákona (zejména zásady zákazu diskriminace a transparentnosti).

Veřejný zadavatel je oprávněn jednat se zájemci jak společně, tak i samostatně. Účelem jednání není přitom stanovení smluvních podmínek; v rámci jednotlivých jednání se veřejný zadavatel snaží nalézt nejvhodnější prostředky a řešení, které by mohly naplnit jeho požadavky. Pokud dojde k určité dohodě na jednání s konkrétním dodavatelem, nelze takovou dohodu považovat za závaznou. Taková dohoda nemá jakoukoliv relevanci pro následné podání nabídek a dodavatel tak je vázán pouze návrhem smlouvy předloženým následně v nabídce. Zápis z jednání v rámci soutěžního dialogu slouží tedy spíše k zachycení vhodných řešení či naopak eliminace některých způsobů provedení veřejné zakázky.

Soutěžní dialog může též probíhat v jednotlivých fázích, na jejichž konci bude vybráno jedno či více řešení. Výběr některého z řešení však neznamená vyloučení zájemce z účasti

v soutěžním dialogu. K podání nabídky zadavatel vyzývá veškeré zájemce, kteří byly původně vyzváni k dialogu a kteří na základě takové druhé výzvy k podání nabídek následně podávají nabídky, a to pouze na řešení zvolené veřejným zadavatelem.

K § 37

Jakmile veřejný zadavatel vybere nejvhodnější jedno či více řešení, informuje o této skutečnosti všechny (vyzvané původně k účasti v soutěžním dialogu) zájemce a tyto zájemce vyzve k podání nabídky na plnění veřejné zakázky. Ve výzvě k podání nabídky a v zadávací dokumentaci, která může být součástí výzvy, musí veřejný zadavatel náležitě vymežit zvolená řešení, a to do té míry, aby vyzvaní zájemci mohli předložit srovnatelné nabídky. Po podání nabídek postupuje veřejný zadavatel dle obecných pravidel pro otevírání, posouzení a hodnocení nabídek.

K § 38

Za účelem zjednodušení zadávání podlimitních veřejných zakázek na dodávky a na služby a v omezeném rozsahu rovněž podlimitních veřejných zakázek na stavební práce (jejichž předpokládaná hodnota nepřesáhne 20 mil. Kč) přináší zákonná úprava nový druh zadávacího řízení – zjednodušené podlimitní řízení. Veřejný zadavatel je tedy bez naplnění dalších zvláštních podmínek oprávněn zvolit, zda pro zadávání podlimitní veřejné zakázky použije otevřené řízení, užší řízení či zjednodušené podlimitní řízení.

Zjednodušené podlimitní řízení je zahájeno odesláním výzvy k podání nabídek minimálnímu, zákonem stanovenému počtu pěti zájemců a současným uveřejněním textu výzvy obvyklým způsobem, za nějž je možno považovat například vyvěšení na úřední desce či uveřejnění na internetové adrese. Toto uveřejnění musí trvat po celou dobu lhůty pro podání nabídek. Uveřejňovací povinnost má zajistit dodržování principu transparentnosti, přičemž na základě tohoto uveřejnění jsou oprávněni podat nabídku na plnění veřejné zakázky i dodavatelé, kteří nebyli k podání nabídky zadavatelem vyzváni.

Zákon z důvodu zajištění konkurence zakazuje, aby zadavatel vyzýval k podání nabídky opakovaně stejný okruh dodavatelů, pokud pro to nejsou dány ve výjimečných případech zvláštní důvody. Dodržování tohoto pravidla bude třeba vždy posoudit ad hoc ve vztahu ke konkrétnímu případu.

K § 39 a § 40

S ohledem na značný počet zákonných lhůt a na jejich rozdílnost, pokud jde o veřejného zadavatele a sektorového zadavatele, byla přijata speciální úprava týkající se lhůt odděleně pro veřejného a sektorového zadavatele.

Bez ohledu na minimální délku trvání jednotlivých lhůt je třeba vždy respektovat základní pravidlo, že lhůty musí být stanoveny s ohledem na složitost předmětu veřejné zakázky (od toho odvisí i nezbytný čas pro zpracování a podání nabídek dodavateli).

Zásadní změnou oproti stávající právní úpravě je skutečnost, že veškeré lhůty počínají běžet nikoliv dnem doručení příslušného dokumentu, ale dnem následujícím po odeslání oznámení či výzvy. To platí i pro sektorového zadavatele.

Obecně je v celém zákoně preferována elektronická forma komunikace. Při zachování elektronické formy komunikace dochází k možnosti zkrátit jednotlivé lhůty. Zákon rovněž upravuje jiné možnosti zkrácení lhůt. Jednotlivé možnosti zkrácení lhůt lze i kumulovat. Při

kumulaci lhůt je však třeba rovněž vzít v úvahu technologické lhůty provozovatele informačního systému o veřejných zakázkách a Úřadu pro úřední tisky Evropských společenství (správce Úředního věstníku Evropské unie) pro zpracování příslušného vyhlášení dle § 146.

V soutěžním dialogu, v jednacím řízení s uveřejněním, jednacím řízením bez uveřejnění či řízení na základě rámcové smlouvy stanoví lhůtu pro podání nabídek veřejný zadavatel dle svého uvážení, neboť není zákonem výslovně regulována. Takto stanovená lhůta však musí být přiměřená a musí respektovat zejména zákonnou zásadu přiměřené délky lhůty.

S ohledem na zákonné lhůty lze tedy příkladmo uvést, že například v případě otevřeného nadlimitního řízení u veřejné zakázky zadávané veřejným zadavatelem je třeba počítat s tím, že dnem následujícím po odeslání oznámení (viz § 39 odst. 5) začíná běžet lhůta pro podání nabídek v délce trvání min. 52 dnů (pokud bylo uveřejněno předběžné oznámení dle § 86 a jsou splněny podmínky dle § 40 odst. 1 musí tato lhůta činit min. 36 dnů a nelze-li ani tuto lhůtu z objektivních důvodů možné dodržet, musí činit alespoň 22 dnů). Tuto lhůtu pro podání nabídek je možné zkrátit při součtu všech možných zkrácení dle § 40 odst. 1 až 3 v tomto modelovém případě až na 40 dnů (v případě předchozího předběžného oznámení až na 24, resp. až na 10 dnů). Otevírání obálek s nabídkami se musí uskutečnit do 30 dnů po uplynutí lhůty pro podání nabídek. Pro uskutečnění procesu sestávajícího se z následného posouzení a hodnocení nabídek a pro rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nestanoví zákon jakoukoliv maximální lhůtu (při stanovení minimální délky trvání tohoto procesu je však vždy třeba přihlídnout k zákonným lhůtám pro některé úkony – například v případě nejasností nabídky či mimořádně nízké nabídkové ceně platí lhůty dle § 76 a § 77); tento proces, končící rozhodnutím o výběru nejvhodnější nabídky a doručením oznámení o výběru nejvhodnější nabídky, však musí zadavatel realizovat vždy nejpozději v zadávací lhůtě dle § 43, jejíž délka sice není zákonem určena, ale zadavatel jí musí předem stanovit a uvést oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení.

K § 41 a § 42

Ačkoliv je forma úpravy lhůt u sektorového zadavatele do značné míry shodná s úpravou platnou pro veřejného zadavatele, existují některé odlišnosti. Podstatnou odlišností je skutečnost, že lhůta pro podání nabídek v užším řízení a v jednacím řízení s uveřejněním může být stanovena na základě dohody sektorového zadavatele se všemi zájemci. Na základě dohody musí být lhůta pro podání nabídek stanovena před odesláním výzvy k jejich podání.

Jelikož by mohla při možnosti využití všech variant sčítání nastat situace, že by příslušné lhůty byly neúměrně krátké, stanoví zákon obecná pravidla týkající se minimální možné délky jednotlivých lhůt. Tato úprava je specifická pouze pro sektorového zadavatele.

K § 43

Zadávací lhůtou se rozumí lhůta po níž jsou uchazeči, kteří podali nabídku, vázáni svou nabídkou. Zadavatel by měl stanovit délku zadávací lhůty vždy s ohledem na předpokládanou časovou náročnost (zadávacího) řízení. V průběhu zadávací lhůty je vybraný uchazeč povinen poskytnout zadavateli součinnost při uzavírání smlouvy.

Běh zadávací lhůty počíná okamžikem skončení lhůty pro podání nabídek a končí dnem doručení oznámení zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky posledního uchazeči, kterému má být dle zákona doručeno. Zadávací lhůta se ze zákona prodlužuje prvnímu až třetímu uchazeči v pořadí a běží do té doby, než je uzavřena smlouva nebo než je zadávací řízení zrušeno, nedojde-li k uzavření smlouvy.

Zákon upravuje případy, kdy zadávací lhůta neběží – v případě podaných námitek či zahájeného správního řízení orgánem dohledu nebo dle rozhodnutí orgánu dohledu při uložení nápravného opatření.

V případě podání společné nabídky více dodavateli se na dodavatele podávající společnou nabídku pohlíží jako na jednoho uchazeče, tudíž při doručování je rozhodný okamžik doručení jednomu z dodavatelů, popřípadě tomu z dodavatelů, který byl uveden jako osoba určená pro doručování v rámci zadávacího řízení.

K § 44

V zadávací dokumentaci je zadavatel povinen specifikovat veškeré své požadavky na plnění veřejné zakázky, a to v dostatečném rozsahu, aby uchazeči o veřejnou zakázku byli schopni na podkladě této dokumentace předložit zadavateli vzájemně porovnatelné nabídky. Zadavatel uvádí v zadávací dokumentaci podrobnosti o svých požadavcích vymezených v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení. Zadavatel je plně odpovědný za úplnost a správnost údajů obsažených v zadávací dokumentaci a plně nese odpovědnost za nepřesnosti či neúplnosti obsažené v nabídkách vyvolané v důsledku vadných údajů uvedených v zadávací dokumentaci.

Zákon stanoví obligatorní náležitosti zadávací dokumentace, přičemž zadavatel může v zadávací dokumentaci uvést jakékoliv objektivní, transparentní a nediskriminační požadavky na plnění veřejné zakázky. Zadávací dokumentace však musí obsahovat vždy obchodní podmínky (uvedené popřípadě i jako návrh smlouvy), požadavky zadavatele na způsob zpracování nabídkové ceny a požadavky zadavatele na obsah a formu zpracování nabídky. V případě, že to odůvodňuje předmět veřejné zakázky, je nezbytné, aby zadavatel uvedl v zadávací dokumentaci též technické podmínky plnění předmětu veřejné zakázky. Technické podmínky tak nebudou odůvodněny zejména v případech veřejných zakázek na některé tzv. neprioritní služby uvedené v příloze č. 2.

S ohledem na specifika veřejných zakázek na stavební práce musí zadávací dokumentace těchto veřejných zakázek obsahovat též projektovou či jinou relevantní dokumentaci podle stavebního zákona a soupis prací, dodávek a služeb společně s výkazem výměr. Výjimkou jsou veřejné zakázky na stavební práce zahrnující kromě provedení stavebních činností též zpracování související projektové dokumentace; v těchto případech není v okamžiku zahájení zadávacího řízení projektová dokumentace známa a je tudíž vyhotovena dodavatelem v rámci plnění veřejné zakázky.

Zadavatel je rovněž oprávněn požádat, aby uchazeč v nabídce specifikoval své subdodavatele, včetně specifikace částí veřejné zakázky, jež má subdodavatel realizovat. Zadavatel může v nabídce uvést též další informace týkající se zvláštních podmínek na plnění veřejné zakázky.

Zadavatel nesmí uvést v zadávací dokumentaci, zejména při vymezení předmětu veřejné zakázky či formulaci technických podmínek na plnění veřejné zakázky, jakákoli označení, která jsou příznačná pro určitého dodavatele. Takový odkaz je oprávněn zadavatel použít pouze pokud je to odůvodněno předmětem veřejné zakázky a pokud by popis předmětu veřejné zakázky stanovený technickými podmínkami plnění nebyl přesný a srozumitelný. V takovém případě však musí zadavatel připustit jakékoliv jiné obdobné řešení vyhovující jeho požadavkům na plnění předmětu veřejné zakázky.

K § 45 a § 46

Zadavatel je povinen vymežit své požadavky na plnění veřejné zakázky formulací technických podmínek. Výjimku tvoří pouze veřejné zakázky, u nichž je předmět veřejné zakázky a způsob jejího plnění dostatečně určitý a zřejmý ze samotného vymezení předmětu veřejné zakázky (zejména u veřejných zakázek na služby).

V případě veřejných zakázek na dodávky a na služby se za technické podmínky považují veškeré charakteristiky a požadavky zadavatele na poskytování dodávek či služeb. U veřejných zakázek na stavební práce jsou technickými podmínkami technické popisy plnění, které specifikují charakteristiky stavebních prací, jakož i dodávek a služeb nezbytných pro provedení těchto stavebních prací.

Zadavatel je povinen při formulaci technických podmínek dodržovat zásady nediskriminace – nesmí tudíž vymezením technických podmínek zvýhodnit některé dodavatele či jakýmkoliv způsobem bránit hospodářské soutěži. Zadavatel je povinen dbát obecného zákazu formulace technických podmínek odkazem na označení, která jsou příznačná pro určitého dodavatele.

Zadavatel je oprávněn formulovat technické podmínky buď jako dosud v souladu s technickými normami a jinými normativními dokumenty, anebo nově odkazem na požadavky na výkon či funkci, případně kombinací obou těchto možností. V případě využití první možnosti je zadavatel povinen dodržet stanovené pořadí priority, kdy je povinen nejprve využít evropské, případně mezinárodní normy či jiné obdobné dokumenty a teprve v případě jejich neexistence může použít technické normy národní. Zadavatel však nesmí odmítnout nabídku, která nerespektuje jím zvolený způsob formulace technických podmínek, pokud dodavatel prokáže, že nabídka splňuje požadavky zadavatele.

Prosazování ekologických požadavků při zadávání veřejných zakázek je umožněna mimo jiné možností požadovat v rámci stanovení technických podmínek, aby výrobky nebo služby byly opatřeny ekoznačkou. Jednou z možností je upřednostňování nákupu ekologicky šetrných výrobků v souladu s usnesením vlády č. 720/2000 a Národním programem označování výrobků ochranou známkou “EŠV”.

K § 47

Zadavatel je povinen v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení definovat předmět veřejné zakázky též prostřednictvím klasifikace CPV. Touto klasifikací se rozumí společný klasifikační slovník pro veřejné zakázky obsažený v nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2195/2002.

K § 48

Nový zákon usiluje o to, aby zadávací dokumentace byla přístupná dodavatelům v otevřeném řízení a zjednodušeném podlimitním řízení elektronickými prostředky již od zahájení zadávacího řízení. Pokud zadavatel zadávací dokumentaci v této podobě neposkytne v otevřeném řízení či zjednodušeném podlimitním řízení, je povinen ji předat či zaslat dodavateli v zákonné lhůtě na základě žádosti dodavatele podané před uplynutím zákonné lhůty.

V užším řízení, jednacím řízení s uveřejněním a v případě veřejného zadavatele též v soutěžním dialogu, nemusí zadavatel poskytovat zadávací dokumentaci v okamžiku zahájení zadávacího řízení. Pro bližší specifikaci požadavků na kvalifikaci je oprávněn využít kvalifikační dokumentaci. Zadávací dokumentace by tak měla být dodavatelům poskytována v návaznosti na výzvu k podání nabídky, a to přímo společně s výzvou nebo odkazem na

možnost přístupu elektronickými prostředky. Pokud zadavatel neposkytne zadávací dokumentaci tímto způsobem, je povinen on či jiná pověřená osoba zaslat zadávací dokumentaci dodavateli ve lhůtě šesti dnů od podání žádosti. Tato žádost musí být doručena zadavateli nebo zmocněné osobě nejpozději osm dnů před uplynutím lhůty pro podání nabídek.

V soutěžním dialogu předchází výzvě k podání nabídek fáze, kdy zadavatel hledá vhodné řešení, a to na podkladě požadavků uvedených v dokumentaci soutěžního dialogu. Pro poskytování dokumentace soutěžního dialogu platí ustanovení o poskytování zadávací dokumentace obdobně.

Zadavatel je oprávněn po dodavatelích požadovat (zvláště v případech, kdy je zadávací dokumentace objemná a náklady na její vyhotovení, zabalení a zaslání nejsou zanedbatelné) náhradu reprodukčních nákladů, balného a poštovního, a to však jen v obvyklé výši.

K § 49

V případě nejasností mohou dodavatelé předložit zadavateli písemnou žádost o poskytnutí dodatečných informací k zadávacím podmínkám. Zadavatel je povinen doručit dodatečné informace ve lhůtě šesti dnů od doručení žádosti, byla-li žádost doručena nejpozději dvanáct dnů před koncem lhůty pro podání nabídek. Je-li lhůta pro podání nabídek zkrácena s odkazem na naléhavost veřejné zakázky, činí lhůta pro doručení dodatečných informací tři dny.

Text poskytnutých dodatečných informací, jakož i přesné znění žádosti, poskytne zadavatel též veškerým dodavatelům, jimž byla poskytnuta zadávací dokumentace. Je-li zadávací dokumentace poskytována na základě přístupu elektronickými prostředky, uveřejní zadavatel text dodatečných informací včetně textu otázek stejným způsobem, jako byla zpřístupněna zadávací dokumentace.

Zadavatel je též povinen umožnit dodavatelům prohlídku místa plnění, je-li to nezbytné pro plnění veřejné zakázky či zpracování nabídky. Tato prohlídka se musí konat nejpozději dvanáct dnů před uplynutím lhůty pro podání nabídek a zadavatel ji může realizovat se všemi dodavateli společně nebo odděleně; jde-li o zadávací řízení, ve kterém jsou lhůty zkráceny podle § 39 odst. 3 písm. a) bod 3, § 39 odst. 3 písm. b) bod 3 nebo podle § 41 odst. 5, musí se prohlídka konat nejpozději 7 dnů před uplynutím lhůty pro podání nabídek.

Zadavatel může podat vysvětlující informace k zadávací dokumentaci také z vlastní iniciativy, avšak pouze s dostatečným předstihem před koncem lhůty pro podání nabídek.

K § 50 a § 51

Ustanovení zákona týkající se kvalifikace dodavatelů doznávají oproti stávající právní úpravě zásadních změn. Účelem provedení těchto změn je především omezení povinného prokazování splnění kvalifikace dodavatele ve veřejných zakázkách zadávaných sektorovým zadavatelem. Stejně jako v zákoně č. 40/2004 Sb. je dodavatelům dána možnost prokázat splnění části kvalifikace prostřednictvím výpisu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů a nově i prostřednictvím certifikátu vydaného v rámci systému certifikovaných dodavatelů.

Veřejný zadavatel je obecně povinen požadovat prokázání splnění kvalifikace dodavatele ve všech zadávacích řízeních. Výjimkou je jednací řízení bez uveřejnění, kde není veřejný zadavatel povinen prokázání splnění kvalifikace dodavatele požadovat. V taxativně vyjmenovaných případech k tomu není ani oprávněn; to se týká rovněž řízení, v němž veřejný zadavatel zadává veřejnou zakázku na základě rámcové smlouvy.

Zákon v souladu s evropskou zadávací směrnicí rozlišuje čtyři základní druhy kvalifikačních předpokladů. Všechny tyto kvalifikační předpoklady jsou upraveny v samostatných paragrafech zákona pro větší přehlednost.

Oproti stávající právní úpravě přináší nová právní úprava zásadní změnu, spočívající v možnosti prokázání splnění kvalifikace prostřednictvím jiné osoby, tzv. subdodavatele. Pokud není dodavatel schopen prokázat splnění kvalifikace veřejnému zadavateli v plném rozsahu sám, může tuto kvalifikaci prokázat v chybějícím rozsahu prostřednictvím subdodavatele. Možnost prokázání splnění kvalifikace subdodavatelem místo dodavatele je obecně dána u všech druhů kvalifikačních předpokladů vyjma základních kvalifikačních předpokladů a předložení výpisu z příslušné zákonné evidence (zejména obchodního rejstříku). Je-li část kvalifikace prokazována prostřednictvím subdodavatele, je dodavatel povinen předložit veřejnému zadavateli smlouvu uzavřenou s tímto subdodavatelem, která bude zavazovat subdodavatele k provedení příslušné části veřejné zakázky, a to nejméně té části, pro kterou prokazoval splnění kvalifikace místo dodavatele. Za subdodavatele se však považuje nejen osoba, která bude poskytovat plnění místo dodavatele zadavateli, ale i taková osoba, která dodavateli dá k dispozici určité věci či práva, například poskytne určité výrobní prostředky nebo kapacity (§ 17 písm. i).

Podává-li několik dodavatelů společnou nabídku, je nadále požadována solidární odpovědnost takto sdružených dodavatelů, pokud zvláštní právní předpis nebo zadavatel nestanoví jinak.

Veřejný zadavatel, ale i sektorový zadavatel, jsou povinni požadovat prokázání splnění pouze takové kvalifikace, která bezprostředně souvisí s předmětem veřejné zakázky. Požadavky zadavatele tedy musí být vždy přiměřené ve vztahu k charakteru předmětu veřejné zakázky.

Ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady a technické kvalifikační předpoklady, ani jejich část, nemohou být předmětem hodnotících kritérií, a to bez ohledu na to, zda je prokázání splnění příslušného kvalifikačního předpokladu v rámci zadávacího řízení požadováno či nikoliv. Tato . Požaduje-li například veřejný zadavatel v rámci ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů předložení pojistné smlouvy, není možné, aby tato pojistná smlouva byla předmětem hodnotících kritérií; pokud veřejný zadavatel v zadávacích podmínkách vymezil minimální limit pojistného plnění pojistitele, není možné, aby tento limit byl předmětem hodnocení. Tento limit však může být kritériem pro omezení počtu zájemců, kteří budou vyzváni k podání nabídek v užším řízení, jednacím řízení s uveřejněním či soutěžním dialogu (viz § 61 odst. 2 písm. c) či § 66 odst. 2 písm.c). Prokázání splnění kvalifikačních předpokladů lze provést i elektronickými prostředky, a to buď v plném rozsahu nebo částečně elektronickými prostředky a částečně listinami.

Doklady prokazující splnění kvalifikace je nutné předložit vždy v českém jazyce a v případě, že se jedná o doklady v jiném jazyce, spolu s úředně ověřeným překladem takového dokladu do českého jazyka. Z tohoto pravidla je možná výjimka, pokud jsou otázky vzájemného uznávání příslušných dokladů upraveny mezinárodní smlouvou. V současné době má Česká republika například uzavřenu se Slovenskou republikou dohodu o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání vydávaných v České republice a ve Slovenské republice (č. 33/2001 Sb.m.s.). Zahraniční dodavatelé prokazují splnění kvalifikace dle právního řádu platného v zemi jejich sídla, místa podnikání nebo bydliště, avšak v rozsahu požadovaném zákonem a veřejným zadavatelem, a to, pokud je to dle příslušného zahraničního právního řádu možné, příslušným dokladem. Od toho lze upustit a předložit pouze čestné prohlášení, pokud například nějaká povinnost není zahraničním právním řádem stanovena (např. teoreticky se v určitém státě nehradí pojistné na sociální pojištění) nebo pokud se dle zahraničního právního řádu určitý doklad nevydává (tedy např. v určitém státu je sice dána

povinnost hradit pojistné na sociální zabezpečení, avšak není vydáván doklad o tom, že určitý subjekt potvrzující, že tento subjekt není v prodlení s platbami pojistného).

Pokud jsou požadavky veřejného zadavatele na prokázání splnění kvalifikace značně rozsáhlé, může zadavatel využít institutu kvalifikační dokumentace, kterou dá k dispozici jednotlivým dodavatelům na jejich požádání. Kvalifikační dokumentace musí však vždy být k dispozici rovněž na internetové adrese zadavatele.

K § 52

Dodavatel je povinen prokázat splnění kvalifikace v příslušných zákonných lhůtách. V jednacím řízení bez uveřejnění prokazuje dodavatel splnění kvalifikace ve lhůtě stanovené veřejným zadavatelem ve výzvě k jednání, nejpozději však vždy do uzavření smlouvy.

K § 53

Základní kvalifikační předpoklady jsou obdobou základních kvalifikačních předpokladů upravených ve stávající právní úpravě, avšak s drobnými výjimkami vyplývajícími zejména z transpozice evropské zadávací směrnice (např. přesnější vymezení trestných činů).

Splnění základního kvalifikačního předpokladu dle odst. 1 písm. i) požaduje veřejný zadavatel pouze tehdy, pokud požaduje prokázání splnění profesního kvalifikačního předpokladu dle § 54 písm. d), tj. odbornou způsobilost dle zvláštního právního předpisu.

Nadále již není možné u nadlimitních veřejných zakázek prokazovat splnění některých základních kvalifikačních předpokladů formou čestného prohlášení, ale je potřebné předložit příslušný doklad, pokud je takový doklad povinně příslušným orgánem vydáván. V případě dokladů týkajících se případných daňových nedoplatků, plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění, plateb pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti či trestní bezúhonnosti je třeba předložit jak doklad vydávaný na území České republiky, tak i doklad dle země sídla, místa podnikání či bydliště dodavatele.

K § 54

Prokázání splnění profesních kvalifikačních předpokladů je třeba rozdělit na dvě základní skupiny, a to skupinu profesních kvalifikačních předpokladů, které musí být splněny vždy, a skupinu profesních kvalifikačních předpokladů, které musí být splněny pouze tehdy, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis:

- do první skupiny patří výpis z příslušné zákonné evidence (zejména výpis z obchodního rejstříku) a oprávnění k podnikání, které pokrývá předmět plnění veřejné zakázky;
- do druhé skupiny patří doklady vydané příslušnou profesní samosprávnou komorou či jinou profesní organizací, pokud je třeba, aby dodavatel byl v této komoře či profesní organizaci zapsán či evidován a pokud se současně jedná o veřejnou zakázku na služby. Patří sem rovněž prokázání odborné způsobilosti, pokud je zvláštním právním předpisem požadována (typické zejména pro veřejné zakázky na stavební práce, například dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě).

K § 55

Splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů prokáže dodavatel, který předloží příslušné doklady a informace v souladu s požadavky zadavatele uvedených v zadávacích podmínkách.

U volby jiných než zákonem stanovených ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů je rovněž nutno vždy respektovat zásadu bezprostřední souvislosti s předmětem veřejné zakázky a rovněž obecné zásady uvedené v § 6.

Veřejný zadavatel je vždy povinen vymezením přesný obsah požadavků týkající se ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů a rovněž minimální úroveň těchto požadavků, a to s uvedením způsobu prokázání jejich splnění (například při stanovení požadavku na předložení pojistné smlouvy může být úroveň vymezena limitem pojistného plnění, atp.).

K § 56

Prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů je rozděleno podle toho, zda se jedná o veřejnou zakázku na dodávky, na služby či na stavební práce. Narozdíl od ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů je v zákoně uveden taxativní výčet možností, dle nichž veřejný zadavatel zjišťuje splnění této části kvalifikace dodavatelem. Veřejný zadavatel není oprávněn požadovat prokázání jiných technických kvalifikačních předpokladů nad rámec vymezený zákonem. Je však vždy oprávněn volit (při zachování zejména zásady bezprostřední souvislosti s předmětem veřejné zakázky) i více v zákoně vymezených možností; v případě veřejné zakázky na dodávky může například požadovat seznam významných dodávek za poslední tři roky a současně i kontrolu výrobní kapacity. Pokud je součástí veřejné zakázky určitého druhu i plnění odpovídající jinému druhu veřejné zakázky (například součástí veřejné zakázky na stavební práce je poskytnutí nezbytných dodávek), může veřejný zadavatel požadovat prokázání technických kvalifikačních požadavků odpovídající všem těmto druhům.

Povinnost doložení příslušné jakosti plnění dodavatele je dána pouze v případě, že tak stanoví veřejný zadavatel; předložení certifikátu prokazujícího splnění určité normy či standardu z hlediska zajištění jakosti může být veřejným zadavatelem požadováno u všech druhů veřejných zakázek.

Z označení této části kvalifikace „technické kvalifikační předpoklady“ nelze v žádném případě dovozovat, že by šlo pouze o čistě technické požadavky. Jde o obecnější označení, pod které spadají mj. i požadavky environmentálního charakteru. Veřejný zadavatel může tedy požadovat, aby plnění dodavatele splňovalo určité požadavky rovněž z hlediska životního prostředí. To je však přípustné pouze u veřejných zakázek na služby či stavební práce.

Co se týká vymezení požadavků na prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů, platí totéž, co bylo uvedeno k § 55.

K § 57

Doklady prokazující splnění kvalifikace již nadále nemusejí být vždy předkládány v originále či v úředně ověřeném opise. Veřejnému zadavateli je dána možnost vyhradit si v zadávacích podmínkách, že příslušné doklady není nutno předkládat v originále nebo úředně ověřeném opise. Tuto možnost může uplatnit zadavatel například pokud dotčení dodavatelé poskytnou originály dokumentů v jiném zadávacím řízení a tyto dokumenty lze vzhledem k jejich

charakteru použit i pro další řízení. Volnost je dána dodavatelům co se týče stáří příslušných dokladů; u taxativně vymezených dokladů je maximální možné stáří dokladů omezeno.

K § 58

Tento paragraf se zabývá situacemi, kdy dodavatel ztratí svou kvalifikaci po ukončení lhůty pro prokázání splnění kvalifikace. Znění „která by jinak znamenala nesplnění kvalifikace“ naznačuje, že se nejedná o jakoukoliv změnu údaje, která se týká kvalifikace dodavatele, ale pouze o skutečnou ztrátu kvalifikace (za ztrátu kvalifikace tak není možno považovat například situaci, kdy se člen statutárního orgánu či statutární orgán obchodní společnosti přestěhuje a v důsledku této skutečnosti je do obchodního rejstříku zapsána jeho nová adresa). Je třeba vždy respektovat, že kvalifikace je způsobilostí dodavatele pro plnění určité veřejné zakázky.

V případě, že do doby uzavření smlouvy ztratí dodavatel kvalifikaci a neprokáže ji odpovídajícím způsobem dle zákona ve stanovené lhůtě, je zadavatel povinen jej vyloučit z účasti v zadávacím řízení.

K § 59

Prokázání splnění kvalifikace se oproti stávající právní úpravě nehodnotí, ale posuzuje (zda je či není splněna), což lépe odpovídá povaze tohoto úkonu.

Pro účely posouzení kvalifikace může veřejný zadavatel ustanovit zvláštní komisi. Další jiné zvláštní požadavky na tuto komisi nejsou zákonem definovány, vyjma požadavků na zachování mlčenlivosti o skutečnostech, o kterých se členové komise dověděli v souvislosti s výkonem své funkce.

V případě určitých nejasností či nesrovnalostí je veřejný zadavatel oprávněn vyzvat dodavatele, aby tyto nejasnosti či nesrovnalosti vyjasnil ve stanovené lhůtě. Toto je však nepřipustné v případě, kdy kvalifikace nepochybně prokázána nebyla (například pokud nabídka uchazeče není s ohledem na dokumenty prokazující splnění kvalifikace úplná, chybí-li tedy zcela například určité oprávnění k podnikání).

K § 60

Ustanovení tohoto paragrafu reaguje na situace, kdy dodavatel neprokázal splnění své kvalifikace nebo informace o jeho kvalifikaci byly nepravdivé či neúplné, popřípadě pokud dodavatel v rámci posuzování kvalifikace ztratil tuto kvalifikaci a neprokázal ji v přiměřené lhůtě stanovené veřejným zadavatelem. V takovém případě je veřejný zadavatel povinen jej vyloučit z účasti v zadávacím řízení a bezodkladně mu tuto informaci oznámit.

K § 61

Zákon zřetelně vymezuje způsob omezování počtu zájemců v užším řízení, jednacím řízení s uveřejněním či soutěžním dialogu.

Stanoví-li veřejný zadavatel v oznámení užšího řízení, jednacím řízení s uveřejněním či soutěžního dialogu, že hodlá omezit počet zájemců, kteří budou vyzváni k podání nabídky, je povinen při tomto omezování vždy aplikovat ustanovení tohoto paragrafu.

Kritéria pro omezování počtu zájemců musí být vždy objektivní a dána s ohledem na povahu, rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky a musí zejména respektovat zásady uvedené v § 6. Veřejný zadavatel je vždy povinen v oznámení zadávacího řízení uvést, která

objektivní kritéria budou použita pro omezení počtu zájemců. Objektivní kritéria musí být založena na ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladech (zákonných či veřejným zadavatelem stanovených) nebo technických kvalifikačních předpokladech (popřípadě obou), jejichž prokázání v rámci příslušné veřejné zakázky veřejný zadavatel požaduje. Pokud tedy například zadavatel požaduje jako prokázání splnění technických kvalifikačních předpokladů předložení seznamu významných dodávek za poslední tři roky s minimálním počtem tří dodávek, je možno počet realizovaných dodávek stanovit jako kritérium pro omezení počtu zájemců (pokud dodavatel předloží seznam obsahující dvě dodávky, musí být veřejným zadavatelem vyloučen z účasti v zadávacím řízení, neboť nesplnil kvalifikaci; jinak platí čím vyšší počet realizovaných dodávek, tím vyšší předpoklad úspěchu dodavatele při omezování počtu zájemců).

Namísto kritéria v podobě uvedených kvalifikačních předpokladů, může veřejný zadavatel provést výběr z kvalifikovaných zájemců na základě losu, popřípadě kombinací losování a objektivních kritérií dle odstavce 2. Počet vybraných zájemců musí odpovídat počtu uvedenému veřejným zadavatelem v oznámení zadávacího řízení, popřípadě stanovenému rozpětí.

K § 62

Při prokazování splnění kvalifikace u podlimitních veřejných zakázek se uplatní jednodušší právní režim. Veřejný zadavatel je povinen požadovat vždy prokázání splnění základních kvalifikačních předpokladů a profesních kvalifikačních předpokladů.

Je na veřejném zadavateli, zda prokázání splnění základních kvalifikačních předpokladů bude požadovat doklady uvedenými v § 53, či postačí prokázání formou čestného prohlášení (přípustná je i kombinace prokázání splnění části základních kvalifikačních předpokladů příslušnými doklady a části formou čestného prohlášení). Pokud veřejný zadavatel výslovně neuvede požadavek na formu prokázání splnění kvalifikace, platí, že splnění základních kvalifikačních předpokladů lze prokázat formou čestného prohlášení.

Splnění profesních kvalifikačních předpokladů se prokazuje vždy příslušným dokladem.

Pokud jde o ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady a technické kvalifikační předpoklady, záleží na veřejném zadavateli, zda bude požadovat prokázání splnění těchto kvalifikačních předpokladů. Požaduje-li prokázání splnění těchto kvalifikačních předpokladů, není možno požadované doklady nahradit čestnými prohlášeními.

K § 63 a § 64

Zákon přináší v oblasti kvalifikace pro sektorového zadavatele značné úlevy a zjednodušení.

Sektorový zadavatel není povinen, vyjma užšího řízení a jednacím řízení s uveřejněním, požadovat prokázání splnění kvalifikace dodavatele. V některých případech jednacím řízení bez uveřejnění k tomu není ani oprávněn.

Pro sektorového zadavatele neplatí ustanovení vztahující se na veřejného zadavatele, pokud zákon výslovně nestanoví jinak.

Možnost stanovit kvalifikační předpoklady je plně na uvážení sektorového zadavatele, a to bez ohledu na to, zda povinnost požadovat prokázání splnění kvalifikace stanoví zákon či se sektorový zadavatel dobrovolně rozhodne tuto kvalifikaci po dodavatelích požadovat. Kvalifikační předpoklady však vždy musí být založeny na objektivních kritériích, která respektují povahu, rozsah a složitost předmětu plnění veřejné zakázky. I u sektorového zadavatele je obecně dána možnost prokázání splnění části kvalifikace dodavatele

prostřednictvím subdodavatele (v takovém případě se aplikuje obdobná úprava jako u veřejného zadavatele).

Požadavky týkající se ekonomické, finanční a technické způsobilosti dodavatele pro plnění veřejné zakázky mohou, ale nemusí být shodné s ekonomickými a finančními kvalifikačními předpoklady či technickými kvalifikačními předpoklady, jejichž splnění se prokazuje u veřejných zakázek zadávaných veřejným zadavatelem.

K § 65

Lhůta pro prokázání splnění kvalifikace dodavatele sektorovému zadavateli je vymezena shodně jako u veřejného zadavatele. Výjimku tvoří prokázání splnění kvalifikace ve lhůtě stanovené v potvrzení zájmu o účast, pokud je zadávací řízení zahajováno formou pravidelného předběžného oznámení.

K § 66

O omezování počtu zájemců v užším řízení a jednacím řízení s uveřejněním, kteří budou vyzváni k podání nabídky, platí totéž, co bylo uvedeno pro omezování počtu zájemců v užším řízení a jednacím řízení s uveřejněním v případě veřejného zadavatele. Objektivní kritéria, na kterých bude založeno omezování počtu zájemců, musí odpovídat některým z finančních, ekonomických nebo technických požadavků, které jsou stanoveny sektorovým zadavatelem; rozhodne-li se sektorový zadavatel omezovat počet zájemců v užším řízení či jednacím řízení s uveřejněním, jež budou vyzváni k podání nabídky, je povinen definovat požadavek (nebo požadavky) týkající se ekonomické, finanční či technické způsobilosti dodavatele tak, aby mohla být posouzena míra splnění takového požadavku jednotlivými zájemci. Rovněž je třeba respektovat obecnou zásadu bezprostřední souvislosti požadované kvalifikace s předmětem veřejné zakázky. Stejně tak i sektorový zadavatel je oprávněn zvolit pro výběr z kvalifikovaných zájemců způsob losu, namísto uvedených kritérií v podobě kvalifikačních požadavků, nebo kombinaci obou těchto způsobů.

K § 67

Zákon umožňuje zadavateli, aby požadoval po uchazečích jistotu, a to jako zajišťovací instrument pro splnění povinnosti dodavatele vyplývající z jeho účasti v zadávacím řízení.

Zákon nepřipouští možnost zadavatele požadovat jistotu v jednacím řízení bez uveřejnění, ve zjednodušeném podlimitním řízení, v otevřeném řízení při zavádění dynamického nákupního systému či při zadávání veřejné zakázky veřejným zadavatelem na základě rámcové smlouvy.

Zákon rovněž stanoví omezení v tom směru, že zadavatel může požadovat poskytnutí jistoty maximálně do výše 2% předpokládané hodnoty veřejné zakázky, přičemž dodavatel má právo volby, zda jistotu poskytne formou složení peněžní částky na účet zadavatele (peněžní jistota) či bankovní zárukou (jiná forma není možná).

Peněžní jistota se uvolňuje v závislosti na postavení příslušného uchazeče v zadávacím řízení - po uzavření smlouvy, doručení rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nebo po vyloučení uchazeče ze zadávacího řízení. Peněžní jistota se uvolňuje i s úroky zúčtovanými peněžním ústavem. Zákon nestanoví vzhledem k povaze bankovní záruky podmínky pro její uvolnění; na druhou stranu je dodavatel povinen zajistit, aby bankovní záruka byla platná po celou dobu

zadávací lhůty dle § 43. V opačném případě se vystavuje riziku vyloučení ze zadávacího řízení.

K § 68

Podání nabídky je obecným předpokladem následného zadání veřejné zakázky určitému dodavateli v zadávacím řízení. Za nabídku se považuje souhrn dokumentů předkládaných dodavatelem zadavateli k posouzení a hodnocení.

Součástí nabídky je vždy podepsaný návrh smlouvy, a to i v případě zadávání rámcové smlouvy. Dále musí nabídka obsahovat podepsané prohlášení, z něhož vyplyne, že uchazeč je vázán celým obsahem své nabídky až do doby, kdy skončí běh zadávací lhůty. Návrh smlouvy a prohlášení musí být podepsány osobou oprávněnou jednat za dodavatele nebo elektronickým podpisem či elektronickou značkou v souladu s požadavky ustanovení o elektronických prostředcích.

V otevřeném řízení a zjednodušeném podlimitním řízení mohou být součástí nabídky rovněž doklady prokazující splnění kvalifikace. Zadavatel je však rovněž oprávněn požadovat jejich předložení v samostatné obálce.

Specifický institut předběžné nabídky slouží jako podklad pro zařazení dodavatele do dynamického nákupního systému a dodavatel v rámci ní dokládá splnění podmínek stanovených zadavatelem pro zařazení do tohoto systému.

Za nabídku se považuje u dynamického nákupního systému a rámcových smluv též elektronický katalog, který je souborem údajů dostačujících k tomu, aby byl zadavatel schopen porovnat údaje uvedené v elektronickém katalogu určitého dodavatele s elektronickými nabídkami podanými ostatními dodavateli v rámci tohoto systému nebo na základě rámcové smlouvy. Podmínkou použití elektronického katalogu je podání veškerých nabídek v elektronické podobě, což je ostatně v případě dynamického nákupního systému podmínkou jeho zavedení a fungování.

K § 69

V případě podávání nabídek platí obecné pravidlo, že dodavatel může podat v rámci téhož zadávacího řízení pouze jednu nabídku. Nabídka, která však obsahuje jednotlivé varianty, je považována v tomto kontextu pouze za nabídku jedinou; v rámci hodnocení však musí být jednotlivé varianty hodnoceny odděleně jako samostatné nabídky. Dodavatel, který podává nabídku jako uchazeč v zadávacím řízení, nesmí vystupovat v pozici subdodavatele jiného uchazeče v tomtéž zadávacím řízení. Dodavatel je však oprávněn figurovat v pozici subdodavatele u více uchazečů v tomtéž zadávacím řízení. Obdobná pravidla platí i v případech, kdy podává více dodavatelů nabídku společně (společná nabídka).

Za společnou nabídku se považuje nabídka podaná více dodavateli společně, kteří následně v případě plnění veřejné zakázky budou zavázáni společně a nerozdílně.

Nabídky se podávají vždy písemně, a to v listinné či elektronické podobě. Zadavatel je povinen došlé nabídky evidovat a přidělovat jim pořadová čísla. Nabídky v listinné podobě musí být podány v řádně uzavřené a označené obálce, přičemž požadavky na zabezpečení elektronicky podaných nabídek jsou uvedeny v ustanovení o elektronických prostředcích. Pokud by nabídka neobsahovala údaj o adrese, na kterou je možné zaslat případné oznámení o pozdním podání nabídky, pak to není důvodem pro neotevření takové nabídky (pokud je podána včas) a tedy ani pro vyloučení takového uchazeče, neboť tato zpáteční adresa je údajem pouze pro případ opožděně podaných nabídek.

Poruší-li uchazeč zákaz podání více nabídek v tomtéž zadávacím řízení, je zadavatel povinen takového uchazeče z účasti v zadávacím řízení vyloučit.

K § 70

Varianty nabídek mohou dodavatelé předkládat pouze v případech, kdy je veřejná zakázka zadávána na podkladě kritéria ekonomické výhodnosti a současně pokud zadavatel v zadávacích podmínkách varianty výslovně připustil. Pokud zadavatel v zadávacích podmínkách k variantám nabídek neuvedl žádné skutečnosti, platí, že varianty nabídky v tomto zadávacím řízení jsou vyloučeny.

V případech, kdy zadavatel nabídky v zadávacích podmínkách připustil, je současně povinen v zadávací dokumentaci uvést požadavky na jednotlivé varianty. Zadavatel je rovněž povinen upravit případná specifika podávání nabídek obsahujících varianty. Pokud byly varianty předem připuštěny, platí obecné pravidlo, že zadavatel nesmí vyřadit variantu, která by vedla k případné změně druhu veřejné zakázky z veřejné zakázky na služby na veřejnou zakázku na dodávky či opačně.

K § 71 až § 73

Nabídka může být otevřena až po uplynutí lhůty pro podání nabídek, a to nejpozději do 30 dnů od uplynutí této lhůty. Z hlediska specifik elektronicky podaných nabídek lze za okamžik otevření považovat příslušný úkon zadavatele či komise pro otvírání obálek směřující k elektronickému „rozbalení“ takto podané nabídky. Tento úkon by měl být učiněn v době mezi koncem lhůty pro podání nabídek a zahájením otvírání obálek s nabídkami podanými v listinné podobě. V případě nabídek podaných elektronickými prostředky se sdělí účastníkům otvírání obálek relevantní údaje o těchto nabídkách na počátku otvírání obálek.

Pro otvírání obálek ustanovuje veřejný zadavatel zvláštní nejméně tříčlennou komisi; sektorový zadavatel ustanovuje tuto komisi fakultativně, jinak provádí otvírání obálek sám. Veřejný zadavatel může rovněž stanovit, že otvírání obálek provede hodnotící komise.

Ve fázi otvírání nabídek by měly být kontrolovány pouze náležitosti, zda je nabídka zpracována v požadovaném jazyku (a to všechny její části dle volby jazyka pro jednotlivé části, pokud tak stanovil zadavatel), zda návrh smlouvy a prohlášení uchazeče jsou podepsány oprávněnou osobou (či příslušně označeny elektronickými prostředky) a zda je úplná z hlediska požadovaného obsahu. U nabídek podaných elektronickými prostředky komise navíc kontroluje jejich autenticitu a zda s nabídkou nebylo manipulováno před jejím otevřením.

Proces otvírání obálek je realizován za účasti uchazečů, kteří podali nabídky, mají-li tito uchazeči zájem se otvírání obálek zúčastnit. Po otevření jednotlivých obálek s nabídkami je komise povinna sdělit přítomným uchazečům identifikační údaje uchazeče a skutečnost, zda příslušná nabídka vyhověla požadavkům zadavatele na úplnost nabídky. Pokud hodnotící komise zjistí, že nabídka nevyhověla těmto požadavkům, nabídku vyřadí a navrhne zadavateli vyloučení takového uchazeče z účasti na zadávacím řízení.

Výjimku z obecné povinnosti realizovat otvírání obálek může zadavatel využít v případě, že obdrží ve lhůtě pro podání nabídek pouze nabídky podané elektronickými prostředky. V takovém případě je povinen o této skutečnosti informovat uchazeče a zpřístupnit jim protokol o otvírání obálek elektronickými prostředky.

O otvírání obálek je nezbytné sepsat protokol, který zadavatel odpovídajícím způsobem archivuje. Tento protokol musí být podepsán všemi přítomnými členy hodnotící komise

a zadavatel je povinen na žádost umožnit uchazečům nahlédnout do tohoto protokolu, případně si z něj pořídit výpis či opis. V případě otevírání nabídek podaných elektronickými prostředky je zadavatel povinen uvést nad rámec obecných náležitostí protokolu o otevírání obálek též informace o postupu při otevírání nabídek podaných elektronickými prostředky a údaje o autenticitě a o tom, zda s nimi nebylo manipulováno.

K § 74 a § 75

Veřejný zadavatel je povinen pro proces posouzení a hodnocení nabídek ustanovit hodnotící komisi.

V případech, kdy je nabídka vyhodnocována na základě metod automatického hodnocení v dynamickém nákupním systému, měl by být pro účely archivace pořízen deklaratorní záznam o hodnocení.

Základním pravidlem pro ustanovení hodnotící komise je, že nejméně jedna třetina jejích členů musí mít odbornost ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Členem hodnotící komise musí být též vždy zástupce veřejného zadavatele. V závislosti na předpokládané hodnotě veřejné zakázky má komise pět, sedm či devět členů, přičemž v případech, kdy předpokládaná hodnota veřejné zakázky přesáhne 200 mil. Kč, jsou členové hodnotící komise veřejného zadavatele dle § 2 odst. 2 písm. a) a b) jmenováni ministrem tohoto veřejného zadavatele nebo jinou osobou, která jedná navenek jménem veřejného zadavatele dle § 2 odst. 2 písm. a) (například předseda, ředitel nebo jiný vrcholný představitel příslušného zadavatele), resp. ministrem, který je nadřízen veřejnému zadavateli dle § 2 odst. 2 písm. b); v případě veřejných zakázek s předpokládanou hodnotou nad 500 mil. Kč ustanovuje hodnotící komisi vláda na základě návrhu uvedených osob. V těchto případech se uplatní ustanovení o vyšším počtu členů. Současně se členy hodnotící komise jsou obdobným způsobem jmenováni též jejich náhradníci.

Člen ani náhradník nesmí být ve vztahu k veřejné zakázce či uchazečům podjatí a tuto skutečnost jsou povinni písemně prohlásit ihned na prvním jednání hodnotící komise. V případě, že vznikne důvod k podjatosti v dalším průběhu zadávacího řízení, je příslušný člen či náhradník hodnotící komise povinen tuto skutečnost zadavateli bezodkladně oznámit a zadavatel vyloučí takového člena z účasti v hodnotící komisi, což učiní též v případě, vznikne-li mu pochybnost o nepodjatosti člena hodnotící komise, aniž by to tento člen oznámil.

Veřejný zadavatel při zadávání veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy a sektorový zadavatel nejsou povinni hodnotící komisi ustanovit a práva a povinnosti ve fázi posouzení a hodnocení nabídek plní zadavatel. Totéž platí pro zadavatele zadávajícího veřejnou zakázku v souvislosti s výkonem relevantní činnosti.

Na prvním jednání hodnotící komise musí být zvolen předseda hodnotící komise společně s místopředsedou. Předseda (případně místopředseda) pak další průběh jednání řídí a svolává následující jednání hodnotící komise. Členové hodnotící komise musí být na jednání pozváni v dostatečném předstihu, přičemž v případě nemožnosti jejich účasti vyzve předseda hodnotící komise k účasti jejich náhradníky. Komise je usnášeníschopná, jsou-li přítomny dvě třetiny členů, resp. náhradníků členů hodnotící komise. Obecně hodnotící komise rozhoduje většinou hlasů přítomných členů nebo náhradníků.

O každém jednání hodnotící komise musí být sepsán protokol z jednání, který podepíší všichni přítomní členové nebo náhradníci. V rámci tohoto protokolu jsou oprávněni jednotliví členové nebo náhradníci členů komise uvést svůj odchylný názor. Členové hodnotící komise i

jejich náhradníci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem funkce.

K § 76

Veřejný zadavatel ustanovuje pro posouzení a hodnocení nabídek hodnotící komisi, sektorový zadavatel pouze fakultativně (obecně plní funkci hodnotící komise sektorový zadavatel sám).

Ve fázi posouzení nabídek hodnotící komise posuzuje detaily nabídky jednotlivých uchazečů z hlediska naplnění zadávacích podmínek. Zkoumá (nad rámec fáze otevírání obálek, kdy se kontroluje, zda jsou požadované dokumenty v nabídce přítomny) obsah těchto dokumentů a jejich soulad se zadávacími podmínkami. Nevyhovuje-li nabídka některému z požadavků uvedených v zadávacích podmínkách, je hodnotící komise povinna příslušnou nabídku či variantu nabídky vyřadit. Zadavatel posléze rozhoduje o vyloučení příslušného uchazeče z účasti v zadávacím řízení. Specifikem otevřeného řízení a zjednodušeného podlimitního je předkládání dokladů k prokázání splnění kvalifikace, které může vyhodnotit jak přímo zadavatel, tak případně může svěřit tuto činnost hodnotící komisi.

Shledá-li komise v nabídce jakékoliv nejasnosti, je oprávněna požádat uchazeče o vysvětlení jeho nabídky. K tomuto je povinna poskytnout dodavateli lhůtu nejméně 3 pracovních dnů a je nezbytné, aby přesně odůvodnila, v jaké části nabídky spatřuje nejasnosti. Hodnotící komise je oprávněna rovněž přizvat uchazeče na jednání komise k podání ústního vysvětlení nejasností nabídky, není-li písemné zdůvodnění dostačující. Specifikem nabídek v případě soutěžního dialogu je možnost, aby si zadavatel vyžádal dodatečné informace k objasnění, konkretizaci či upřesnění podané nabídky. Příslušný uchazeč je povinen zadavateli tyto informace poskytnout, avšak předané informace nesmějí vést ke změně či úpravě již podané nabídky.

K § 77

Při posuzování nabídek jednotlivých uchazečů je komise povinna též posoudit nabídkové ceny, resp. jejich výši ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. Pokud shledá některou s nabídkových cen jako cenu mimořádně nízkou, je komise povinna vyžádat si od dodavatele její zdůvodnění ve lhůtě nejméně 3 pracovních dnů. Příslušný uchazeč je povinen ve stanovené lhůtě svou nabídkovou cenu odůvodnit. Komise následně může vzít za dostatečné zdůvodnění zejména ekonomické aspekty jednotlivých metod či technologií, zvláštní technická řešení, originalitu nabízeného plnění či poskytnutí různých forem subvencí či podpor, které však musí být poskytnuty v souladu s příslušnými vnitrostátními či komunitárními předpisy. Není-li písemné zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny dostatečné, může hodnotící komise vyzvat uchazeče k podání ústního vyjádření přímo na jednání hodnotící komise.

Komise je posléze povinna vzít v úvahu jak písemné vysvětlení nabídky či zdůvodnění mimořádně nízké nabídkové ceny, tak i ústní konzultace s uchazečem. Pokud uchazeč žádným ze způsobů dostatečně nevysvětlil nejasnosti či neodůvodnil svou nabídkovou cenu, musí tuto nabídku vyřadit z dalšího posouzení a zadavatel následně rozhodne o vyloučení uchazeče z účasti v zadávacím řízení.

K § 78

Při zadávání veřejných zakázek je zadavatel oprávněn zvolit mezi dvěma základními hodnotícími kritérii, kterými jsou ekonomická výhodnost nabídky nebo nejnižší nabídková cena. Zadavatel je limitován při výběru základního hodnotícího kritéria pouze v případě

soutěžního dialogu, kdy může být hodnotícím kritériem pouze ekonomická výhodnost nabídky.

Jestliže zadavatel rozhodne o použití základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky, je poté hodnotící komise povinna hodnotit nabídky podle všech dílčích hodnotících kritérií. Hodnotící kritéria mohou být stanovena jako kvantifikovatelná či nekvantifikovatelná.

Jednotlivým dílčím hodnotícím kritériím musí zadavatel již v zadávacích podmínkách přiřadit váhu vyjádřenou v procentech.

Pouze v odůvodněných případech (například pokud jde o soutěžní dialog) je zadavatel oprávněn uvést dílčí hodnotící kritéria v sestupném pořadí podle důležitosti bez konkrétních vah.

Oproti předchozí právní úpravě není již stanovena jednotná hodnotící metodika; způsob hodnocení nabídek (metodika hodnocení zvolená zadavatelem) však musí být specifikován v zadávací dokumentaci.

K § 79 a § 80

Při hodnocení nabídek je komise povinna striktně postupovat dle stanovených hodnotících kritérií, přičemž je povinna zohlednit všechna dílčí hodnotící kritéria i subkritéria. Hodnotící komise je rovněž povinna zohlednit váhu jednotlivých dílčích hodnotících kritérií. Pokud zadavatel nestanoví v zadávacích podmínkách jinak, hodnotí se výše nabídkové ceny bez DPH. Zvláštní způsob hodnocení provádí hodnotící komise v případě stanovení hodnotících kritérií na základě sestupného pořadí, kdy je povinna tyto nabídky důsledně porovnat a seřadit v rámci každého z dílčích hodnotících kritérií a poté sestavit pořadí odrážející hodnocení v rámci všech dílčích hodnotících kritérií. V následné zprávě o posouzení a hodnotících nabídek je povinna řádně a důkladně odůvodnit veškeré skutečnosti související se stanovením pořadí jednotlivých nabídek u dílčích kritérií, včetně údajů o tom, jak byly nabídky hodnoceny v rámci jednotlivých hodnotících kritérií.

V případě hodnocení nabídek na základě nejnižší nabídkové ceny seřadí hodnotící komise nabídky podle výše nabídkových cen jednotlivých uchazečů dle jejich výše a na základě toho určí jejich pořadí. Před tímto úkonem je hodnotící komise povinna řádně posoudit nabídky z pohledu mimořádně nízké nabídkové ceny.

Jestliže zadavatel zjistí, že hodnotící komise nedodržela závazný postup stanovený zákonem či zadavatelem v zadávacích podmínkách, nařídí nové posouzení a hodnocení, pro něž ustanoví jinou hodnotící komisi, eventuálně ho provede sám. Své rozhodnutí o novém hodnocení je zadavatel povinen dostatečně odůvodnit.

Pokud by měla by komise hodnotit nabídku pouze jediného uchazeče, a to v důsledku podání jediné nabídky, nebo vyřazení všech ostatních nabídek ve fázi posouzení nabídek, hodnotící komise k hodnocení nabídek nepřistoupí a tuto skutečnost pouze deklaruje ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek.

Po ukončení své činnosti (tedy po posouzení a hodnocení nabídek) je hodnotící komise povinna zachytit veškeré rozhodné skutečnosti ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek, přičemž zákon stanoví obligatorní náležitosti této zprávy. Tuto zprávu jsou povinni podepsat všichni členové hodnotící komise (případně jejich náhradníci), kteří se účastnili jednání hodnotící komise.

Po vyhotovení této zprávy předává hodnotící komise veškeré nabídky společně s příslušnou dokumentací zadavateli. Zadavatel je povinen umožnit kterémukoli uchazeči do zprávy nahlédnout, případně si z ní pořídit výpis či opis.

K § 81

Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky je specifickým úkonem zadavatele v kontraktačním procesu, jímž zadavatel rozhoduje o tom, se kterým z uchazečů bude uzavřena smlouva, avšak není ještě akceptací návrhu smlouvy na realizaci předmětu veřejné zakázky (tím se liší od kontraktačního procesu v rámci běžných občansko-právních či obchodně-právních vztazích).

Zadavatel je povinen rozhodnout o výběru nejvhodnější nabídky na základě jednoho ze dvou základních hodnotících kritérií. Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky činí vždy výhradně zadavatel, nikoliv například hodnotící komise (byť může dojít k případům, kdy některý člen nebo členové komise budou mít současně oprávnění k takovému rozhodnutí) nebo zástupce zadavatele podle § 151. Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky je předpokladem uzavření smlouvy i tehdy, pokud hodnocení nabídky s poukazem na § 79 odst. 6 neproběhlo (měla by být hodnocena jen jediná nabídka).

Zadavatel je povinen odeslat oznámení o výběru nejvhodnější nabídky (nikoliv tedy přímo rozhodnutí zadavatele, byť se mohou tyto dokumenty lišit toliko v jejich uvozujících ustanoveních) v zákonné lhůtě ve shodném rozsahu všem uchazečům, kteří nebyli vyloučeni z účasti v zadávacím řízení (tedy i vybranému uchazeči, popřípadě uchazečům v případě rámcové smlouvy). Okamžikem doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky vybranému uchazeči vzniká zadavateli povinnost smlouvu uzavřít (kontraktační povinnost), která je v některých případech prolomena možností zrušit zadávacího řízení.

Ustanovení o výběru nejvhodnější nabídky platí ve shodném rozsahu pro nadlimitní i podlimitní veřejné zakázky.

Zákon stanoví obligatorní náležitosti oznámení o výběru nejvhodnější nabídky; oproti stávající právní úpravě nemusí zadavatel uvádět odůvodnění hodnocení nabídek, které však musí být obsaženo ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek.

Podstatné zjednodušení (co se týče náležitostí výběru nejvhodnější nabídky) je stanoveno pro jednací řízení bez uveřejnění či řízení na základě rámcové smlouvy za předpokladu, že bylo jednáno pouze s jediným zájemcem či účastníkem rámcové smlouvy.

K § 82

Zadavatel není oprávněn uzavřít smlouvu před tím, než uplyne lhůta pro podání námitek proti rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky dle § 110 odst. 4. I když je návrh smlouvy nedílnou součástí nabídky uchazeče, směřuje ustanovení o uzavření smlouvy k tomu, aby byl fyzicky podepsán (a to případně i elektronickými prostředky) jiný, obsahově však vždy shodný (s výjimkou jednacího řízení s uveřejněním), dokument než ten, který uchazeč předložil v nabídce (lze připustit jen změny týkající se některých „formálních“ záležitostí, které nemají dopad na práva a povinnosti stran smlouvy – neomezují je či nerozšiřují a které se netýkají hodnotících kritérií; může se jednat např. o upravené kontaktní údaje či podobné drobné úpravy).

Zadavatel je oprávněn uzavřít smlouvu nejvýše se třetím uchazečem v pořadí (výjimku z tohoto pravidla obsahuje úprava v odst. 4 týkající se rámcové smlouvy – viz níže). Na to navazuje oprávnění zadavatele zrušit zadávací řízení, pokud smlouva nebude uzavřena s vybraným uchazečem, popřípadě následně ani s uchazečem druhým v pořadí.

Zvláštní režim je stanoven pro uzavírání rámcové smlouvy, která má být uzavřena s více uchazeči. Nebude-li rámcová smlouva uzavřena se všemi vybranými uchazeči, je zadavatel oprávněn vyzývat k uzavření rámcové smlouvy vždy každého dalšího uchazeče v pořadí,

popřípadě může uzavřít smlouvu i s nižším počtem uchazečů, nejméně však vždy se třemi. Ze stejného důvodu, který byl uveden v předchozím odstavci, je zadavateli přiznáno právo zrušit zadávací řízení vždy pokud rámcová smlouva nebude uzavřena s jakýmkoliv dalším uchazečem, který je k jejímu uzavření povinen.

K § 83

V zákonné lhůtě po uzavření smlouvy je zadavatel povinen odeslat oznámení o uzavření smlouvy k uveřejnění provozovateli informačního systému o veřejných zakázkách a v případě nadlimitních veřejných zakázek rovněž k uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie. Pro oznámení o uzavření smlouvy použije zadavatel jednotný formulář. Způsob uveřejňování je popsán v § 146 a § 147.

Povinnost odeslat oznámení není dána v případě smlouvy uzavřené na základě rámcové smlouvy; v tomto případě se zasílá provozovateli informačního systému o veřejných zakázkách pro evidenční a statistické účely písemná zpráva dle § 85.

Zvláštní režim oznamování mají veřejné zakázky, které se týkají služeb v uvedených v příloze č. 2, a veřejné zakázky, jejichž předmětem je výzkum a vývoj. V tomto případě nejsou informace odesílány za účelem jejich uveřejnění, nýbrž jsou poskytovány provozovateli informačního systému o veřejných zakázkách, respektive Úřadu pro úřední tisky Evropských společností, ke statistickým účelům.

K § 84

Zákon rozlišuje mezi zákonnou povinností zadavatele zrušit zadávací řízení a oprávněním zadavatele zrušit zadávací řízení v případech taxativně stanovených zákonem. Nadále již pro veřejného zadavatele neplatí pravidlo obsažené ve stávající právní úpravě, umožňující zadavateli zrušit jakékoliv zadávací řízení i bez uvedení důvodu, pokud si tuto možnost vyhradil. Sektorový zadavatel má tuto možnost nadále, pokud si to vyhradí v oznámení o zahájení zadávacího řízení.

Výjimka z obecného pravidla je stanovena pro jednací řízení bez uveřejnění, zjednodušené podlimitní řízení a řízení na základě rámcové smlouvy, která je možno zrušit (i bez uvedení důvodu) kdykoliv do doby uzavření smlouvy.

Dle zákona je fakultativně možné zrušit zadávací řízení mj. i v případě, pokud odpadly důvody pro pokračování v zadávacím řízení v důsledku podstatné změny okolností, které nastaly v době od zahájení zadávacího řízení a které zadavatel s přihlédnutím ke všem okolnostem nemohl předvídat a ani je nezpůsobil. Za podstatnou změnu okolností se považuje například skutečnost, kdy zadavatel v průběhu zadávacího řízení neobdržel očekávané rozpočtové prostředky či příslibenou veřejnou podporu či kdy tuto veřejnou podporu není oprávněn nadále čerpat, popřípadě její část určenou k zajištění úhrady plnění dodavatele.

Dále lze mj. zrušit řízení i v případě, že se v průběhu řízení vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, pro které nelze na zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval. Takovými důvody může být například porušení postupu předepsaného tímto zákonem pro zadávání veřejných zakázek, které zadavatel sám zjistil (aniž by byly podány námitky či zahájeno správní řízení před orgánem dohledu). Musí se přitom jednat o takový případ, kdy zadavatel již nemá možnost přijmout opatření k nápravě (§ 111 odst. 6), kterým by uvedené porušení zákona napravil, a při následném řízení o přezkoumání úkonů zadavatele by došlo k uložení nápravného opatření nebo pokuty za správní delikt.

K § 85

Zadavatel je povinen o každé nadlimitní veřejné zakázce, u níž zahájil zadávací řízení, vyhotovit písemnou zprávu. Tuto zprávu poskytne na vyžádání Evropské komisi nebo Úřadu.

K § 86 a § 87

Formou předběžného oznámení uvědomuje veřejný zadavatel potenciální dodavatele o skutečnosti, že během příslušného roku hodlá zahájit zadávací řízení pro pořízení konkrétně vymezených dodávek, služeb či stavebních prací (v souladu se společným slovníkem Evropských společenství definujícím jednotlivé typy dodávek, služeb či stavebních prací - Common Procurement Vocabulary (CPV)).

Zásadní změna oproti stávající právní úpravě spočívá v tom, že uveřejnění předběžného oznámení je povinností pouze v případě, že veřejný zadavatel hodlá využít práva na zkrácení lhůty pro podání nabídek, které je upraveno v § 40 odst. 1 (veřejný zadavatel), resp. § 42 odst. 1 (sektorový zadavatel).

Zákon upravuje téměř ve shodném rozsahu předběžné oznámení veřejných zadavatelů i sektorových zadavatelů. Pro rozlišení a používání odlišných typů formulářů a z důvodu možnosti specifického způsobu zahájení zadávacího řízení je předběžné oznámení sektorových zadavatelů nazýváno pravidelným předběžným oznámením.

Zadavatel uveřejňuje předběžné oznámení zpravidla na počátku účetního období. V případě veřejných zadavatelů je tímto účetním obdobím kalendářní rok, v případě jiných osob může být tímto účetním obdobím i tzv. hospodářský rok dle zákona o účetnictví (odlišný od kalendářního roku). Zadavatel uveřejňuje předběžné oznámení pouze tehdy, pokud předpokládaná hodnota dodávek náležejících dle klasifikace CPV do shodné skupiny (skupina je souhrn zboží se shodnými prvními třemi číslicemi), které má v úmyslu zadávat v následujících 12 měsících (tedy zahájit příslušné zadávací řízení), činí nejméně 750 000 EUR. Totéž platí i pro služby s výjimkou služeb uvedených v příloze č. 2 zákona. Tím není dotčena možnost, aby zadavatel uveřejnil předběžné oznámení i pro samostatnou veřejnou zakázku kdykoliv v průběhu roku (viz „...zpravidla na počátku účetního období...“) a tím využil následně možnosti zkrátit lhůtu pro podání nabídek v zadávacím řízení.

V případě veřejných zakázek na stavební práce budou uveřejňovány formou předběžného oznámení pouze nadlimitní veřejné zakázky, a to po schválení záměru o jejich zadání příslušným orgánem zadavatele; nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce tedy budou uveřejňovány postupně během celého roku, nebudou-li zadavatelem schváleny souhrnně v rámci rozpočtu pro příslušný rok. Opět platí povinnost jejich uveřejnit pouze pro případ, že zadavatel hodlá zkrátit lhůtu pro podání nabídek.

Předběžné oznámení i pravidelné předběžné oznámení je třeba uveřejnit v informačním systému o veřejných zakázkách a rovněž Úředním věstníku Evropské unie. Místo uveřejnění v informačním systému o veřejných zakázkách či Úředním věstníku Evropské unie je zadavatel oprávněn uveřejnit předběžné oznámení či pravidelné předběžné oznámení na svém profilu zadavatele (prostřednictvím standardizovaného formuláře), kterým je jeho internetová adresa. V tomto případě je však zadavatel povinen odeslat elektronickou informaci o této formě uveřejnění předběžného oznámení či pravidelného předběžného oznámení provozovateli informačního systému o veřejných zakázkách jedním ze způsobů uvedených v § 147 Úřadu pro úřední tisky Evropských společenství.

K § 88

Jako další nový institut je do zákona transponována možnost zahájení užšího řízení či jednacího řízení s uveřejněním formou pravidelného předběžného oznámení ve smyslu § 87. Tuto možnost má pouze sektorový zadavatel. Pokud je užší řízení či jednací řízení s uveřejněním zahajováno touto formou, dělí se užší řízení či jednací řízení s uveřejněním do několika fází, kdy určitá specifika vyplývající z této formy zahájení se vyskytují zejména v počáteční fázi řízení.

V první fázi jsou dodavatelé, kteří mají zájem se účastnit zadávacího řízení, vyzváni k tomu, aby ve stanové lhůtě projeví písemně zájem o účast v zadávacím řízení.

Ve druhé fázi vyzývá sektorový zadavatel ty zájemce, kteří projeví zájem o účast v zadávacím řízení k tomu, aby tento zájem potvrdili a prokázali splnění požadované kvalifikace. Písemná výzva k potvrzení zájmu o účast musí obsahovat alespoň zákonné náležitosti a musí být odeslána v zákonem stanovené lhůtě, jinak není možno v zadávacím řízení dále pokračovat. Výčet náležitostí není taxativní, na druhou stranu musí písemná výzva obsahovat všechny zákonem stanovené náležitosti, které je možné v příslušném zadávacím řízení použít.

V další fázi sektorový zadavatel písemně vyzývá ty zájemce, kteří potvrdili zájem o účast v příslušném zadávacím řízení a prokázali splnění požadované kvalifikace, k podání nabídek. Výzva k podání nabídek obsahuje náležitosti výzvy dle ustanovení platných pro užší řízení či jednací řízení s uveřejněním. Není však již třeba opakovat informace, které byly uvedeny ve výzvě k potvrzení zájmu o účast (například váha hodnotících kritérií, je-li základním hodnotícím kritériem ekonomická výhodnost nabídky).

V dalších fázích zadávacích řízení se již postupuje dle příslušných ustanovení týkajících se užšího řízení či jednacího řízení s uveřejněním, které je zahajováno sektorovým zadavatelem.

K § 89

Na rozdíl od stávající právní úpravy je podstatně rozšířen okruh ustanovení, která se týkají rámcových smluv. Ustanovení části třetí hlavy II zákona jsou zvláštními ustanoveními; na vztahy touto hlavou neupravené je třeba použít ostatní ustanovení zákona (například pokud jde o stanovení předpokládané hodnoty, průběh zadávacího řízení, uzavírání smlouvy, uveřejňování oznámení o uzavření smlouvy atp.).

Hlava II je systematicky rozdělena do ustanovení o rámcových smlouvách, která jsou společná pro veřejného i sektorového zadavatele, a ustanovení, která se týkají výhradně řízení na základě rámcové smlouvy realizovaného veřejným zadavatelem (§ 92).

Rámcová smlouva je pouze podkladem (rámcem) pro zadávání jednotlivých veřejných zakázek, a to bez ohledu na skutečnost, zda se jedná o veřejnou zakázku nadlimitní nebo podlimitní. Tím však není eliminováno právo zadavatele i v těchto případech použít jiných druhů zadávacího řízení. Sektorový zadavatel musí zadávat na základě rámcové smlouvy nadlimitní veřejné zakázky.

Na základě zadávacího řízení, jehož výsledkem je uzavření rámcové smlouvy, nemůže tedy dojít k zadání jednotlivé veřejné zakázky.

Rámcová smlouva může být uzavřena buď s jedním uchazečem nebo s více uchazeči. V případě, že je rámcová smlouva uzavřena s více uchazeči, nesmí být počet uchazečů nikdy nižší než tři (výjimka platí pro případ, kdy zadavatel není schopen pro nedostatečný počet uchazečů vybrat alespoň tři uchazečům – viz § 90 odst. 2).

Pokud má být rámcová smlouva uzavřena s více uchazeči, je zadavatel povinen v zadávacích podmínkách uvést text návrhu rámcové smlouvy. Bez ohledu na počet uchazečů se vždy uzavírá pouze jediná rámcová smlouva.

Veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy jsou zadávány sektorovým zadavatelem v jednacím řízení bez uveřejnění a veřejným zadavatelem na základě zvláštního řízení upraveného v § 92.

Vzhledem k tomu, že technické podmínky plnění jednotlivých veřejných zakázek jsou shodné s technickými podmínkami uvedenými v zadávací dokumentaci pro zadávací řízení, v němž je rámcová smlouva zadána, výzva zadavatele k podání nabídky nemusí všechny tyto technické podmínky obsahovat.

Účastníci rámcové smlouvy (jeden či více zadavatelů a jeden či více uchazečů) nejsou oprávněni provádět podstatné změny podmínek upravených v rámcové smlouvě. Tyto podstatné změny nesmějí být prováděny zejména u těch částí smlouvy, které byly předmětem hodnocení při zadávání rámcové smlouvy.

K § 90

Pokud má být rámcová smlouva zadána více uchazečům, postupuje zadavatel dle obecných ustanovení týkajících se zadávacího řízení až do okamžiku zadání veřejné zakázky. Veřejná zakázka není v tomto případě zadána pouze jednomu uchazeči, ale takovému počtu uchazečů, který zadavatel uvedl v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení (popřípadě dále v průběhu zadávacího řízení před rozhodnutím o výběru nejvhodnější nabídky či nabídek upřesnil, je-li počet stanoven určitým rozpětím). Stanovil-li například zadavatel, že hodlá uzavřít smlouvu s šesti uchazeči a bylo hodnoceno deset nabídek jednotlivých uchazečů, uzavře zadavatel smlouvu s těmi, kteří se umístili dle hodnocení na prvním až šestém místě. Zákon přesně nespecifikuje okamžik, ve kterém se zadavatel rozhodne, s kolika účastníky rámcovou smlouvu uzavře, pokud v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení stanovil počet pouze rozpětím. Ke stanovení přesného počtu tak například může dojít až po posouzení a hodnocení všech nabídek. Účelem této úpravy je umožnit zadavateli volbu počtu účastníků rámcové smlouvy v závislosti na výhodnosti předložených nabídek, vždy však musí být dodržen minimální počet tří dodavatelů.

Zákon ve zvláštních případech připouští i variantu, aby zadavatel uzavřel smlouvu i s méně uchazeči, než uvedl v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení (resp. i s méně než se třemi).

K § 91

Zadavatel je oprávněn (nikoliv však povinen) při zadávání jednotlivých veřejných zakázek na základě rámcové smlouvy použít shodná hodnotící kritéria, jaká použil pro zadání rámcové smlouvy. Za předpokladu, že jsou použita stejná hodnotící kritéria, musí uchazeč nabídnout na plnění jednotlivé veřejné zakázky nejméně takové podmínky plnění, na jejichž základě mu byla zadavatelem rámcová smlouva zadána. Pokud tedy například byla uchazeči zadána rámcová smlouva na základě skutečnosti, že cena za uskutečnění určité dodávky nepřesáhne částku 2 500 000 Kč, nesmí uchazeč ve své nabídce podávané na jednotlivou veřejnou zakázku uvést cenu vyšší (může samozřejmě nabídnout zadavateli cenu nižší); v opačném případě jej zadavatel vyloučí z účasti v řízení na zadání takové veřejné zakázky.

K § 92

Tento paragraf se vztahuje výhradně na zadávání veřejných zakázek na základě rámcové smlouvy veřejným zadavatelem.

Je-li rámcová smlouva uzavřena pouze s jediným uchazečem, je způsob zadávání jednotlivých veřejných zakázek třeba rozlišovat dle znění rámcové smlouvy následovně:

1. rámcová smlouva obsahuje postup, na jehož základě dojde k realizaci veřejné zakázky tím, že veřejný zadavatel písemně vyzve uchazeče v souladu s rámcovou smlouvou k poskytnutí plnění (například formou objednávky), jehož podmínky jsou definovány rámcovou smlouvou v plném rozsahu (je stanovena cena, doba dodání atp.); smlouva na realizaci předmětu veřejné zakázky je uzavřena okamžikem písemného potvrzení výzvy uchazečem (akceptace objednávky); v tomto případě jde o zcela zvláštní typ řízení, v němž se nepodává nabídka a neaplikují se obecná ustanovení o zadání veřejné zakázky, vyloučení uchazeče atd.; je však třeba dodržovat ustanovení týkající se uchovávání dokumentace či zpracování písemné zprávy;
2. rámcová smlouva obsahuje postup, na jehož základě dojde k uzavření smlouvy na realizaci předmětu veřejné zakázky v tom smyslu, že veřejný zadavatel písemně vyzve uchazeče v souladu s rámcovou smlouvou k podání nabídky (jelikož podmínky plnění nejsou zcela jednoznačně definovány v plném rozsahu – je například stanoveno pouze určité cenové rozpětí či není přesně specifikována lhůta plnění atd.); v tomto případě uchazeč podává nabídku na požadované plnění a zadavatel zváží, zda toto nabídnuté plnění splňuje jeho představy a pokud ano, zadá uchazeči veřejnou zakázku. Po zadání veřejné zakázky bude zřejmě ve větší míře z důvodu flexibility uplatňována možnost vzdání se práva na podání námitek, aby mohlo dojít k uzavření smlouvy v kratším časovém úseku.

Veřejný zadavatel je oprávněn případech uzavřít výjimečně i takovou rámcovou smlouvu s více uchazeči, mezi nimiž nebude před uzavřením smlouvy na realizaci předmětu veřejné zakázky docházet k soutěži. Veřejný zadavatel bude vybírat uchazeče pro plnění veřejné zakázky na základě vlastního uvážení. Zpravidla bude možné tento typ smlouvy uzavírat v případě, že plnění uchazečů je v určitém rozsahu podmíněno právním předpisem (jedná se například o případy, kdy veřejný zadavatel hodlá využít služeb soudních znalců, kdy odměna za poskytování jejich služeb může být stanovena na základě právního předpisu); může však jít i o služby tlumočnické, překladatelské apod.).

Je-li rámcová smlouva uzavřena s více uchazeči a nejde-li o výše popsany případ, je možné z hlediska úpravy hodnotících kritérií v rámcové smlouvě (na jejichž základě mají být zadávány veřejné zakázky) rozlišit čtyři skupiny:

1. všechna hodnotící kritéria jsou i s jejich váhami uvedeny v rámcové smlouvě (není tedy třeba je jakkoliv měnit či doplňovat);
2. hodnotící kritéria jsou uvedena v rámcové smlouvě pouze obecným způsobem a v rámci výzvy k podání nabídek jsou přesně specifikována;
3. hodnotící kritéria v rámcové smlouvě vůbec uvedena nejsou a jsou stanovena veřejným zadavatelem ve výzvě k podání nabídek; tato možnost by měla být spíše výjimečná, jelikož rámcovou smlouvu uzavřeli se zadavatelem uchazeči, jejichž nabídka byla výhodnější než jiné nabídky vzhledem k definovaným hodnotícími kritériím při uzavírání rámcové smlouvy, která by měla odrážet potřebu zadavatele na poskytnutí plnění právě z hlediska výhodnosti dle takových kritérií; nová hodnotící kritéria, vymezená veřejným zadavatelem při zadávání jednotlivých veřejných zakázek, by tak měla být vždy přiměřená a odůvodnitelná povahou jednotlivé veřejné zakázky;

4. kombinace výše uvedených variant.

Náležitosti písemné výzvy k podání nabídky se vztahují ke všem způsobům zadávání veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy, v nichž uchazeč podává nabídku.

K § 93 a § 94

Vzhledem ke snaze o rozšíření elektronického zadávání veřejných zakázek a o úpravu flexibilní procedury pro nákupy komodit, které tito zadavatelé nakupují opakovaně, přináší nové evropské zadávací směrnice zvláštní postup realizovaný podle pravidel otevřeného řízení. Za tímto účelem je do zákona zavedena plně elektronická forma zadávání veřejných zakázek – dynamický nákupní systém, v jehož rámci se realizují nákupy běžných, obecně dostupných komodit. Zvláštní postup realizovaný v rámci otevřeného řízení souvisí se zavedením tohoto systému a s jeho provozováním.

V rámci systému může veřejný zadavatel zadávat opakovaně všechny veřejné zakázky bez ohledu na jejich předpokládanou hodnotu. Sektorový zadavatel v dynamickém nákupním systému zadává v režimu zákona pouze nadlimitní veřejné zakázky.

Tento systém musí být plně otevřený tak, aby bylo zajištěno spravedlivé zacházení se všemi dodavateli, kteří mají zájem do tohoto systému vstoupit. Proto nárok na vstup do systému musí mít každý dodavatel, který předloží zadavateli předběžnou nabídku splňující požadavky zadavatele uvedené v zadávacích podmínkách, a současně splní podmínky pro zařazení do systému spočívající zejména v požadavcích zadavatele na prokázání kvalifikace dodavatele.

Dynamický nákupní systém by měl zadavateli umožnit na základě definovaného seznamu dodavatelů, kteří byli zařazení do systému, disponovat širokým okruhem dodavatelů, kteří budou vyzýváni k podávání nabídek na realizaci dílčích veřejných zakázek. Vzhledem k fungování dynamického nákupního systému na bázi elektronických prostředků, by mělo být zajištěno optimální využití finančních prostředků zadavatele, a to především s odkazem na široké konkurenční prostředí existující v rámci dynamického nákupního systému.

Zadavatel je povinen zřídit dynamický nákupní systém na časově omezenou dobu, která může být maximálně čtyři roky. Ve výjimečných a zcela ojedinělých případech je možné, aby trvání dynamického nákupního systému překročilo dobu čtyř let; takové prodloužení dynamického nákupního systému nesmí být nicméně v rozporu s obecnými zásadami uvedenými v § 6, tzn. takovým úkonem zadavatele nesmí být narušena soutěž dodavatelů na příslušném trhu s komoditami, které jsou předmětem dynamického nákupního systému.

Zadavatel je povinen ve všech fázích dynamického nákupního systému tj. při zavádění systému, zařazování dodavatelů do systému, jakož i při zadávání konkrétních veřejných zakázek, postupovat podle pravidel pro otevřené řízení (viz rovněž níže). Oznámení otevřeného řízení, jehož předmětem je zavedení dynamického nákupního systému, je zadavatel povinen oznámit standardním způsobem jako otevřené řízení.

Takové oznámení o zavedení dynamického nákupního systému je výzvou, na jejímž podkladě by měli dodavatelé předkládat zadavateli ve stanovené lhůtě předběžné nabídky. Pro uveřejnění oznámení je zadavatel povinen použít jednotný formulář, který je stanoven přímo použitelným předpisem Evropských společenství.

Vzhledem k tomu, že dynamický nákupní systém je plně elektronický systém, je nezbytné, aby již od počátku byla relevantní dokumentace (zejména zadávací dokumentace) k dispozici v elektronické podobě. Zadavatel je tudíž povinen zpřístupnit zadávací dokumentaci na internetové adrese, kterou uvede v oznámení otevřeného řízení (na jehož základě zavádí dynamický nákupní systém). Zadávací dokumentace v nezměněné podobě musí být

k dispozici všem dodavatelům (jak účastníkům systému, tak i jiným dodavatelům, kteří mají zájem do systému vstoupit) elektronickými prostředky. Takový přístup by měl být zachován od okamžiku uveřejnění oznámení otevřeného řízení o zavedení systému až do samotného ukončení systému. Veškerá komunikace související s dynamickým nákupním systémem se musí rovněž odehrávat výlučně prostřednictvím elektronických prostředků, přičemž tyto prostředky musí splňovat veškeré požadavky na zabezpečení specifikované v zákoně.

Sektorový zadavatel je povinen v rámci dynamického nákupního systému zadávat pouze veřejné zakázky nadlimitní, a to vzhledem k obecné výjimce uvedené v § 19 odst. 1. Je však možné, aby sektorový zadavatel pořizoval zboží prostřednictvím dynamického nákupního systému i tehdy, pokud se nejedná o nadlimitní veřejnou zakázku.

Dynamický nákupní systém jsou oprávněny zavést všechny kategorie zadavatelů (tj. veřejný zadavatel, sektorový zadavatel i dotovaný zadavatel).

Principy otevřeného řízení se uplatňují při zavádění systému a zařazování dodavatelů do systému bez dalšího, ve fázi zadávání konkrétních veřejných zakázek v rámci dynamického nákupního systému je po výzvě k podání nabídek tento prvek do jisté míry oslaben (jde o určitou paralelu užšího řízení nebo jednacího řízení s uveřejněním). Nicméně prvek otevřenosti je zajištěn v této fázi dynamického nákupního systému odesláním zjednodušeného oznámení, které umožňuje vstoupit do systému neomezenému počtu dodavatelů, a to ještě před odesláním výzvy k podání nabídky na realizaci konkrétní zakázky. Pro fázi po podání nabídek se použijí principy otevřeného řízení s nezbytnými modifikacemi, které jsou vyvolány povinnou elektronizací celého procesu. Proto ve fázi otevírání, posuzování a hodnocení nabídek se bude postupovat obdobně jako v případě podání elektronických nabídek ve standardním zadávacím řízení. Pro používání dynamického nákupního systému tedy není možné využít instituty jiného zadávacího řízení než otevřeného řízení.

Zadavatel je povinen v oznámení o zavedení dynamického nákupního systému specifikovat kromě druhu veřejné zakázky též konkrétní předmět veřejných zakázek, které budou zadávány v rámci dynamického nákupního systému. Tzn. v rámci dynamického nákupního systému mohou být zadávány pouze veřejné zakázky na pořízení konkrétních komodit, které byly specifikovány v oznámení otevřeného řízení o zavedení dynamického nákupního systému.

Zadavatel je povinen v průběhu trvání dynamického nákupního systému umožnit, aby kterýkoliv dodavatel, který ještě není účastníkem systému, podal předběžnou nabídku. Splní-li takový dodavatel podmínky pro zařazení do systému, které byly specifikovány v oznámení otevřeného řízení o zavedení dynamického nákupního systému, je povinen dodavatel takového zadavatele do systému zařadit.

Zadavatel je povinen vždy posoudit předběžné nabídky dodavatelů do 15 dnů ode dne jejich doručení, nicméně může tuto lhůtu přiměřeně prodloužit po dobu nezbytnou k posouzení a vyhodnocení došlých předběžných nabídek. Po tuto dobu však zadavatel nesmí odeslat výzvu k podání nabídek na realizaci předmětu konkrétní veřejné zakázky.

Zadavatel je poté povinen své rozhodnutí dodavateli oznámit a v případě, že nebude vyhověno žádosti o zařazení dodavatele do systému, je povinen své rozhodnutí řádně odůvodnit. Proti takovému úkonu zadavatele je dodavatel oprávněn podat námitky.

Výzvu k podání nabídky je tedy zadavatel oprávněn odeslat až po řádném posouzení veškerých právě posuzovaných předběžných nabídek, v případě nezařazení dodavatele do systému se však přiměřeně uplatní ustanovení o námitkách. Zadavatel tak bude po dobu běhu lhůty pro podání námitek, následného vyřizování námitek a případného řízení u orgánu

dohledu činit kroky směřující k zadání zakázky v rámci systému, nebude však oprávněn zejména uzavřít smlouvu na plnění předmětu veřejné zakázky.

Dodavatel, který byl do systému zařazen, je oprávněn předložit zadavateli kdykoliv v průběhu trvání dynamického nákupního systému upravenou předběžnou nabídku, přičemž je nezbytné, aby takto změněná nabídka zůstala nadále v souladu s požadavky zadavatele pro zařazení dodavatele do dynamického nákupního systému.

K § 95

Jestliže má zadavatel v úmyslu zadat konkrétní veřejnou zakázku v rámci dynamického nákupního systému, je nezbytné, aby před samotným procesem zadávání uveřejnil tzv. zjednodušené oznámení ve formě jednotného formuláře.

Na podkladě zjednodušeného oznámení mohou dodavatelé, kteří se neúčastní dynamického nákupního systému, podat zadavateli předběžné nabídky. Jakmile byly posouzeny a vyhodnoceny veškeré předběžné nabídky je zadavatel povinen odeslat všem účastníkům systému výzvu k podání nabídky na realizaci konkrétní veřejné zakázky. Dodavatel poté podává zadavateli nabídku v elektronické podobě, kterou je zadavatel povinen za přiměřeného použití pravidel pro otevírání, posuzování a hodnocení nabídek ve standardním zadávacím řízení vyhodnotit a poté rozhodnout o zadání veřejné zakázky. Následně je zadavatel povinen oznámit zadání veřejné zakázky všem dodavatelům, kteří podali nabídku. Zadavatel je oprávněn pro zadání veřejné zakázky využít též institut elektronické aukce, ke kterému přistoupí po předběžném vyhodnocení podaných nabídek.

K § 96

Vzhledem ke snaze o zefektivnění zadávacího procesu a zavedení některých nových institutů souvisejících s elektronizací zadávacích řízení, mohou zadavatelé využít tzv. elektronické aukce. Elektronické aukce mohou zadavatelé využít při pořizování všech druhů veřejných zakázek, vyjma případů veřejných zakázek na stavební práce či služby, jejichž předmětem je plnění týkající se práv duševního vlastnictví (například tedy vypracování architektonického či urbanistického díla či jiné formy díla chráněné dle autorského zákona, apod.). Použitím elektronické aukce by mělo být zefektivněno vynakládání finančních prostředků v závislosti na předkládání nových snížených cen, respektive vylepšených dalších parametrů nabídek. Proces elektronické aukce musí být plně automatický, nezávislý na zásazích ze strany zadavatele. Nová podání předkládaná jednotlivými dodavateli totiž musí být automaticky vyhodnocena na podkladě matematického vzorce oznámeného ještě před zahájením elektronické aukce.

Zadavatel je oprávněn využít elektronické aukce v otevřeném, užším řízení, jednacím řízení s uveřejněním nebo ve zjednodušeném podlimitním řízení, přičemž výsledek elektronické aukce nahrazuje vlastní rozhodnutí zadavatele o výběru nejvhodnější nabídky. Zadavatel tak v oznámení pouze deklaruje výběr nejvhodnější nabídky toho dodavatele, který předložil nejvhodnější hodnoty v rámci elektronické aukce. Zadavatel je oprávněn využít elektronickou aukci též v případě konkrétních veřejných zakázek v rámci dynamického nákupního systému nebo v případě jednotlivých veřejných zakázek na podkladě rámcových smluv. Ve všech případech je však zadavatel povinen uvést informaci o tom, že bude elektronická aukce použita, v oznámení o zahájení zadávacího řízení či ve zjednodušeném oznámení.

Aukční hodnotou jsou nazývány veškeré parametry nabídky odpovídající hodnotícím kritériím, které jsou kvantifikovatelné a zadavatel je zvolil jako předmět elektronické aukce. Takové aukční hodnoty může zadavatel v zadávacích podmínkách předem detailněji

specifikovat, tzn. uvést limitní hodnoty, které jsou pro dodavatele u určité kategorie aukční hodnoty přípustné (viz odstavec 4 písm. b). Tato detailní specifikace by měla zohledňovat skutečnost, že při překročení maximální přípustné aukční hodnoty by již tato nová hodnota nebyla pro zadavatele významná. Může jít například o maximální výši smluvní pokuty, maximální dobu záruky, minimální dobu pro realizaci veřejné zakázky či jakékoliv jiné nižší nebo vyšší hodnoty, které by při překročení určité hranice již zadavateli nepřinášely patřičný užitek.

Aukční hodnotou ve smyslu zákona může být pouze nabídková cena či jakékoliv jiné kvantifikovatelné dílčí hodnotící kritérium. Zadavatel není oprávněn zvolit předmětem aukce jiné hodnoty než ty, které odpovídají oznámeným hodnotícím kritériím.

Zadavatel rovněž při oznámení elektronické aukce specifikuje veškeré informace, které bude v průběhu aukce uchazečům poskytovat (například informace související s aktuálním pořadím uchazečů či nejlepší aukční hodnotou v rámci dílčích hodnotících kritérií nebo počtem uchazečů účastnících se příslušného kola elektronické aukce). Pokud zadavatel rozčlení elektronickou aukci do jednotlivých fází (aukční kola), je povinen stanovit podrobnosti týkající se též postupu v rámci těchto dílčích kol.

K § 97

Elektronická aukce je určitou nadstavbou nad standardní průběh zadávacího řízení, přičemž zadavatel je povinen po podání nabídek tyto nabídky otevřít, posoudit a předběžně vyhodnotit, a to případně i pomocí hodnotící komise. Následně musí být pořízena příslušná zpráva o posouzení a hodnocení nabídek a výsledky předběžného vyhodnocení oznámeny všem uchazečům. Zadavatel následně uvědomí příslušné uchazeče o termínu a jiných náležitostech souvisejících s průběhem elektronické aukce a vyzve uchazeče, kteří nebyli z účasti v zadávacím řízení vyloučeni, k předložení nových aukčních hodnot.

V rámci elektronické aukce je nezbytné, aby dodavatelé předkládali nové aukční hodnoty, které budou vylepšené oproti původní nabídce. Zadavatel je povinen ve výzvě k účasti v elektronické aukci informovat dodavatele o veškerých technických údajích, které jsou pro ně nezbytné k účasti v elektronické aukci.

Zadavatel je rovněž povinen dodavatele informovat o matematickém vzorci, který bude použit pro přepočtení nových aukčních hodnot v rámci elektronické aukce. Je-li základním hodnotícím kritériem nejnižší nabídková cena, nebude se jednat o matematický vzorec, ale pořadí bude měněno v závislosti na předložených vylepšených nabídkových cenách. V případě, že je základním kritériem pro zadání zakázky ekonomická výhodnost nabídky, musí matematický vzorec obsahovat všechna hodnotící kritéria (včetně jejich vah), a to i ta hodnotící kritéria, která nejsou kvantifikovatelná a nebudou předmětem elektronické aukce; u těchto dílčích hodnotících kritérií, které nebudou v průběhu elektronické aukce vylepšovány podáními jednotlivých dodavatelů, zůstane hodnota jednotlivých uchazečů po celou dobu aukce konstantní.

Technické prostředky musí umožnit, aby jednotliví uchazeči byli schopni zjistit v průběhu celé elektronické aukce údaje o svém aktuálním pořadí nebo o momentálně nejlepších aukčních hodnotách. Zadavatel je rovněž oprávněn sdělovat uchazečům počet účastníků v jednotlivých aukčních kolech. V žádném případě však nesmí být zveřejněna totožnost účastníků elektronické aukce. Připustil-li však zadavatel v zadávacích podmínkách možnost uveřejnit ostatním uchazečům informace o aukčních hodnotách jiných účastníků elektronické aukce, mohou být na žádost ostatních uchazečů sděleny i tyto hodnoty.

Zadavatel je povinen ve výzvě k účasti na elektronické aukci stanovit též způsob ukončení elektronické aukce. Konec elektronické aukce je zadavatel oprávněn stanovit pevným termínem, tj. v určitý den a hodinu. Zadavatel však může ukončení elektronické aukce spojit rovněž s nečinností účastníků elektronické aukce, tzn. pokud nebude po určitou dobu předloženo nové podání splňující požadavky zadavatele na minimální rozdíl pro jednotlivá podání. Tuto možnost lze kombinovat též s ukončením elektronické aukce na podkladě vyčerpání počtu aukčních kol stanovených ve výzvě k účasti na elektronické aukci.

Po ukončení elektronické aukce je povinen zadavatel vyhotovit rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky, nicméně v tomto případě má rozhodnutí zadavatele pouze deklaratorní povahu a musí vycházet z výsledku elektronické aukce. Zadavatel tedy není oprávněn změnit výsledek elektronické aukce tak, jak tomu je při standardním hodnocení nabídek hodnotící komisí.

K § 98

Jak veřejný zadavatel, tak i sektorový zadavatel jsou oprávněni rozdělit veřejnou zakázku na jednotlivé části, pokud to umožňuje její povaha. Všechny takové části však musí zadavatel zadat v souladu se zákonem (výjimku stanoví odst. 5 pro sektorové zadavatele).

V případě rozdělení veřejné zakázky na části je zadavatel povinen vymezit alespoň základní požadavky související s tímto rozdělením. Tyto požadavky se mohou týkat zejména toho, jaké smluvní podmínky se budou týkat jednotlivých částí veřejné zakázky. Byla-li veřejná zakázka rozdělena na jednotlivé části, je třeba považovat tuto část po podání nabídek za zcela samostatnou. To znamená, že tato část bude samostatným předmětem postupu zadavatele, a to zejména ve vztahu k posouzení kvalifikace dodavatelů, otevírání obálek s nabídkami, posouzení a hodnocení nabídek vztahujících se k jednotlivým částem veřejné zakázky (případně může být při splnění zákonných podmínek jednotlivá část samostatně zrušena), stejně jako ve vztahu k opravným prostředkům (námitky a návrhy na přezkoumání úkonů zadavatele – pokud dodavatel podává námitky, tak se námitky mohou vztahovat pouze k samostatné části).

Zadavatel je povinen v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení vždy stanovit, zda je dodavatel oprávněn podat nabídku na všechny či některé části veřejné zakázky nebo jen na jednotlivé části.

Ustanovení tohoto paragrafu obsahuje i jinou možnost dělení veřejné zakázky na části. Při respektování příslušných předpokládaných hodnot částí nadlimitní veřejné zakázky uvedených v zákoně je přípustné zadat část nadlimitní veřejné zakázky způsobem platným pro podlimitní veřejné zakázky. Sektorový zadavatel může za splnění zákonných podmínek tyto jednotlivé podlimitní části, které splňují podmínky příslušného ustanovení, pořídit mimo režim zákona (jde o promítnutí výjimky dle § 19 odst. 1).

K § 99

Dle zákona o veřejných zakázkách je opční právo třeba chápat jako jednostranné právo zadavatele na poskytnutí dalších dodávek, služeb či stavebních prací, pokud si zadavatel poskytnutí takového dalšího plnění vyhradil v zadávacích podmínkách. V případě vyhrazení opčního práva je třeba, aby předpokládaná hodnota této části plnění byla zahrnuta do celkové předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Na toto vymezení navazuje ustanovení § 23 odst. 7, písm. b), které se týká možnosti pořizování nových stavebních prací či nových služeb, a v souladu s tímto ustanovením je třeba také na opční právo dle zákona pohlížet.

Povaha opčního práva v režimu zákona je odlišná od povahy opčního práva, které se vyskytuje v běžných smluvních vztazích. Opční právo dle zákona je třeba posuzovat jako možnost zadat následnou veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění s tím, že některé podmínky plnění dle uplatněného opčního práva budou předmětem jednání s uchazečem v rámci jednacního řízení bez uveřejnění.

K § 100

Toto ustanovení se vztahuje výlučně na sektorové zadavatele a stanovuje specifický režim pro dodávky z tzv. třetích států, které jsou obecně definovány v odstavci 1.

Sektorový zadavatel je oprávněn dodávky pocházející od dodavatele z těchto třetích zemí při naplnění zákonných podmínek buď odmítnout, přesahuje-li podíl hodnoty dodávek 50 % celkové hodnoty dodávek obsažených v nabídce, případně je oprávněn upřednostnit nabídky dodávek nepocházejících z těchto třetích zemí, a to v případech, kdy jsou tyto nabídky z hlediska nabídkové ceny považovány za rovnocenné (cenový rozdíl je menší než 3 %).

Zadavatel však není povinen upřednostňovat či odmítnout nabídky podle pravidel uvedených výše, pokud by byl takto nucen pořizovat zařízení obtížně technicky slučitelné, které by mu přinášelo problémy při provozu, údržbě nebo by vyžadovalo vynakládání dalších nepřiměřených nákladů na jejich provoz. Do podílu dodávek ze třetích států nelze zahrnout takové dodávky, které pochází ze států, jež požívají výhody právních předpisů Evropských společenství na základě rozhodnutí Rady Evropské unie.

K § 101

Navrhovaná právní úprava odráží znění evropských zadávacích směrnic: je možné, aby určité zadávací řízení bylo omezeno pouze na dodavatele, kteří provozují chráněnou pracovní dílu dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, či zaměstnávají příslušný počet osob se zdravotním postižením na základě programu zaměstnanosti (popřípadě se může jednat rovněž o zahraničního dodavatele při naplnění obdobných podmínek). V takovém případě se zadávacího řízení nemůže účastnit žádný jiný dodavatel.

V případě pořizování určitého typu zboží, které je vymezeno prováděcím právním předpisem, je zadavatel povinen takového zvýhodnění pro osoby se zdravotním postižením využít.

V případě podlimitních veřejných zakázek na dodávky a služby se navíc podobně jako dosud uplatní zvýhodnění dodavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením v rámci hodnocení nabídek.

V obou případech musí dodavatel relevantní skutečnosti doložit.

K § 102 a § 103

Část čtvrtá zákona upravuje soutěž o návrh. Nová právní úprava tohoto specifického typu řízení navazuje na stávající úpravu veřejné soutěže o návrh, přičemž je v mnoha aspektech přehledněna a zpřesněna.

V rámci soutěže o návrh na služby má zadavatel možnost získat konkrétní plán, projekt nebo návrh, a to zejména v oblasti architektury a urbanismu, ale i dalších oblastí jako například zpracování dat. Zpravidla pak na základě takto získaného plánu, projektu nebo návrhu bude zadavatel zadávat vybranému účastníkovi veřejnou zakázku na služby, pro kterou je možno využít jednacního řízení bez uveřejnění.

Úvodní ustanovení části čtvrté zákona definuje soutěž o návrh jako zvláštní typ řízení a dále vymezuje okruh zadavatelů, kteří jsou v případě překročení stanovených finančních limitů povinni soutěž o návrh pořádat. Výjimky z použití části třetí zákona jsou vymezeny odkazy na některé z výjimek stanovených v části první zákona.

Proces celé soutěže o návrh se odvíjí od jasně definovaných pravidel soutěže, upravených v soutěžních podmínkách. V těchto podmínkách rovněž mohou být stanoveny podmínky týkající se kvalifikace zájemců o účast v této soutěži.

K § 104

Oproti stávající právní úpravě upravuje zákon podrobněji průběh celé soutěže o návrh. Soutěž o návrh zahajuje zadavatel uveřejněním oznámení, pro které je povinen použít jednotný formulář.

Zadavatelé pořádající soutěže o návrh musí dodržovat stejně jako při zadávání veřejných zakázek obecné principy evropského práva týkající se volného pohybu zboží a služeb. Stanovení jakýchkoliv kritérií pro účast v soutěži o návrh, které by představovalo zásah do těchto obecných principů a vedlo k překážkám volného pohybu zboží a služeb, je nepřípustné. Zákon sice podobně jako stávající právní úprava umožňuje, aby zadavatel omezil počet účastníků soutěže o návrh, na druhou stranu mu přikazuje stanovit a definovat jasná a nediskriminační kritéria pro jejich výběr tak, aby byla mezi účastníky zajištěna skutečná hospodářská soutěž. Výjimky jsou možné pouze z objektivních důvodů stojících mimo rozhodovací moc zadavatele.

Zadavatel přijímá návrhy od zájemců o účast v soutěži ve stanovené lhůtě. Oproti stávající právní úpravě je podobně jako u veřejných zakázek umožněno podávání návrhů elektronickými prostředky.

K § 105 a § 106

Zákon stanoví pravidla, která musí zadavatel dodržet při rozhodování o složení poroty. Účelem tohoto ustanovení je zabezpečit zejména nepodjatost členů poroty a jejich odbornost. Pravidla stanovená zákonem musí být dodržena i v případě, že namísto člena poroty nastupuje náhradník.

Porota se při hodnocení návrhů řídí procesními pravidly a vždy vychází z hodnotících kritérií definovaných zadavatelem. Zákonná úprava rozhodování poroty vychází z principu anonymity soutěže. Anonymita musí být dodržena až do rozhodnutí poroty, a to jak ze strany zadavatele, tak i účastníků soutěže o návrh.

V souladu s evropskou zadávací směrnicí je nově upravena možnost pokládat účastníkům dodatečné dotazy či požadovat doplnění dílčích dokumentů k jejich návrhu. Využití této možnosti by však mělo být spíše výjimečné. Dodatečné dotazy musí respektovat zásadu volné soutěže mezi účastníky (zejména nesmí účastníka neoprávněně zvýhodňovat). Dotazy týkající se zásadních aspektů návrhu (například některých okolností, které nebyly do návrhu zapracovány, ač tam dle soutěžních podmínek zapracovány být nepochybně měly) jsou nepřípustné a porota musí účastníka podávajícího takový návrh ze soutěže vyloučit.

K § 107

O výběru nejvhodnějšího návrhu rozhoduje zadavatel (porota je svou povahou stejně jako hodnotící komise v zadávacím řízení v pozici poradního orgánu). Ten je také povinen výsledek soutěže o návrh uveřejnit prostřednictvím jednotného formuláře. Oproti stávající

právní úpravě vymezuje nová právní úprava taxativně případy, kdy uveřejnění výsledku soutěže není třeba. Důvodem je nezbytnost zabezpečení ochrany zvláštních zájmů.

K § 108 a § 109

Nově je do právní úpravy začleněno oprávnění umožňující zadavateli zrušit soutěž o návrh, a to až do doby rozhodnutí poroty, pokud si tuto možnost vyhradil.

Pravidla uchování dokumentace jsou obdobná jako u veřejných zakázek. Vzhledem k tomu, že zadavatel má zákonem stanovenou povinnost vracet v určitých případech návrhy účastníkům soutěže o návrh, je nezbytné, aby pořídil vhodnou dokumentaci o takovýchto návrzích a mohl tak zabezpečit její řádné uchování; takovou vhodnou dokumentací mohou být zejména fotokopie či fotodokumentace předložených návrhů apod. (vždy dle povahy návrhů).

K § 110

V souladu se směrnicemi o přezkumu postupu zadavatele (92/13/EHS a 89/665/EHS) je každý dodavatel, který může být porušením závazného postupu zadavatele poškozen, oprávněn podat námitky, případně v následující fázi též návrh na přezkoumání úkonu zadavatele orgánem dohledu. V zákoně je stanovena shodná koncepce pro podávání námitek týkajících se nadlimitních i podlimitních veřejných zakázek. Námitky jsou přípustné i ve vztahu k rozhodnutí zadavatele o odmítnutí zařadit dodavatele do dynamického nákupního systému.

Obecně se námitky mohou podávat do 15 dnů ode dne, kdy dodavatel zjistil porušení zákona zadavatelem, které mu mohlo způsobit újmu (dodavateli je dána širší možnost podání námitek oproti stávající právní úpravě, která byla vázána na vznik či hrozbu škody). Takovým případem zpravidla bude doručení určitého rozhodnutí či oznámení, ale může jím být i zjištění o zahájení vadného zadávacího řízení. Mezním okamžikem je však v tomto případě okamžik uzavření smlouvy. Proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky a proti rozhodnutí o vyloučení dodavatele z účasti v zadávacím řízení je dodavateli poskytnuta 15-ti denní lhůta pro podání námitek ode dne doručení takového rozhodnutí.

Námitky jsou dodavatelé povinni podat písemně (tzn. v listinné podobě či elektronickými prostředky).

Skutečnost, že dodavatel podá zadavateli námitky, je významná i z hlediska následného podání návrhu orgánu dohledu – bez předchozího podání námitek není totiž možné tento návrh učinit. Návrh lze podat pouze ve stejné věci, v jaké byly podány námitky.

Od okamžiku podání námitek do doby doručení rozhodnutí zadavatele o námitkách neběží zadávací lhůta. Zadavatel je však oprávněn pokračovat v dalších úkonech v rámci zadávacího řízení, nesmí však uzavřít smlouvu (pod sankcí její neplatnosti) ani zrušit zadávací řízení.

Nově jsou specifikovány minimální požadavky na obsah námitek. Námitky nesplňující zákonné podmínky nelze považovat za řádné námitky a zadavatel je odmítne.

Zájemce či uchazeč se může vzdát práva na podání námitek s účinky uplynutí lhůty pro podání námitek ve vztahu k zájemci či uchazeči.

K § 111

Jsou-li námitky podány včas a obsahují-li veškeré stanovené náležitosti, je zadavatel povinen tyto námitky přezkoumat a do 10 dnů rozhodnout o tom, zda námitkám vyhovuje či nikoliv. Rozhodnutí o vyřízení námitek je zadavatel též povinen odůvodnit. Pokud zadavatel podaným

námítkám vyhoví, musí současně rozhodnout o způsobu nápravy úkonu zadavatele. V opačném případě zadavatel dodavatele uvědomí o možnosti podat návrh na přezkoumání příslušného úkonu orgánem dohledu v zákonné lhůtě. Zadavatel je povinen po vyřízení námitek informovat o podaných námítkách a způsobu jejich vyřízení všechny dotčené uchazeče či zájemce, kteří nebyli z účasti v zadávacím řízení vyloučeni.

Zadavatel není povinen rozhodovat o námítkách, které jsou podány opožděně, nebo vezme-li je zadavatel zpět. Jestliže zadavatel námítkám nevyhoví, resp. pokud dodavatel podá proti rozhodnutí zadavatele orgánu dohledu návrh na přezkoumání úkonu zadavatele, není zadavatel ve lhůtě 45 dnů od obdržení námitek oprávněn zrušit zadávací řízení či uzavřít smlouvu s vybraným uchazečem (pod sankcí její neplatnosti), aby zadávací řízení nemohlo dojít do nevratného stavu. Zadavatel, respektive Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, v této lhůtě může učinit potřebná opatření vedoucí k nápravě porušení zákona.

K urychlení zadávacího procesu by měla vést další navrhovaná úprava, podle které by bylo umožněno zadavateli v průběhu zadávacího řízení přijmout z vlastní iniciativy opatření k nápravě chybného postupu i v případě, když proti takovému úkonu žádné námítky neobdržel.

K § 112

Návrh úpravy dohledu nad zadáváním veřejných zakázek je transpozicí směrnice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS do právního řádu České republiky. Nicméně nejde pouze o vytvoření právního rámce pro autoritativní zjišťování, zda postup zadavatelů byl či nebyl v souladu se zákonem o veřejných zakázkách a přijetí potřebných nápravných opatření, ale právní úprava v podstatě sleduje stejné obecné cíle jako hmotněprávní úprava procesu veřejného zadávání, k nimž náleží snaha zajistit rovný a nediskriminační přístup uchazečů k veřejným zakázkám, zefektivnit státní nákupy racionální alokací veřejných prostředků výběrem z nejvhodnější nabídky na základě otevřené a spravedlivé soutěže a dohled nad transparentností postupů zadavatelů s cílem omezovat rizika podvodů a korupce ve státní správě.

Předmětem dohledu je výlučně dodržování zákona ze strany zadavatelů, tudíž nikoliv soukromé individuální postupy dodavatelů či uchazečů o veřejnou zakázku, i když je samozřejmé, že těmito postupy se orgán dohledu při výkonu své pravomoci může a zpravidla též bude zabývat (například zda byly řádně prokázány kvalifikační předpoklady nebo zda dodavatelé uvedli pravdivé údaje do seznamu kvalifikovaných dodavatelů).

Výkonem dohledu podle tohoto zákona, stejně jako doposud, se pověřuje Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“), přičemž nejsou dotčena oprávnění jiných orgánů veřejné správy, které vykonávají kontrolu zadávání veřejných zakázek podle zvláštních právních předpisů, například působnost Nejvyššího kontrolního úřadu podle § 3 odst. 1 zákona č. 166/1993 Sb.

K § 113

Pojem „řízení o přezkoumání úkonů zadavatele“ byl zvolen jako ekvivalent pojmu „*review procedure*“, používaného ve směrnici 89/665/EHS.

Pojem „úkon zadavatele“, který je předmětem přezkumného řízení, je ekvivalentem pojmu „*decisions taken by the contracting authorities*“, jenž je používán v přezkumných směrnicích ES i v některých národních úpravách členských států EU, například v rakouském zákoně o zadávání veřejných zakázek. Je třeba vzít v úvahu, že jeho obsah je zásadně odlišný od pojmu „rozhodnutí“ ve smyslu správního řádu, neboť zadavatel v zadávacím řízení

nepostupuje podle správního řádu, nerozhoduje o právech a právech chráněných zájmech nebo povinnostech osob. Jeho "rozhodnutí" tudíž nejsou výsledkem správního řízení a nemají povahu správních rozhodnutí. Pojem "úkon zadavatele" zahrnuje širokou škálu opatření (úkonů) zadavatele v celém procesu veřejného zadávání, od stanovení podmínek veřejné zakázky v soutěžních podkladech po vyhlášení výsledků veřejného zadávání.

Navrhovaná úprava přejímá dosavadní stav, vycházející ze správního řádu, podle něhož přezkumné řízení lze zahájit na návrh (žádost) nebo i bez návrhu, tj. z moci úřední.

Navrhovatelem se rozumí stěžovatel, to je osoba, která má zájem na udělení veřejné zakázky a domnívá se, že úkonem zadavatele učiněným v průběhu zadávání veřejné zakázky byl porušen zákon, v jehož důsledku jí byla nebo mohla být způsobena újma. Tyto skutečnosti musí navrhovatel v návrhu doložit. Definuje se tak okruh osob legitimovaných k podání návrhu na přezkum, což je v souladu s principem vyjádřeným v čl. 1 odst. 3 směrnice 89/665/EHS, podle něhož je povinností členských států EU zabezpečit, aby přezkumné postupy byly dostupné minimálně každé osobě, která prokáže, že má nebo měla zájem na získání veřejné zakázky a které vznikla nebo hrozí vznik újmy namítaným porušením zákona.

K podání návrhu na přezkum tak bude legitimována každá fyzická nebo právnická osoba ve smyslu právním, jež prokáže, že má zájem na získání zakázky.

Podle čl. 1 odst. 3 směrnice č. 89/665/EHS členské státy EU ve svých pravidlech přezkumného řízení mohou požadovat, aby osoba žádající přezkum rozhodnutí zadavatele byla povinna nejdříve oznámit zadavateli namítané porušení zákona a svůj úmysl požadovat přezkum orgánem dohledu. Této možnosti návrh zákona využívá tak, že navrhovatel musí před podáním návrhu využít neformálního způsobu vyřízení namítaných skutečností přímo u zadavatele ve formě předchozích námitek. Případný návrh pak musí navrhovatel doručit ve lhůtě 10 kalendářních dnů od vyřízení námitek, a to jak orgánu dohledu, tak i zadavateli. Pro případ, že se zadavatel námitkami nebude zabývat a rozhodnutí o jejich vyřízení neodešle, může být návrh doručen v „náhradní“ lhůtě 25 dnů ode dne, kdy byly námitky odeslány zadavateli.

K § 114

V tomto ustanovení je upravena forma i možný obsah návrhu na zahájení správního řízení, jejichž dodržení je nutné v zájmu řádného a rychlého přezkumu, což je i v zájmu navrhovatele. Návrh musí obsahovat stanovené náležitosti, jak obecné ve smyslu správního řádu, tak speciální dle zákona o veřejných zakázkách. Vzhledem k tomu, že uplatnění námitek u zadavatele je obligatorní podmínkou pro případné podání návrhu na zahájení správního řízení, je součástí tohoto návrhu doklad o doručení námitek. V souvislosti s podáním návrhu je (stejně jako doposud) stanovena povinnost složit kauci, je nutné aby byl k návrhu připojen i doklad o jejím složení na účet Úřadu.

Směrnice ES striktně vyžadují, aby bylo možno napadnout úkon zadavatele, který vylučuje nebo by mohl vyloučit transparentní nebo nediskriminační postup při zadání veřejné zakázky, v jehož důsledku navrhovateli vznikla nebo hrozí vznik újmy na jeho právech. Návrh proto obsahuje příkladný výčet skutečností, o jejichž přezkoumání lze žádat. Jestliže návrh nesplňuje formální nebo obsahové náležitosti anebo nebyl doručen zadavateli a Úřadu ve stanovené lhůtě, zahájené řízení se zastaví. Úřad však v téže věci zahájí správní řízení z moci úřední, pokud z obsahu návrhu získá důvodné podezření, že byl porušen zákon.

Pro potřeby provedení důkazů v zahájeném řízení se stanoví zadavateli povinnost zaslat Úřadu ve lhůtě 7 dnů ode dne doručení návrhu na přezkum vyjádření k takovému návrhu a současně mu zaslat též příslušnou dokumentaci veřejné zakázky.

K § 115

Tak jako v dosavadním zákoně se počítá se skládáním kauce při podání návrhu na zahájení správního řízení. Kauce činí 1% z nabídkové ceny příslušného uchazeče, avšak výše kauce bude činit vždy nejméně 50 000 Kč a nejvýše 2 000 000 Kč. Nově oproti předchozímu zákonu je stanoveno, že kauce je určena pevnou částkou 100 000 Kč (částka přibližně vychází z průměrné výše zatím vybrané kauce) v případech, kdy při podání návrhu proti úkonům zadavatele před podáním nabídek nelze výši kauce stanovit, poněvadž zájemce nabídkovou cenu ještě neurčil. Kauce je příjmem státního rozpočtu jestliže Úřad řízení zahájené na návrh pravomocným rozhodnutím zastaví, když nebylo shledáno ze strany zadavatele porušení zákona. V opačném případě se kauce spolu s úroky vrátí navrhovateli.

K § 116

Pojem účastník řízení pro účely správního řízení konaného z důvodu přezkoumání úkonů zadavatele Úřadem je speciálním ustanovením k definici uvedené v § 27 a § 28 správního řádu. Vzhledem k tomu, že zákon o veřejných zakázkách upravuje postup přezkoumávání úkonů nebo opatření zadavatelů při zadávání veřejných zakázek, je tedy logické, aby byl účastníkem správního řízení vždy zadavatel, neboť se rozhoduje o jeho právech a povinnostech, ať už je řízení zahájené ex offio či na návrh. V případech, kdy je řízení vedeno na návrh, je nezbytné, aby měl i navrhovatel postavení účastníka řízení a mohl za účelem objektivního posouzení věci podávat doplňující návrhy nebo důkazy, a mohl se též vyjadřovat k výsledku šetření Úřadu. Totéž by mělo platit i pro uchazeče, kterému byla veřejná zakázka zadavatelem zadána.

K § 117

Návrh tohoto ustanovení je v souladu s požadavky čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 89/665/EHS, podle níž je povinností členských států zajistit, aby orgán dohledu byl vybaven pravomocí vydávat v době co nejkratší prozatímní opatření s cílem nápravy údajného porušení zákona zadavatelem, zabránit dalšímu poškozování zájmů účastníků zadávacího procesu, včetně možnosti pozastavit zadávací postup nebo jakékoliv opatření zadavatele.

Výše uvedená směrnice též umožňuje, aby orgán dohledu vzal v úvahu případné důsledky předběžného opatření, a rozhodl se nepřijmout prozatímní opatření v případech, kdy jejich pravděpodobné negativní důsledky by převážily jejich přínosy (čl. 2 odst. 4 citované směrnice). Návrh počítá s tím, že orgán dohledu může v zájmu zabránění dalšího poškozování či ohrožování zájmů uchazečů nebo zájemců o veřejnou zakázku uložit zadavateli, aby se určitého jednání zdržel (neuzavíral smlouvu nebo pozastavil zadávací řízení).

K § 118

Pro případ určitých stupňů porušení zákona se v návrhu uvádí právní odpovědnost. Posláním navrhované úpravy správně právní odpovědnosti je zdokonalit odstranění poruchy vzniklé porušením právní povinnosti a současně eliminovat i škodlivé následky takového protiprávního jednání s cílem zabránit, respektive předejít jeho opakování. Tomu proto odpovídá i způsob nápravy, přičemž při uplatňování správně právní odpovědnosti se rozlišují dvě skupiny případů.

Jedna skupina případů představuje porušování povinností, u nichž povaha porušení povinností ještě připouští zjednání faktické nápravy, tedy před uzavřením smlouvy, zatímco u druhé skupiny povaha způsobené poruchy již vylučuje možnost faktického zpětného napravení – to je v případech, kdy zadavatel uzavřel s vybraným uchazečem smlouvu na plnění zakázky.

Tomu proto odpovídají i dvě skupiny opatření, a to zaprvé nápravná opatření, která směřují k obnovení věcného právního stavu a zadruhé pokuty za spáchání správního deliktu. Návrh přitom počítá s tím, že v obou případech je třeba kvalifikovaného stupně porušení zákona, tedy takového, který ovlivnil nebo mohl ovlivnit hodnocení nabídek.

Nápravné opatření spočívá v tom, že Úřad zruší zadání veřejné zakázky nebo jednotlivý úkon zadavatele.

K § 119

Koncepce úhrady nákladů správního řízení byla přijata zejména s cílem odstranit přílišnou tvrdost v dosavadní právní úpravě vůči uchazečům o veřejnou zakázku, kteří se svým návrhem u Úřadu domáhají nápravy porušení zákona zadavatelem tím, že jednak musejí skládat kauci až do výše 1 mil. Kč a současně zaplatit správní poplatek ve výši 30 000,- Kč. Změna spočívá v tom, že zadavateli, vůči němuž Úřad ukládá nápravné opatření, se současně uloží povinnost nahradit státu náklady řízení. Náklady řízení se platí paušální částkou, kterou stanoví Ministerstvo pro místní rozvoj prováděcím právním předpisem. Pokud se ale neprokáže porušení zákona a řízení se zastaví, zadavatel by neplatil nic a náklady řízení by byly kompenzovány kaucí, která propadne navrhovateli ve prospěch státu.

V této souvislosti s návrhem tohoto zákona se předkládá i návrh novely zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, kterým se ruší správní poplatek ve výši 30 000 Kč v položce č. 64 přílohy zákona, za podání návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele.

K § 120

Proti dosavadní úpravě obsažené v zákoně č. 40/2004 Sb., se navrhuje zpřesnění, které se týká definování jednotlivých druhů správních deliktů a stanovení odpovědnosti za tyto delikty, a to v souladu s principy správního trestání v obdobných zákonech. Navrhuje se konkrétní definice skutkových podstat pro zadavatele, kteří nedodrží stanovené postupy při zadání veřejné zakázky.

Protože návrh na přezkum lze podat proti všem porušením zákona, nelze v těchto ustanoveních vyjmenovat všechny v úvahu připadající formy (druhy) úkonů zadavatele.

Stanovení sankce – pokuty se odvíjí jednak od druhu deliktu, a jednak od toho, zda je známa nabídková cena. Pokuta se tedy určí buď procentuální částkou nebo částkou limitovanou 10 mil. Kč.

K § 121

Stanovení odpovědnosti a liberačního důvodu za správní delikt je v souladu s principy správního trestání.

Při stanovení výše sankce za správní delikt musí Úřad přihlédnout k závažnosti deliktu, to je, jak porušení zákona v zadávacím řízení ovlivnilo nebo mohlo ovlivnit pořadí nabídek. Jestliže Úřad shledá, že postup zadavatele neměl vliv na výběr nabídky, zahájené správní řízení zastaví. Smyslem této úpravy je eliminovat stížnosti na nepodstatná pochybení zadavatele a předejít tak prodlužování a prodražování zadávacího řízení.

Vybírání a vymáhání pokut podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, se navrhuje svěřit, stejně jako podle dosavadní právní úpravy, Úřadu. Pokuty se přitom užívají k nápravě subjektu, který porušil právní povinnost a nápravná

opatření směřují k nápravě právního stavu. Proti rozhodnutí Úřadu v prvním stupni lze podat řádný opravný prostředek – rozklad k jeho předsedovi.

K § 122

Navrhované ustanovení má preventivní povahu a má přispět k ochraně obchodního tajemství, které je předmětem práv náležejících podniku (§ 17 a násl. obchodního zákoníku). Výjimka z ochrany obchodního tajemství je dána v souladu s ustanoveními trestního řádu. Povinnost mlčenlivosti jednotlivých zaměstnanců Úřadu je prolomena povinností Úřadu jako takového v souvislosti s poskytováním údajů a informací dle zvláštních právních předpisů.

K § 123

Z důvodu rychlé a operativní informovanosti veřejnosti uveřejňuje Úřad svá pravomocná rozhodnutí, ať ve věci nebo o uložených pokutách za porušení zákona, na internetové adrese Úřadu (<http://www.compet.cz>).

K § 124

Zvýšený důraz na neformální řešení sporů vzniklých při zadávání veřejných zakázek je v souladu se stávajícím trendem v členských státech EU, které, vycházejíce ze specifík veřejného zadávání, se snaží řešit problémy již u zadavatele v průběhu zadávacího řízení. V souladu se Směrnicí rady 92/13/EHS se proto navrhuje zavést institut „smír“, který zakládá možnost požádat o smírčí řízení u Evropské komise, jestliže jde o zakázky zadávané sektorovými zadavateli.

K § 125

Pro ulehčení prokazování splnění kvalifikace dodavateli je stejně jako ve stávající právní úpravě použit institut tzv. seznamu kvalifikovaných dodavatelů, kdy prokázání splnění určité části kvalifikace je možné doložit výpisem z tohoto seznamu. Tento výpis nahrazuje v příslušném rozsahu (viz § 125 odst. 1) prokázání splnění kvalifikace.

Úprava možnosti zápisu do seznamu dodavatelů, kteří prokázali splnění určité části kvalifikace, se nově rozpadá do dvou základních skupin. Seznam kvalifikovaných dodavatelů, v němž jsou evidovány osoby, které prokázali splnění základních kvalifikačních předpokladů a profesních kvalifikačních předpokladů, vede ministerstvo, popřípadě jím pověřená osoba.

Pro zajištění vyšší flexibility a odbornosti při posuzování splnění ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů a technických kvalifikačních předpokladů byla přijata pro oblast prokazování těchto kvalifikačních předpokladů nová právní úprava. Systémy certifikovaných dodavatelů (viz § 133 a násl.) umožňují prokazování kvalifikace v celém rozsahu, tj. vydání certifikátu osobám, které prokázaly splnění základních kvalifikačních předpokladů, profesních kvalifikačních předpokladů a ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů nebo technických kvalifikačních předpokladů; certifikáty jsou vydávány specializovanými osobami (certifikační orgán pro kvalifikaci) v rámci konkrétního systému certifikovaných dodavatelů.

K § 126

Do seznamu kvalifikovaných dodavatelů se zapisují údaje uvedené v tomto paragrafu.

K § 127 a § 128

Ve výpisu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů musí být uvedeny vždy všechny údaje, které jsou v seznamu kvalifikovaných dodavatelů evidovány.

Veřejný zadavatel je povinen akceptovat výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů v plném rozsahu, a to bez ohledu na to, zda se jedná o nadlimitní či podlimitní veřejnou zakázku. V případě profesních kvalifikačních předpokladů je však kvalifikace dodavatele prokázána prostřednictvím výpisu pouze v takovém rozsahu, v jakém údaje uvedené ve výpisu naplňují požadavky zadavatele dle zadávacích podmínek konkrétního zadávacího řízení.

Výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů musí být akceptován rovněž sektorovým zadavatelem za předpokladu, že údaje v tomto výpisu uvedené pokrývají kvalifikační požadavky vymezené sektorovým zadavatelem při zadávání konkrétní veřejné zakázky.

Výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů je vydáván ministerstvem, popřípadě jinou pověřenou osobou, po obdržení žádosti a úhradě správního poplatku.

K § 129

Zápis do seznamu probíhá na základě žádosti dodavatele ve správním řízení. Podání žádosti o zápis je zpoplatněno podle zákona o správních poplatcích. Při splnění zákonných podmínek je na zápis do seznamu právní nárok.

Na rozdíl od obecných ustanovení vztahujících se ke kvalifikaci je nezbytné, aby doklady prokazující splnění kvalifikace dodavatele byly provozovateli seznamu kvalifikovaných dodavatelů předkládány v originále či v úředně ověřeném opise.

K § 130

Údaje evidované v seznamu kvalifikovaných dodavatelů není třeba bez jejich změny opětovně prokazovat. Dodavatel, který již jednou prokázal splnění základních kvalifikačních předpokladů a profesních kvalifikačních předpokladů, není povinen dokládat příslušné dokumenty znovu. Dojde-li však ke změně v kvalifikaci dodavatele, která by měla jinak za následek neprokázání splnění této kvalifikace (k tomu blíže komentář k § 58), je dodavatel povinen doložit příslušné doklady a prokázat, že je i nadále kvalifikován.

Aby byla zachována právní jistota ohledně údajů evidovaných v seznamu kvalifikovaných dodavatelů, je každý dodavatel povinen nejpozději do 31. března každého kalendářního roku (nejdříve tedy 1. ledna) sdělit provozovateli seznamu kvalifikovaných dodavatelů, že nedošlo ke změně údajů zapsaných v seznamu (to platí pouze za předpokladu, že k této změně nedošlo). Neučiní-li tak příslušný dodavatel, platí právní fikce, že dodavatel není dnem 1. dubna příslušného roku do seznamu kvalifikovaných dodavatelů zapsán.

Splnění části základních kvalifikačních předpokladů týkajících se oblasti daňové, sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění je třeba prokazovat každoročně příslušnými doklady.

K § 131

Ustanovení tohoto paragrafu rozlišuje mezi vyškrtnutím dodavatele na základě předchozího řízení a vyškrtnutí na základě skutečnosti, že zápis dodavatele do seznamu kvalifikovaných dodavatelů zanikl ex lege.

K § 132

Seznam kvalifikovaných dodavatelů je veden ministerstvem, popřípadě jinou osobou, která byla ministerstvem pověřena v souladu se zákonem č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Bez ohledu na skutečnost, zda je seznam kvalifikovaných dodavatelů veden ministerstvem či jinou osobou, považuje se osoba, která seznam vede, za provozovatele.

K § 133

Místo prokazování splnění kvalifikace může dodavatel zadavateli předložit certifikát vydaný certifikačním orgánem pro kvalifikaci. Certifikát osvědčuje, že dodavatel prokázal splnění základních kvalifikačních předpokladů, profesních kvalifikačních předpokladů a ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů nebo technických kvalifikačních předpokladů uvedených v tomto certifikátu.

Systém certifikovaných dodavatelů je veden správcem systému, přičemž počet systémů certifikovaných dodavatelů (tedy ani jejich správců) není obecně omezen. V rámci systému certifikovaných dodavatelů působí certifikační orgány pro kvalifikaci, které jsou na základě udělené akreditace odbornými osobami a garanty v příslušné oblasti. Dohled nad systémem certifikovaných dodavatelů vykonává ministerstvo.

Na rozdíl od seznamu kvalifikovaných dodavatelů je fungování systému certifikovaných dodavatelů založeno na principu certifikace po předchozím prokázání splnění základních kvalifikačních předpokladů, profesních kvalifikačních předpokladů a buď některého či některých ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů nebo některého či některých technických kvalifikačních předpokladů, popřípadě jak ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů, tak i technických kvalifikačních předpokladů.

K § 134

Certifikát vydaný v rámci systému certifikovaných dodavatelů nahrazuje prokázání splnění základních kvalifikačních předpokladů, profesních kvalifikačních předpokladů a příslušných ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů nebo technických kvalifikačních předpokladů, a to v tom rozsahu, v jakém se údaje obsažené v certifikátu kryjí s požadavky zadavatele na prokázání splnění kvalifikace v příslušném zadávacím řízení. Z praktické stránky je nerozhodné, zda je veřejná zakázka zadávána veřejným zadavatelem či sektorovým zadavatelem (rozdělení do samostatných odstavců je provedeno z terminologických důvodů), či zda se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku nebo podlimitní veřejnou zakázku.

K § 135

Pro možnost použití systému certifikovaných dodavatelů je správce systému, který žádá o schválení systému certifikovaných dodavatelů, povinen předložit zejména tzv. pravidla systému v zákonem minimálně definovaném rozsahu (§ 136). Na základě posouzení těchto pravidel systému a dalších zákonných náležitostí ministerstvo rozhodne o schválení předloženého systému. Ministerstvo rozhoduje o schválení ve správním řízení.

Správce systému odpovídá za to, že systém certifikovaných dodavatelů je v plném rozsahu používán v souladu se zákonem.

K § 136

Zákon vymezuje základní požadavky na pravidla systému zpracovaná správcem systému, které jsou podkladem pro schválení systému ministerstvem.

K § 137

V případě změny systému certifikovaných dodavatelů je správce systému povinen požádat ministerstvo o schválení této změny, přičemž ministerstvo rozhoduje o této žádosti ve správním řízení.

V případě zrušení systému certifikovaných dodavatelů zákon obecně definuje dvě možnosti, a to zrušení z rozhodnutí správce systému a zrušení na základě neodstranění nedostatků ve fungování systému certifikovaných dodavatelů po předchozím vyzvání a marném uplynutí stanovené lhůty k nápravě.

Zrušením systému však zůstává nadále nedotčena platnost vydaných certifikátů, pokud byly zákonným způsobem vydány a obsahují všechny zákonné náležitosti.

K § 138

Všechny doklady pro vydání certifikátu je stejně jako v případě seznamu kvalifikovaných dodavatelů třeba předložit v originále či v úředně ověřené kopii. Na vydání certifikátu je při splnění příslušných zákonných podmínek a rovněž podmínek stanovených pravidly systému právní nárok.

K § 139

Jelikož předložení certifikátu při splnění zákonných podmínek nahrazuje prokázání splnění části kvalifikace dodavatelem, stanoví zákon minimální požadavky na údaje uvedené v certifikátu.

Z certifikátu musí vždy jednoznačně vyplývat rozsah zapsaných údajů, aby zadavatel mohl posoudit míru prokázání splnění příslušných kvalifikačních předpokladů.

K § 140

Platnost certifikátu je ze zákona jeden rok od jeho vydání.

Pokud jde o změny údajů uvedených v certifikátu, je dodavatel povinen takové změny oznámit certifikačnímu orgánu pro kvalifikaci a to současně s předložením potřebných dokladů; v opačném případě dojde k odejmutí certifikátu nebo jeho změně (pokud na základě výmazu splnění určitých kvalifikačních předpokladů dodavatele i nadále tento dodavatel splňuje jiné kvalifikační předpoklady uvedené v certifikátu).

K § 141

Zákon definuje obecné povinnosti certifikačních orgánů pro kvalifikaci. Z hlediska požadavku na odbornost posuzování ekonomických a finančních kvalifikačních předpokladů a technických kvalifikačních předpokladů je před započítáním činnosti certifikačního orgánu pro kvalifikaci nezbytné, aby byl akreditován podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Další požadavky jsou stanoveny ve vztahu k správci systému pro usnadnění zajištění jeho kontrolní pravomoci nad používáním celého systému certifikovaných dodavatelů.

K § 142

Registr certifikovaných dodavatelů vede správce systému. V registru jsou vedle certifikačních orgánů pro kvalifikaci evidováni dodavatelé, kteří prokázali splnění příslušné části kvalifikace. Registr je veřejně přístupný, a to na internetových stránkách správce systému.

K § 143

Zadavatel má obecně povinnost přijímat zahraniční výpisy ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, popřípadě příslušné zahraniční certifikáty prokazující kvalifikaci dodavatele, které mu budou předloženy zahraničním dodavatelem. Není však přípustné, aby zahraniční dodavatel předkládal místo prokázání splnění kvalifikace výpis či certifikát, který byl vydán v jiném státě, než ve kterém má tento dodavatel sídlo, bydliště či místo podnikání (zadavatel tedy například nesmí uznat výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, který byl vydán ve Francii dodavateli, který má sídlo v Rakousku).

Zákon obsahuje taxativní výčet kvalifikačních předpokladů, jejichž splnění může být na základě zahraničních výpisů či certifikátů prokázáno.

K § 144 a § 145

Zákon zavádí zvláštní druh správního deliktu, kterého se může dopustit dodavatel, pokud předloží zadavateli za účelem prokázání splnění své kvalifikace v příslušném zadávacím řízení výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů nebo certifikát, který obsahuje údaje, které neodpovídají skutečnosti. Ustanovení se netýká časové platnosti výpisu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů či certifikátu. Za spáchaný správní delikt ukládá pokutu Úřad ve správním řízení, které může být zahájeno obecně pouze na návrh zadavatele, jemuž byl vadný výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů nebo vadný certifikát předložen za účelem posouzení kvalifikace uchazeče, a v případě vadného certifikátu i na základě návrhu správce systému, či z moci úřední Úřadem.

K § 146 a § 147

Ustanovení těchto paragrafů platí obecně pro všechny informace či údaje, pro něž zákon stanoví povinnost jejich uveřejnění. Pro všechny informace či údaje, které musí být uveřejněny, byla použita legislativní zkratka „vyhlášení“.

Pro uveřejňování vyhlášení na národní úrovni je využíván informační systém o veřejných zakázkách dle § 157. V informačním systému o veřejných zakázkách se uveřejňují veškeré informace, které se týkají jak nadlimitních, tak i podlimitních veřejných zakázek, jakož i další informace (například informace o uveřejnění oznámení na profilu zadavatele). U nadlimitních veřejných zakázek je zadavatel povinen uveřejnit vyhlášení i v Úředním věstníku Evropské unie. V tomto případě je na volbě zadavatele, zda bude odesláno vyhlášení k uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie přímo zadavatelem nebo zda zadavatel využije služeb provozovatele informačního systému o veřejných zakázkách, který toto odeslání zprostředkuje (což je praktické vzhledem k tomu, že každé vyhlášení musí být uveřejněno rovněž na národní úrovni). Pokud zadavatel využije možnosti uveřejnění vyhlášení prostřednictvím provozovatele informačního systému o veřejných zakázkách, je provozovatel informačního systému o veřejných zakázkách povinen zajistit, aby vyhlášení odesílaná

k uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie obsahovala tytéž informace a údaje, které budou uveřejněny na národní úrovni.

Podrobný postup pro přímé odeslání vyhlášení Úřadu pro úřední tisky Evropských společenství a jeho náležitosti jsou uvedeny na internetové adrese <http://simap.eu.int>.

Zadavateli je rovněž přiznána fakultativní možnost uveřejnění vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie bez ohledu na předpokládanou hodnotu veřejné zakázky.

Pro uveřejnění vyhlášení musí zadavatel použít formulář, jehož formát je vymezen předpisem Evropských společenství (s výjimkou oznámení o zrušení zadávacího řízení a soutěže o návrh, u kterého je formulář stanovený prováděcím právním předpisem). Podrobnější podmínky související s uveřejněním stanoví prováděcí právní předpis.

K § 148

V souladu s evropskými zadávacími směrnici přináší nový zákon až na taxativně stanovené výjimky možnost méně formální komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem. Ve všech případech, kdy zákon vyžaduje písemnou formu, je tato písemná forma zachována rovněž tehdy, naplní-li příslušný právní úkon požadavky uvedené v občanském zákoníku. Písemná forma je tedy zachována, je-li právní úkon učiněn též telegraficky, dálnopisem nebo elektronickými prostředky, jež umožňují zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která právní úkon učinila.

Je-li právní úkon učiněn elektronickými prostředky, musí být ve vymezených případech podepsán elektronicky podle zákona č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon nestanoví striktní požadavky na způsob doručování. Zadavatel i dodavatel by však měli být vždy schopni prokázat odeslání dokumentu či informace. Při komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem je možné doručovat písemnosti všemi dostupnými prostředky. Písemnostmi se přitom rozumí též dokumenty odeslané elektronicky.

Novým institutem vycházejícím z evropské úpravy je možnost podání žádosti o účast v užším řízení, v jednacím řízení nebo v soutěžním dialogu telefonicky, kdy zadavatel toliko sdělí svůj zájem účastnit se zadávacího řízení. Žádost tímto způsobem musí být podána před uplynutím lhůty pro podání žádosti o účast, a aby tato žádost byla považována za platnou postačí, pokud dodavatel odešle žádost v písemné podobě před uplynutím lhůty pro doručení žádosti o účast; takto odeslaná žádost může být zadavateli doručena až po uplynutí příslušné lhůty.

Zadavatel může v zadávacích podmínkách požadovat podání nabídky též v jiném než českém jazyce, a to zejména v případech, kdy s ohledem na předmět veřejné zakázky lze předpokládat předložení různých dokumentů technické povahy existujících primárně v cizím jazyce. Pro tyto případy je zadavatel oprávněn též využít možnost požadovat předkládaní nabídek částečně zpracovaných v různých jazycích.

K § 149 a § 150

Nový zákon zavádí celou řadu nových, zcela elektronických institutů (dynamický nákupní systém, elektronické aukce), a proto je nezbytné zpřesnit požadavky na elektronické prostředky a nástroje. Cílem zákonné úpravy je umožnit, aby elektronická komunikace v rámci zadávacího řízení i mimo toto řízení mohla být mezi zadavateli a dodavateli prováděna efektivně a aby zákonný rámec byl v souladu s technickými prostředky umožňujícími tuto komunikaci provádět. Obecnou charakteristikou elektronických nástrojů používaných při komunikaci související se zadávacím řízením je jejich technická neutralita,

všeobecná dostupnost a slučitelnost s užívanými informačními a komunikačními technologiemi. Tuto podmínku elektronické nástroje naplní pouze v případě, že byly řádně atestovány v atestačním řízení prováděném Ministerstvem informatiky.

Zákon z výše uvedených důvodů klade důraz na to, aby dodavatelé měli k dispozici veškeré technické informace, které jsou nezbytné pro komunikaci elektronickými prostředky, a to zejména v případech, kdy jsou touto formou podávány žádosti o účast či nabídky. Vzhledem k odlišnému pojetí elektronických prostředků a nástrojů ve směrnicích 2004/17/ES a 2004/18/ES a v českém právu (zejména v zákoně č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů) musel být pro účely tohoto zákona z definice elektronických prostředků vyjmut fax, s jehož použitím se v několika případech podle citovaných směrnic pojí lhůty, které neodpovídají lhůtám určeným při použití ostatních elektronických prostředků.

Elektronicky podávané nabídky musí být odpovídajícím způsobem zabezpečeny a podepsány tak, aby mohly být považovány za rovnocenné s nabídkami listinnými. To znamená, že tyto nabídky musí být podepsány zaručeným elektronickým podpisem nebo elektronickou značkou založenými na kvalifikovaném certifikátu podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

V případech, kdy ne všechny doklady k prokázání kvalifikace existují v elektronické podobě, musí být tyto doklady předány zadavateli v listinné podobě samostatně, a to před uplynutím lhůty pro podání nabídek nebo žádostí o účast předkládaných následně elektronickými prostředky.

Zákon dále stanoví obecné technické požadavky na jednotlivé nástroje používané v rámci komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem s tím, že dostatečnou míru naplnění jednotlivých požadavků stanoví prováděcí právní předpis při využití obecně používaných technických standardů.

Specifikem elektronické komunikace je rovněž tzv. elektronický katalog, který obsahuje veškeré parametry související s předmětem veřejné zakázky. Elektronický katalog lze využít především v případě zadávání veřejných zakázek v rámci dynamického nákupního systému a nebo na základě rámcové smlouvy. Účelem tohoto elektronického katalogu je předložit zadavateli v průběhu trvání dynamického nákupního systému nebo rámcové smlouvy dostatečné informace o nabízeném plnění a smluvních podmínkách ze strany dodavatele tak, aby v případě, kdy dodavatel nechce pro účely podání nabídky na konkrétní veřejnou zakázku měnit parametry své nabídky, byl zadavatel oprávněn hodnotit údaje obsažené v elektronickém katalogu, namísto standardní nabídky podané v elektronické podobě.

V elektronickém katalogu tak budou obsaženy zejména ceny odpovídající jednotlivým položkám předmětu veřejné zakázky a veškeré další údaje související se způsobem hodnocení stanoveným zadavatelem pro zakázky v dynamickém nákupním systému nebo na základě rámcové smlouvy. Vzhledem k tomu, že elektronický katalog v tomto případě nahrazuje plně elektronicky podanou nabídku, musí splňovat obecné požadavky stanovené na podání elektronické nabídky, tedy včetně příslušného zabezpečení (zejména elektronický podpis, elektronická značka).

Atestace elektronických nástrojů spadá do gesce Ministerstva informatiky, které vydává Věstník, v němž uveřejňuje udělení atestů.

K § 151

Zákon připouští možnost zastoupení zadavatele jinou osobou při zadávání veřejné zakázky, a to ve všech fázích zadávacího řízení. Zákonem jsou však taxativním způsobem vymezeny úkony, při jejichž čínění se zadavatel nemůže dát zastoupit a musí je činit sám (např. rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky). Zastupující osoba musí splňovat požadavky na nepodjatost ve smyslu § 74 odst. 7.

K § 152

Zákon upravuje požadavky na ochranu informací poskytnutých dodavatelem zadavateli. Rovněž zadavateli je přiznáno právo požadovat zachování mlčenlivosti o některých informacích. Zadavatel si může vyhradit právo zpřístupnit určité informace pouze za podmínky uzavření smlouvy o mlčenlivosti. Toto ustanovení je však třeba vykládat vždy v souladu s jinými příslušnými právními předpisy (například zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů).

K § 153

Zákon zakazuje požadovat po dodavatelích poplatky za možnost účastnit se řízení dle tohoto zákona.

K § 154

Ustanovení obsahuje zmocnění k vydání prováděcího právního předpisu, který upraví přepočty částek stanovených zákonem v eurech na českou měnu. V souladu s evropskými zadávacími směrnici se totiž při přepočtu částek uvedených zákonem v eurech na měny členských států, které se neúčastní měnové unie, nepoužije aktuální směnný kurs, ale vychází se z průměrného kursu měny vůči euru za poslední dva roky. Přepočty těchto částek zveřejňuje Evropská komise sdělením v částce C Úředního věstníku Evropské unie.

K § 155

Zadavatel má obecnou archivační povinnost, přičemž archivuje veškerou dokumentaci o zadání veřejné zakázky, tzn. souhrn všech listinných i elektronických dokumentů a kompletní originály nabídek všech uchazečů, jakož i uzavřené smlouvy a ostatní písemné zprávy. Tuto dokumentaci je zadavatel povinen uchovat po dobu pěti let od uzavření smlouvy či od zrušení řízení nebo od okamžiku, kdy byla smlouva s vybraným uchazečem změněna, nestanoví-li mu v tomto směru další povinnosti zákon č. 499/2004 sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Obdobná úprava platí i pro soutěž o návrh služby, a to bez ohledu na to, zda na ni navazovalo jednací řízení bez uveřejnění.

Vzhledem k tomu, že ustanovení se vztahuje na povinnost archivace dokumentace, nemá zadavatel oprávnění archivovat např. vzorky poskytnuté dodavatelem za účelem prokázání splnění své kvalifikace.

K § 156

Pro zadávání některých ne zcela typických nadlimitních veřejných zakázek stanoví zákon zvláštní právní režim, při kterém je zadavatel povinen dodržet nejen ustanovení tohoto zákona, ale i koncesního zákona.

K § 157

Pro oblast veřejných zakázek je zřízen informační systém o veřejných zakázkách, který je informačním systémem veřejné správy dle zákona č.365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy. Správcem informačního systému o veřejných zakázkách je ministerstvo.

K § 158

Uvedená přechodná ustanovení umožňují dokončit všechna řízení zahájená před účinností tohoto zákona podle dosavadních předpisů.

Podle dosavadních předpisů se bude postupovat rovněž v případě řízení o přezkoumání úkonů zadavatele v zadávacím řízení, které proběhlo podle zákona č. 40/2004 Sb. a kde návrh na zahájení řízení byl podán až po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. V takovém případě se rovněž správní poplatek spojený se zahájením řízení vybere podle dosavadní právní úpravy.

Dnem účinnosti zákona je třeba zahajovat nová zadávací řízení výhradně v režimu tohoto zákona (i když se jedná například o jednacím řízení bez uveřejnění, v němž je rozšiřováno původní plnění dodavatele, které je realizováno na základě zadávacího řízení dle zákona, který se tímto zákonem zrušuje).

Přechodná ustanovení se dotýkají rovněž dosavadního seznamu kvalifikovaných dodavatelů s tím, že dosavadní seznam kvalifikovaných dodavatelů se považuje za seznam podle tohoto zákona; zápis do seznamu, změna zápisu a vyškrtnutí z tohoto seznamu zahájené přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů. Prokázat splnění základních kvalifikačních kritérií v plném rozsahu a profesních kvalifikačních kritérií v rozsahu výpisu ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů vydaným podle § 80 zákona č. 40/2004 Sb. lze nejpozději do tří měsíců od nabytí účinnosti zákona, pokud se nezměnily skutečnosti, na jejichž základě byl výpis ze seznamu vydán. Vzhledem k tomu, že rozsah základních kvalifikačních kritérií podle nového zákona je širší, než podle dosavadní právní úpravy, a k doložení některých údajů se nově požadují příslušné dokumenty místo čestného prohlášení, musí dodavatelé před vydáním nového výpisu, případně nejpozději do uplynutí uvedené tříměsíční lhůty od nabytí účinnosti zákona, svoji kvalifikaci doplnit. Obdobné principy se zavádějí rovněž pro prokazování splnění kvalifikace prostřednictvím osvědčení certifikačního orgánu o splnění kritérií národního kvalifikačního a klasifikačního systému stavebních dodavatelů podle § 30 odst. 4 zákona č. 40/2004 Sb.

Dosavadní informační systém o zadávání veřejných zakázek podle § 83 zákona č. 40/2004 Sb. se považuje za informační systém podle tohoto zákona s tím, že informace z původního informačního systému se stávají obsahem informačního systému dle tohoto zákona.

V neposlední řadě bylo nutné upravit principy pro uveřejňování údajů a informací o veřejných zakázkách podle dosavadního § 84 zákona č. 40/2004 Sb. pro přechodné období. Vzhledem k nutnosti zabezpečit uveřejňování údajů o všech veřejných zakázkách na jednom místě se nebude v tomto případě postupovat podle dosavadních předpisů, ale i tato oznámení budou uveřejněna postupem podle nové právní úpravy.

K § 159

V ustanovení tohoto paragrafu jsou souhrnně uvedeny jednotlivé paragrafy, k jejichž provedení vydá vláda nařízení nebo příslušná ministerstva prováděcí vyhlášky.

K § 160

Uvedeny jsou právní předpisy, které se účinností zákona zrušují. Uvedeny jsou pouze právní předpisy, které se zrušují v plném rozsahu. Jiné zákony, které se rovněž týkají veřejných

zakázek, avšak nikoli výlučně, budou změněny zákonem o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách.

K § 161

Ustanovení tohoto paragrafu definuje den nabytí účinnosti zákona. Datum nabytí účinnosti zákona je první den třetího kalendářního měsíce po dni jeho vyhlášení (1. července 2006).

K příloze č. 1

Příloha obsahuje v souladu s evropskými zadávacími směnicemi seznam tzv. prioritních služeb, které podléhají uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

K příloze č. 2

Příloha obsahuje v souladu s evropskými zadávacími směnicemi seznam tzv. neprioritních služeb, které nepodléhají uveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie a pro které byla v některých ustanoveních zákona přijata zvláštní úprava.

K příloze č. 3

Příloha obsahuje definice stavebních činností ve smyslu § 9 odst. 1 písm. a).